

ತುಳು ಕಾವ್ಯ

ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ

ತುಳು ಕಾವ್ಯ

ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ

೨೦೦೮

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಲಾಲ್‌ಭಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು

Tulu Kavyo

An analytical essay on Tulu Poetry (in Tulu Language) by

Dr. Vasanthakumar Perla

Programme Executive

All India Radio

Mangalore - 575 004

Published by

Karnataka Tulu Sahithya Academy

Lalbagh, Mangalore - 575 003

Tel : 0824 2459389

Pages : 80

© : **Karnataka Tulu Sahithya Academy**

First Published : 2008

ಬೆಲೆ : ರೂ. 25-00

ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಣ

ಆಕೃತಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ಸ್

ಕೆ. ಎಸ್. ರಾವ್ ರಸ್ತೆ, ಮಂಗಳೂರು - 575 001

ದೂರವಾಣಿ : 0824 2443002

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪಾತೆರ

ತುಳು ಬಾಸೆದ ಪೋರ್ಲು - ತಿರ್ಲೊದ ಸಾಹಿತ್ಯಗೊಂಜಿ ಕಾವ್ಯೊಡ್ ಐತ ಮಲ್ಪುನಿ ಎಂಚಾಂದ್ ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ ಇಂಬೆರಡ್ ಕೇಂಡಿನೆಕ್ 'ತುಳು ಕಾವ್ಯೊ' ಇನ್ನಿ ಬೂಕುನ್ ಪೋರ್ಲ ಕಂಟ್ರಾಡ್ ಮುಡೆದ್ ಕೊರೆರ್.

ಅರೆ ಪಾತೆರೊಡೆ ಪನ್ನುನಿಯಾಂಡ ತುಳು ಭಾಷೆಡ್ ಪಳಂತುಳು, ನಡುಗಾಲೊದ ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಆಧುನಿಕ ತುಳು ಇನ್ನಿ ಮೂಜಿ ಭಾಗೊಡ್ ಆಯಿ ಬದಲಾವಣೆ, ಆ ಬದಲಾವಣೆಡ್ ಆಯಿ ಪೊರ್ಲ್ಸನ್ ಒತ್ತ್ ಒತ್ತ್ ದ್ ಬುಡ್ಡಾದ್ ತೆರಿಪಾದೆರ್.

ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ವಾ ಬಾಸೆದೆದುರುಡುಲಾ ಪಂಥೊಗ್ ಉಂತೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇತ್ತಿನ ಬಾಸೆ ಆಂಡಲಾ, ಜನಮಾನಿಲೆ ಅಭಿಮಾನದ ಕೊರತೆಡ್, ತನ್ನ ಭರ್‌ಮುನ್ ಕಲೆಪೊಂದುಂಡಲಾ, ಅಂಚನೆ ಬಾಸೆಗ್ ಪಿರಾಕ್‌ದಕುಲು ಕಟ್ಟಿನ ಬಸಿರೋ ಅಂಚನೆ ಒರಿದ್‌ಂಡ್, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಕೃತಿಲುಲಾ ಬರೊಂದುಂಡು.

ಈ ಕಾವ್ಯೊದ ಪೋರ್ಲುನು ಜನಮಾನಿಲೆಗ್ ತೆರಿಪಾವುನ ಬೇಲೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ ಮೇರ್ ಈ ಬೇಲೆನ್ ಓದುನಕ್ಲೆಗ್ ಅರ್ಥ ಅಪಿಲೆಕೊ ಬರೆದ್ ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ಎತ್ತಾದೆರ್. ಅರೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸೊಲ್ತೆಲು.

ಅಂಚನೆ ಈ ಒಂಜಿ ಕೃತಿನ ಪೋರ್ಲುಡ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿ ಆಕೃತಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ದಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸೊಲ್ತೆಲು.

ಯಮ್.ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ ಕುಲಾಲ್

ಗುರ್ಕಾರ್

ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರೊ

ಇತ್ತೆ ಗೊತ್ತಿಪ್ಪುನ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರ್ ೮೦೦ ವರ್ಸೊದ ಇತಿಹಾಸ ಉಪ್ಪುನ ತುಳು ಅಭಿಜಾತ ಕಾವ್ಯೊದ ಬೊಕ್ಕ ಇಂಚಿಪೊದ ಪೊಸ ಕಾವ್ಯೊದ ಒಂಜಿ ಸಮೀಕ್ಷೆನ್ ಮಲ್ಪಿಯರ ಈ ಕೃತಿಟ್ಪ್ ಯಾನ್ ಪುಣೆರ್‌ದ. ಜಾನಪದ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್, ಅಭಿಜಾತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಡ್ಲಾ ತುಳು, ಮಲಯಾಳೊಡ್ಲಾ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಇನ್ನಿನವು ಲಭ್ಯ ಕಾವ್ಯಕೃತಿಕ್ಕುಲೆನ ಆಧಾರೊಡು ನಮಕ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುನ ಸಂಗತಿ. ಉಂದು ತುಳುತ್ತ್ ಪಿರಾಕ್‌ನಾಲಾ ಪೆರ್ಮೆನ್‌ಲಾ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟುಗೇ ಮೆರೆಪ್ಪಾವುನ ಒಂಜಿ ಇಸಯೊ.

ಪದಿಮೂಚೆಡ್ಲ ಪದಿನೈನನೇ ಶತಮಾನ ಮುಟ್ಟು ಪಳಂತುಳುತ್ತ್ ಸಂದಬೊರ್ಡು ತುಳುಕಾವ್ಯೊದ ಸುದೆ ದಿಂಜ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಸುಮಾರ್ ಪದಿನಾಜನೇ ಶತಮಾನೊಡ್ಲಿಂಚಿ ಅಯಿತ್ತ ಪರಿಪ್ಪು ಕಮ್ಮಿ ಆಯಿನವು ಬತಿಹಾಸಿಕ ಸತ್ಯೊ. ಬೊಕ್ಕ ಅವು ತರೆದೆರ್ಪಿಯರ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲೊ ಬರೊಡಾಂಡ್. ಪಳಂತುಳು, ನಡುಗಾಲೊದ ತುಳು, ಆಧುನಿಕ ತುಳು ಈ ಮೂಜಿ ಹಂತೊಡ್ಲಾ ತುಳುಕಾವ್ಯೊ ಪಡೆಯಿನ ರೂಪಾಂತರೊ, ಅಯಿತ್ತ ಉಲಸತ್ತ್ಯೊ ಬೊಕ್ಕ ಮಲ್ಪಾದಿಗೇನ್ ಒಂಜಿ ಬೀಸುನೋಟೊಡು ತೋಜಿಪ್ಪಾಯರ ಮೂಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತದೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾದ್ ತುಳುನಾಡ್ ಎಲ್ಯ ಆಂಡಲಾ, ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಬಿಸಿರೊ ತುಪ್ಪೆ ತುಪ್ಪೆಯಾದ್ ದಿಂಜೊಂದುಪ್ಪುನ್ಯೆನ್ ತೂವೊಲಿ. ಒಂಜಿ ಬತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲಘಟ್ಟೊಡು ಅಯಿತ್ತ ಪರಿಪ್ಪು ಕಮ್ಮಿಯಾದಿತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಇತ್ತೆ ಕುಡ ಒಸರ್ ದಿಂಜ್‌ದ್ ಪರಿಪ್ಪಿಯರ ಸುರುಮಲ್ಪಿನ ತುಳು ಕಾವ್ಯೊದ ಅಮೂರ್ತೊ ಕಾವ್ಯಪ್ರಿಯೆರೆಗ್ ಸಂಪು ಕೊರಡ್‌ಂದ್ ಬಯಕುವೆ.

ತುಳುಕಾವ್ಯೊದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಸಮಗ್ರವಾದ್ ಬೊಕ್ಕ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣೊಡು ಆವೊಂದುಪ್ಪುನವು ಉಂದೊಂಜಿ ಕಡೀರ್‌ದ ಬೇಲೆ. ಈ ಕಚ್ಚೊನು ಯಾನ್ ಸಂತೋಸೊಡೇ ಮಲ್ತದೆ. ಈ ಜಬಾವುದಾರಿನ್ ಎಂಕ್ ಕೊರಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರೆಗ್‌ಲಾ ಅಯಿತ್ತ ಸದಸ್ಯೆರೆಗ್‌ಲಾ ಸೊಲ್ತೆ ಸಂದಾಪೆ. ಓದುಗೆರಾಯಿನ ನಿಕುಲೆಗ್‌ಲಾ ಸೊಲ್ತೆಲು.

ಮಂಗಳೂರು

ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ

5-1-2008.

ತುಳು ಕಾವ್ಯ

ತೆನ್ನಾಯಿ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಸುದೆಡ್ಲ್ ಬಡಕ್ಕಾಯಿ ಕಲ್ಯಾಣಪುರ ಸುದೆಮುಟ್ಟಿದ ಭೂಭಾಗೊನು ತುಳುನಾಡ್‌ಂದ್ ಪನ್ನೆರ್. ಈ ಪ್ರದೇಶೊನು ಕಾಲಾಂತೊಡು ಬಂಗ, ಅಜಿಲ, ಚೌಟ, ಮಾಯಿಲ, ಬಲ್ಲಾಳ ದುಂಬಾಯಿ ಮಾಂಡಲಿಕೆರ್ ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಲ್ತೆರ್‌ಂದ್ ತೆರಿಡ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಮೊಕ್ಕೆಡ್ 'ತೌಳವಾಧೀಶ್ವರ' ರಾಯಿನ ಕುಂಬಳೆದ (ಮಾಯಿಪ್ಪಾಡಿ) ಅರಸೆರ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗ್ ಬತ್ತಾದ್ ತುಳುಬಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯೊ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ತನ್ನುಲೆನ ಕಾನಿಗೆ ಕೊರಿಯೆರ್‌ಂದ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಪಿರಾಕ್‌ದ ತುಳುಕಾವ್ಯೊಲಾಯಿನ ಕಾವೇರಿ, ಭಾಗವತೊ, ದೇವೀಮಹಾತ್ಮೆ (ಗದ್ಯಕಾವ್ಯೊ) ದುಂಬಾಯಿ ಕೃತಿಕ್ಕುಲೆನ ಓಲೆಗರಿತ್ತ ಪ್ರತಿ ಕುಂಬಳೆ ಸೀಮೆಡ್ ತಿಕ್ಕಿನವು ಈ ಪಾತೆರೊಗು ಇಂಬುಕೊರ್ಪುಂಡು. 'ಕ್ಷತ್ರೈಕ ಚೂಡಾಮಣಿ' ಇನ್ನಿನ ಬಿರುದುದ ಕುಂಬಳೆ ಜಯಸಿಂಹ ಅರಸೆ ಕ್ರಿ.ಶ. 10ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಬರೆಪ್ಪಾಯಿ ಕಾವ್ಯರೂಪೊದ ಒಂಜಿ ಶಾಸನ ಕಾಸರಗೋಡು ಮುಟ್ಟಿ ತಳಂಗರೆಡ್ ತಿಕ್ಕಿನವು ಅಕುಲೆನ ಆಡಳಿತ ಭದ್ರತಿಗೆಗ್ ಸಾಕ್ಷಿ (ಉಂದು ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಡ್ ಉಂಡು). ಕ್ರಿ.ಶ. 12-13ನೇ ಶತಮಾನೊಗು ಸೇರ್ದಿನ ಅನಂತಪುರೊತ್ತ ಶಿಲಾಶಾಸನ ತುಳುಬಾಸೆ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಲಿಪಿಟ್ವೊ ಉಪ್ಪುನ್ನೆಡ್ಲಾವರೊ ಆ ಕಾಲೊಡು ತುಳುಬಾಸೆ ಪ್ರಾಬಲ್ಯೊಗು ಬೈದ್‌ಂದ್‌ಂದ್ ಬಾವಿಪ್ಪೊಲಿ. ಕುಂಬಳೆದ ಅರಸೆ ಜಯಸಿಂಹ (ಕವಿಸಿಂಹ) ಮೊಗ್ರಾಲು ಪುತ್ತೂರು ಗ್ರಾಮೊದ ತೆರಿಗೆದ ಪಣವುನು ಅನಂತಪುರೊತ್ತ ದೇವೆರೆಗ್ ದಾನಕೊರಿಸ ಸಂಗತಿ ಆ ಶಾಸನೊಡು

ಉಂಡು (ಮುಗ್ಗೇರೆರೆನ ಪುತ್ತು' ಇತ್ತಿನ ಊರು ಮೊಗರಾಲು ಪುತ್ತೂರು. ಬಾಕುಡೆರ್ ಇತ್ತಿನ ಊರು ಬಾಡೂರು. ಮಾಯಿಲೆರ್ ಪ್ರಾಬಲ್ಯೊಡು ಇತ್ತಿನ ಜಾಗೆಗ್ ಮಾಯಿಲಂಕೋಟೇಂದ್ ಪುದರಾಂಡ್). ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಮುಗ್ಗೇರ್, ಮಾಯಿಲೆರ್, ಬಾಕುಡೆರ್ ಕುಂಬಳೆ ಸೀಮೆಡ್ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಪಡೆದಿತ್ತೆರ್. ಮೊಕ್ಲೆನ್ ತುಳುನಾಡ್ ಮೂಲೆರ್ಂದ್ ಪಣೊಲಿ. ಬೋಂಟೆ ಬೆನ್ನಿ ಜೀವನಶೈಲಿ ಬೊಕ್ಕ ಆಚರಣೆ ಆರಾಧನೆಲೆಡ್ ನೆಲಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮಸ್ತ್ ಅಂಶೊಲು ಮೊಕ್ಲೆಡ ಇನಿಕ್ಕಲ್ತಾ ಒರಿದ್ ಬತ್ತಿನೈನ್ ತೂವೊಲಿ.

ಕ್ರಿ.ಶ. 18ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಕುಂಬಳೆದ ಶೇಡಿಕ್ಕಾವುದ ಪಾರ್ಥಿಸುಬ್ಬೆ ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಪ್ರಸಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಲ್ತೆ. ಪಾರ್ಥಿಸುಬ್ಬೆ ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೊಲೆನ್ನಾ ತುಳು ಕೀರ್ತನೆನ್ನಾ ಬರೆತೆ. ಆಂಡ ಅವು ಅಚ್ಚಿ ಆತಿಜ್ಜಿ. ಆಯೇಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಸುಮಾರ್ ಮುಪ್ಪತ್ತೆನ್ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಬಿಕ್ಕಲು ಆ ಪರಿಸರೊಡು ಪುಟ್ಟಿಯೆರ್. ಸುಮಾರ್ ನೂತಮುಪ್ಪತ್ತೆನ್ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೊಲೆನ್ ಅಕುಲು ಬರೆಯೆರ್. ಉಂದೊಂಜಿ ದಾಖಲೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬುಲೆದ್ ಬರೊಡಾಂಡ ಅರಸ್ತಾನೊದ ಬೆರಿಸಾಯ ಬೋಡು. ಕುಂಬಳೆದ ಅರಸೆರ್ ಸ್ವತಃ ಬರೆಯೊಂದು, ಬರೆಪುನಕುಲೆಗ್ ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರೊಂದು ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ಬುಲೆಪಾಯೆರ್ಂದ್ ಪಣೊಲಿ. ಕುಂಬಳೆದ ಅರಸುಲೆನ್ ಬುಡ್ಂಡ ವಿಟ್ಟದ ಅರಸುಲು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬುಲೆಚಿಲ್ಗ್ ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರಿನವು ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು.²

ಅರಸ್ತಾನೊದ (ಪ್ರಭುತ್ವೊದ) ಬೆರಿಸಾಯೊಡು ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಆಪುಂಡ ಜನೊಕ್ಕುಲೆನ ನಡುಟು - ಜನಮಾನಿಲೆನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹೊಡು - ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಪುಂಡು. ತುಳುಕು ಜನಮಾನಿಲೆನ ಬೆರಿಸಾಯ ಎಡ್ಡೆನೆ ತಿಕ್ಕನೆಡ್ಲಾವರೊ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ

1. ಪೊಸತ್ತ್ ಸಬುದೊಡ್ಡು 'ಪುತ್ತು' ಪನ್ನುನ ಪದನಿಷ್ಟತ್ತಿ ಆಂಡ್ಂದ್ ನನೊಂಜಿ ವಾದೊಲಾ ಉಂಡು (ಪೊಸತ್ತ್ > ಪೊಸ್ತು > ಪುತ್ತು). ಮಧ್ಯವಿಜಯೊದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನೊಡು "ಕುದಿಪುತ್ತೂರು' (ಕುದಿ=ಕುದ್ಯ; ಎಲ್ಯ) ಪನ್ನುನ ಪ್ರಯೋಗ ಬರ್ಪುಂಡು. ಉಂದು ಮೊಗ್ರಾಲ್ಪುತ್ತೂರು ಆದುಪ್ಪುಂದು ಪೇಚಾವರೊದ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವೇಶ ತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದೆರ್ ಪುಣಂಚತ್ತಾಯೆರ್ಗ್ ಪಂಡೇರ್ಗೆ. ಪುಣಂಚತ್ತಾಯೆರ್ ಅಯಿನ್ ಕಾಸರಗೋಡುಡ್ಲ ತೆನ್ನಾಯಿ ಕೇರಳೊಡುಪ್ಪುನ ಚಿರ್ವತ್ತೂರು ಆದುಪ್ಪುಂದು ಊಹೆ ಮಲ್ತೆದರ್. ಆಂಡ ಮುದ್ದು, ಬಂಗಾರ, ಚಿನ್ನ, ಪುತ್ತೊಳಿಂಂದ್ ಪುರು ಬಾಲೆಲೆನ್ ಮೋಕೆಡ್ ಲೆಪ್ಪುನೆಡ್ಲಾವರೊ ಪುತ್ತೊಳಿ ಪಣ್ಣುನ ಪುದರ್ ಕ್ರಮೇಣ ಪುತ್ತು (ಪುತ್ತು ಇತ್ತಿನ ಊರು ಪುತ್ತೂರು) ಆದುಪ್ಪಿಯರಲಾ ಇಯಾವು.
2. ಇಟ್ಟೆಲ್ದ ಡೊಂಬ ಅರಸುಲೆನ ಕಾಲೊಡು ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಎಡ್ಡೆ ಬೆರಿಸಾಯ ಒದಗ್ ದ್ ಬೈದ್ಂಡ್. ಅಲ್ಪ ಆಸ್ಥಾನ ಕವಿಯಾದಿತ್ತಿನ ಬಾಯಾರ್ ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತೆರ್ ಬರೆಯಿನ 'ಪಂಚವಟಿ', 'ವಾಲಿ ಸುಗ್ರೀವೆರೆ ಕಾಳಗೊ' ತುಳುತ್ತ ಸುರೂತ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೊ ಆದುಂಡು.

ಸೃಷ್ಟಿ ದಿಂಜ ಆತ್‌ಂಡ್. ಬೆನ್ನಿ ಬೇಸಾಯೊದ ಸಂದಬೊಡು ಪಣ್ಣಿನ ಉರಲ್ ಕಬಿತೊ ಬಾಯ್ಲೆರೆಯಾದ್ ಮಸ್ತ್ ರಚನೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಅಡಪ್ಪುನಗ, ಗಾಡಿ ದೇರುನಗ ಪಣ್ಣಿನ ಉರಲ್, ನಟ್ಟಿದ ಕಂಡೊಲೆಡ್ ನೇಜಿ ನಡ್ಕಗ ಪಣ್ಣಿನ ಕಬಿತೊ, ನೇಜಿ ದೆಪ್ಪುನಗ ಪಣ್ಣಿನ ಸಂಧಿ ಅಥವಾ ಪಾಡ್ಡನ, ಮರ್ಯಾಲೊಡು ಉರು ಆನಗ ಪೊರ್ಲುಡು ಪೊರ್ತು ಕಳೆಯರ ಪಣ್ಣಿನ ಎದ್ರಾಕತೆ ಅಜ್ಜಿಕತೆ ಗಾದೆ ನಲಿಕೆದ ಪದೊಕುಲು, ಭೂತೊಗು ಪಣ್ಣಿನ ಪಾರಿ, ಮದಿಪು, ಭೂತೊದ ಅಭಯದ ಪಾತೆರೊ - ಇಂಚ ತುಳುಟ್ಟು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಕದಿಕೆ ತಮೆಲುನಾತ್ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಯರ ಅಯಿಕ್ಕ್ ಜನಸಮೂಹೊಡ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹೊನೇ ಕಾರಣ.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಎಲ್ಯ ಗಾತ್ರೊ, ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವೈಪರೀತ್ಯೊ, ಅಯಿತ್ತೊಟ್ಟುಗು ತುಂಡರಸೆನೆ ನಾನಾ ನಮನೆದ ಮಿತಿ - ದುಂಬಾಯಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾರಣೊಡ್ಲಾದ್ ತುಳುಟ್ಟು ಅಭಿಜಾತ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಸೃಷ್ಟಿ ಬೇತೆ ಬಾಸೆದಾತ್ ಆಯಿಜ್ಜಿ. ಆಂಡ ಸಂಶೋಧನೆಲೆಡ್ ಇತಿನೇಟ ತಿಕ್ಕಿನ ಕಾವ್ಯೊಲೆನ್ ತುಂಡ ತನ್ನ ಮಿತಿಟ್ಟೇ ತುಳುಟ್ಟುಲಾ ಅಭಿಜಾತ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಯಿನವು ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು.

ತುಳುತ್ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯೊಲಾಯಿನ ಕರ್ಣಪರ್ವ, ಕಾವೇರಿ, ಭಾಗವತೊ, ದೇವೀಮಹಾತ್ಮೆ (ಗದ್ಯಕಾವ್ಯೊ), ಮಹಾಭಾರತ ಗ್ರಂಥೊಲೆನ್ ನಾಡ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಬೊಳ್ಳಿರಿಗ್ ಕನತ್ತಿನವು ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚಿತ್ತಾಯೆರ್. ನಾಟವೈದ್ಯೊದ ಒಂಜಿ ಗ್ರಂಥೊನುಲಾ ಆರ್ ನಾಡ್ ಪತ್ತ್‌ದೆರ್. ಎಡನೀರು ಮತೊಟುಪ್ಪುನ ಅವು ನನಲಾ ಬೊಳ್ಳಿರ್‌ಗ್ ಬೈದಿಜ್ಜಿ.

13-14ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ತುಳುಟು ಪ್ರೌಢ ಕಾವ್ಯಗ್ರಂಥೊಲು ಬರಿಯರ ಸುರುವಾಂಡ್‌ಂದ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವೈಪರೀತ್ಯೊಡ್ಲಾವರ ಅವು ಒರಿದ್ ಬತ್ತ್‌ದಿಜ್ಜಿ. ಇತ್ತೆ ನಂಕ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಕಾವ್ಯೊಲೆಡ್ ಪ್ರಾಚೀನವಾಯಿನವು ಹರಿಯಪ್ಪ ಪನ್ನುನ ಕವಿ ಬರೆತಿನ 'ತುಳು ಕರ್ಣಪರ್ವ'. ಉಂದು ತುಳು ಮಹಾಭಾರತ ಓಲೆಗರಿತ್ತ ಕಟ್ಟಾದ ಒಟ್ಟುಗೇ ತಿಕ್ಕಂಡ್. ಮಹಾಭಾರತ ಕಟ್ಟಾದ ಅಕೇರಿಡ್ ಉಂದೇನ್ಲಾ ಸೇರ್ಪಾದ್ ಕಟ್ಟಾದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಉಂದು ಬೇತೆನೇ ಒಂಜಿ ಕಾವ್ಯಾಂಡ್ ಗೇನೊಗು ಬತ್ತಿನೇನೇ ಅಕೇರಿಗ್.³ ಆಂಡ ಬಹುತೇಕ ಭಾಗ ತ್ರುಟಿತವಾದ್ ಪೋದು ತಿಕ್ಕಿನವು ಒಂಜಿ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ. ಅಯಿತ್ತ ಆಧಾರೊಡು ಕೆಲವೊಂಜಿ ಅಂಶೊಲು ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪ:

ಹರಿಯಪ್ಪ ಪಂಡ ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸು ಇಮ್ಮಡಿ ಹರಿಹರೆ (ಕ್ರಿ.ಶ. 1379-

3. ತುಳು "ಕರ್ಣಪರ್ವ"ದ ಕೆಲವು ಓಲೆಗರಿಲೆನ್ ಅವೇ ಉದ್ದ ಅಗಲೊದ "ಮಹಾಭಾರತೊ" ಓಲೆಗರಿತ್ತ ಅಕೇರಿಡ್ ಕಟ್ಟಾದ್ ದೀದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಅವು ಒಂಜೇ ಕಾವ್ಯೊ ಆದುಪ್ಪೊಡೊಂದು ಓದೊಂದು ಪೋಯಿನ ಪುಣಿಂಚಿತ್ತಾಯೆರ್‌ಗ್ ಅಕೇರಿಗ್ ಎತ್ತ್‌ನಗ ಅವು ಬೇತೆ ಕಾವ್ಯೊದ ಭಾಗೊ ಆದುಪ್ಪುಂದು ಅನುಮಾನ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ಜಾಸ್ತಿ ಗೇನೊ ಕೊರುದು ಅಭ್ಯಾಸ ಮೆಲ್ಪುನಗ "ಕರ್ಣಪರ್ವ" ಬೇತೆಂದ್ ಗೊತ್ತಾಂಡ್.

1404); ಉಂದೆತ್ತ ಸೂಚನೆ ಅರುಣಾಬ್ಜ ಕವಿನ ತುಳು ಮಹಾಭಾರತೊಡು ತಿಕ್ಕುಂಡು.

ಅರುಣಾಬ್ಜೆ ಹರಿಯಪ್ಪನ್ ಇಂಚ ನೆನೆತೊನುವೆ:

ಹರಿ(ಯ)ಪ್ಪಾ ನೈಪತೀ ತಾ
ನರಸಾಸ್ಪೇ ರಾಜ್ಯೊಮಿನ್
ಪರಿಪಾಲಿತ್‌ಪ್ಪಾ ಭಾರತೊಂಟಾತ್ತೊಲಂಪೆ
ತೆರಿತ್ ಸಂಭವ ಪರ್ವೊ
ಮರುಣಾಬ್ಜೇ ವಿರಚೀತೆ
ಧರಣೀಟುತ್ತಮೆರ್ ಮಾನಿಪುಕ್‌ಣಾಂದೊ?

(ತುಳು ಮಹಾಭಾರತೊ, ಸಂಧಿ-1, ಪದೊ-13).

ಸಮಗ್ರ ಭಾರತ ಕತೆಟ್ವಾ ಹರಿಯಪ್ಪೆ ಮನ ಸೋಲ್ತಿನ ಭಾಗೊ ದಾನಶೂರೆ ಆಯಿನ ಕರ್ಣನ ಕಥೆ:

ಭಾರತ ಕಥೆತುಳ್ಳೆ
ಸಾರಾಯೊಮಾ ಉಳ್ಳೆ
ಸೂರ್ಯನಂದನ ಪರ್ವೊ ಪಣ್‌ಕೇನೆಂದೆ
ವಾರಿಚಾಸನ ಭಾರ್ಯೆ-
ನೇರ ಪ್ರಾರ್ಥಿತೊಳ್‌ಪ್ಪೆ
ಯೀರ್ ನಿತ್ತಿರವೋಡು ರಸನಾಗ್ರಂಟಾ|

ಕತೆತ್ತ ಸುರೂಟೇ ಆಯೆ, ತಾನ್ ರಾಜನೀತಿಚ್ಚೆ, ಹರಿಯಪ್ಪೆ ಪನ್ನುನ ಪುದರಾದ ಅರಸೆ ಪಂಡಾದ್ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ್ ಪನ್ನೆ. ಸೂರ್ಯನಂದನೆ ಆಯಿನ ಕರ್ಣನ್ ಅರ್ಜುನೆ ಗೆಲ್ತಿನ ಕತೆನ್ ಒಂಜಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಕಾವ್ಯೊ ಆಪಿಲಕ ಬರೆಪೇಂದ್ ಪನ್ನೆ:

ನೀತಿಚ್ಚೆ ಹರಿ(ಯ)ಪ್ಪೇ
ಭೂತಲಾಧಿಪೆ ತಾನ್
ಭೀತಿಕೊಂಡೆದ್‌ರಾತ್ತೀ ವಿಷಯೊಂಟೆಡ್ಡಾ
ಸೂತನ್ನಂದನ್ ಪಾರ್ಥೇ
ಜೈತೀನಾ ಕಥೆನೀ ಪ್ರ-
ಖ್ಯಾತೊಮಾವ ರೆಚಿಪ್ಪೇರುಡರೀಪುಪ್ಪೆ?
ಸುರೂಟು ಬರ್ಪುನ ಗಣಪತಿ ಸ್ತುತಿ ಇಂಚ ಉಂಡು :
ಭಕ್ತೇರೇ ಪೆರುವುಪ್ಪೀ
ಮತ್ತವಾರಣ ವತ್ತ
ಮುಕ್ತೇರೆ ಹೃದಯಂ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸೋಸ್ವಾಪ್ಪಿ
ರಕ್ತವರ್ಣ ಸ್ವರೂಪಾ

ಶಕ್ತಿ ಸ್ವಾತ್ಮ ಗಜಾಸ್ಯಾ

ಸ್ವಾತ್ಮೋಡು ಮತಿನೀರೆ ಸುಲಭೋ|

ಭಕ್ತರೆನ್ ರಕ್ಷಿಪುನ ಮದ ಇತ್ತಿ ಆನೆದ ಮೋನೆದಾಯೆನೇ, ಮುಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗೋಡು ನಡಪುನಕುಲೆನ ಹೃದಯೊನು ಪ್ರಜ್ವಲನೆ ಮಲ್ಪಿಂಚಿ ಕೆಂಪು ಮೈ ರಂಗ್‌ದಾಯೆನೇ-ಎಂಕ್ ಶಕ್ತಿ ಕೊರು. ಅಂಚನೇ ಎನ್ನ ಕಾವ್ಯಕರ್ಮ ಸುಲಬ ಆಪಿಲಕ ಸನ್ಮತಿ ಕೊರು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ಪುವೆ.

ಶ್ವೇತಾಬ್ಜ ನಿಲಯೇ-

ಶ್ವೇತಗಾತ್ರೇ ಮನೋಚ್ಛೇ

ಶ್ವೇತಾಚಂದನ ತೃಪ್ಪೊಂಟಣಿಯಾ ದೇವಿ

ಶೀತಾಂಶುವದನೆ ಪ್ರ-

ಖ್ಯಾತೋಮಾದೆನ ಕಾವ್ಯೋ

ಭೂತಾಲೊಂಚಡೆಯ ವರ್ಧಿಪವೀ ನಿತ್ಯೋ|

ಬೊಲ್ಡು ಕಮಲೊಡು ಉಪ್ಪುನಾಳೇ, ಬೊಲ್ಡು ಬಣ್ಣೊದ ಸುಂದರಿಯೇ, ಗಂಧ ಬೊಕ್ಕ ಪೂಕ್ಕುಲೆಡ್ ಶೋಭಿಪ್ಪುನ ದೇವಿಯೇ, ಚಂದ್ರವದನೇ, ಎನ್ನ ಕಾವ್ಯೋ ಭೂತಳೊಂಟು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಆಪಿಲಕ ಮಲ್ಪು ಪಂಡ್‌ದ್ ಕವಿ ನಟ್ಟೊನುವೆ.

ಕವಿ ರತ್ನಾಕರ ವರ್ಣಿ 'ಭರತೇಶ ವೈಭವ'ಡ್ 'ಅಯ್ಯಯ್ಯ ಎಂಚ ಪೊರ್ಲಾಂಡೆಂದು ತುಳುವರು ಮೈಯುಬ್ಬಿ ಕೇಳಬೇಕಣ್ಣಾ'ಂದ್ ಪಂಡಿಲಕ ಹರಿಯಪ್ಪೆ 'ಆವಾವೆಂದೆನಾ ಕಾವ್ಯೋಶ್ರಾವೀತುತ್ತಮೆರ್' ಪುಗರುವಿಲಕ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯ ಬೋಡೊಂದು ಪನ್ನೆ:

ದೇವೇಂದ್ರಾತ್ಮಜೆ ಕರ್ಣನ್

ಭೋವರಂಟ್ ಜಯೀತಿ

ಭಾವೋ ವಿಸ್ತರಿಪುಪ್ಪೆ ತುಳು ಭಾಷೇಟ್

ಆವಾವೆಂದೆನ ಕಾವ್ಯೋ

ಶ್ರಾವೀತುತ್ತಮೆರ್ ಸಂ-

ಭ್ರಾವೀತುಳ್ಳ ತರಂತಿದರ್ಳಿಸ್ವಾ (ನಿರ್ಲ್ಯಾ)|

ಅಂಶಗಣ ಷಟ್ಪದಿಡ್ ಸುರುವಾಪುನ ಕಾವ್ಯೋ ದುಂಬು ಪೋಯಿಲಕ್ಕನೇ ಮಲ್ಲಿಕಾಮಾಲೆ, ತರಳೆ, ದೀರ್ಘತೋಟಕ ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವೃತ್ತೊಲೆಡ್ ಸಾಗುಂಡು. ದುರದೃಷ್ಟ ಪಂಡ, ಈ ಕಾವ್ಯೋದ ದುಂಬುದ ಭಾಗ ಒಂಜಿಲಾ ತಿಕ್ಕೊದಿಜ್ಜಿ.

ಹರಿಯಪ್ಪೆ ಈತೊಂಚಿ ಪ್ರೌಢ ಕಾವ್ಯೋ ಬರೆಯೊಡಾಂಡ ಆಯಗ್ ದುಂಬು ಮಹಾಕಾವ್ಯೊಲು ಬತ್ತುದುಪ್ಪೊಡು. ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಬರೆಯೊಡಾಂಡ ಬಾಸೆಲಾ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆದ ನಡಕ್ಕೆಲಾ ಹದ ಆದುಪ್ಪೊಡು. ಅಯಿತ್ತ ಸೂಚನೆಲಾ ಕರ್ಣಪರ್ವೊಡು ತಿಕ್ಕುಂಡು:

ಮೇದಿನೀ ತುಳೆಯುಳ್ಳ

ಭೂದೇವಾಧಿಪರೆ ಶ್ರೀ
ಪಾದ ಧೂಳಿನಿ ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಟಿಜಿಯೊಂಡೆಡ್ಡಾ
ಆದಿತ ಕವಿಕುಳೆ

[.....]

ನಾದಿತ್ಯಾತ್ಮ ಜನ ಪಾರ್ಥನ ಸಂಗ್ರಾಮಂ|

ಹರಿಯಪ್ಪಗ್ ದುಂಬು ಆದಿ ಕವಿಕ್ಕುಳು ಆದ್ ಪೋತೆರ್. ಮಹಾಭಾರತ ಕಾವ್ಯೊದ ಪೂರ್ವಕವಿ ಸ್ತುತಿಟ್ ಗುಡ್ಡೆ ದರಾಯೆ ಪನ್ನುನ ಕವಿ ಮೂಜಿ ಕಾವ್ಯೊ ಬರೇತೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಆ ಮೂಜಿ ಕಾವ್ಯೊಲು 'ರುಕ್ಮಿಣೀ ಸ್ವಯಂವರ', 'ಕೀಚಕವಧೆ' ಬೊಕ್ಕ 'ಬಾಣಾಸುರ ವಧೆ'. ಅರುಣಾಬ್ಜೆ ತಾನ್ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ನಾಣೆಲ್ತಾಯೆ ಪನ್ನುನ ಕವಿನ ಶಿಷ್ಯನ ಶಿಷ್ಯೆಂದ್ ಪನ್ನೆ. ಅಂಚ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ನಾಣೆಲ್ತಾಯೆ ಪನ್ನುನ ಕವಿ ಅರುಣಾಬ್ಜಿಗ್‌ಲಾ ದುಂಬುದಾಯೆಂದ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಬೊಕ್ಕ ಪುದರ್ ಗೊತ್ತಿಚ್ಚಾಂದಿನ ಒರಿ ಕವಿ 'ಅಂಬರೀಷೋಪಾಖ್ಯಾನ' ಪನ್ನುನ ಒಂಜಿ ಕಾವ್ಯ ಬರೇತೆಂದ್‌ಲಾ ಅಲ್ಪ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಕನಿಷ್ಠ ರಡ್ಡ್ ರಾಮಾಯಣ ಬರೆತಿನ ಕವಿಕುಳುಳ್ಳೆರ್‌ಂದ್‌ಲಾ ಪದ್ಯೊದ ಆಧಾರೊಡೇ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು:

ತೆಳಿವುಳ್ಳಾಕುಳು ಭೂಮಿ
ತುಳೆ ರಾಮಾಯಣ ಕಾವ್ಯೊ
ತುಳು ಭಾಷೆ ಕವಿಕ್ಕುಳು ವಿಸ್ತರಿತೆರೈ ಯೇರ
ಅಳಿಯೇನಾಕುಳೆ ಪಾದ

ನಳಿನೊಂತಾ ಮಧುಪುಷ್ಕೆಯಿಳೆಟ್ವ ಭಾರತಕಾವ್ಯೊ ರಚಿಯಾಪ್ಪುಪ್ಪೆ|

ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ಒಟ್ಟುಗು ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡ್‌ಂಡ ಪಿರಾಕ್‌ದ ತುಳುಟ್ಟು (ಪಳಂತುಳು) ಕಮ್ಮಿ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಪದ್‌ರಾಡ್ ಕಾವ್ಯೊಲು ರಚನೆ ಆದುಪ್ಪೊಡೊಂದು ಪುಣೆಂಚತ್ತಾಯೆರ್ ಪನ್ನೆರ್.

ಪಳಂತುಳುತ್ತ ಮುಖ್ಯವಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಕಾವ್ಯೊ ಅರುಣಾಬ್ಜಿನ 'ತುಳು ಮಹಾಭಾರತೊ'. ಇಂಬೈನ ಕಾಲೊ ಕ್ರಿ.ಶ. 1383 ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿದ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತೊನು ಆಧಾರವಾದ್ ದೀದ್ ಅರುಣಾಬ್ಜೆ ಭಾರತಕತೆನ್ ಸಂಗ್ರಹಾನುವಾದ ಮಲ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಮೈಟ್ ಭಾವಾನುವಾದೊ, ಕೆಲವು ಮೈಟ್ ಸಂಗ್ರಹೊ, ಕೆಲವು ಮೈಟ್ ಸೊತಂತ್ರವಾದ್ ರಚನೆ ಮಲ್ತದ್ ಒಟ್ಟು 1657 ಪದ್ಯೊಲೆಡ್ ಮಹಾಭಾರತೊದ ಕತೆ ಪನ್ನೆ. ಬಾಸೆದ ಸೇಬಿ, ಸಗ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ವರ್ಣನೆದ ಬಿಸಿರೊ ಈ ಕಾವ್ಯೊಡು ನೆಗತ್ತ ತೋಜುಂಡು. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತೊಡು ಉಪ್ಪುನ ಐರಾವತ ನೋಂಪಿದ ಕತೆ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತ ಪಣ್ಣುನ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾಂಸೆರೆನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊನು ಅತ್ತಂದ್ ಮಲ್ತಿನವು ಅರುಣಾಬ್ಜಿನ ಕೃತಿ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸೆನ ಕಾಲೊಗು ತೀರ ಮುಟ್ಟು ಇತ್ತಿನ ಅರುಣಾಬ್ಜೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ್ ಅನುಸರಣೆ ಮಲ್ತದ್ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯೊ

ಬರೆಯಿನ್ನೆಡ್ಲಾ ವರೊ ಐರಾವತ ನೋಂಪಿದ ಕತೆ ಪ್ರಕ್ಷಿಪ್ತ ಅತ್ತ್ಂದ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಐರಾವತ ನೋಂಪಿನ ಕತೆಕ್ಕ್ ಅರುಣಾಬ್ಬೆ ಬೇತೆನೇ ಒಂಜಿ ಸುರ್ಪ ಕೊರ್ಪೆ. ಮೂಲೊಡು ಮೂಜಿ ಸಂಧಿಲೆಡ್ ಐನೂತಬವ ಭಾಮಿನಿಲೆಡ್ ಪಸೆದಿನ ಕತೆನ್ ಒಂಜೇ ಸಂಧಿಡ್ ನೂತ ಪದಿನೈನ್ ಪದ್ಯೊಲೆಡ್ ಅರುಣಾಬ್ಬೆ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತ್ದ ಪನ್ನೆ. ಸಂಧಿ ಸುರುವಾಪಿನ ರೀತಿ, ಮುಕ್ತಾಯೊದ ಕ್ರಮ, ಸಂಧಿದ ಒಟ್ಟು ಗಾತ್ರೊ ಉಂದು ಮಾತ ಆ ಭಾಗೊಗು ಆಯೆ ಕೊರಿನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆನ್ ತೋಜಿಪ್ಪಾವುಂಡು.

ಚಿಟ್ಟುಪಾಡಿ ಬೀಡ್ ವೂಡಿಲ್ಲಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ನಿಡಂಬೂರ್ ಬೀಡ್ ನಿಡಂಬೂರಾರ್ ಪಣ್ಣನ ಇರ್ವೆರ್ ಅರಸೆರೆನ ಅನುಗ್ರಹೊಡು ತನ್ನ ಕಾವ್ಯಕಮಲೊ ಅರೆಲ್ಲ್ದಾ ವಿಕಸಿತ ಆವಡ್ ಪಂಡ್ ದ್ ಕವಿ ಪನ್ನೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶೊದ ಕೊಡವೂರುಡು (ಪಿರಾಕ್ಡ್ ಈ ಪ್ರದೇಶೊನು ಕುಡವೂರುಂದು ಲೆತ್ತೊಂದಿತ್ತರ್) ಕವಿ ಈ ಕಾವ್ಯೊನು ರಚನೆ ಮಲ್ತೆಂದ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು:

ಕುಡವೂರುಟುದಿಯೀತೀ
 ಮ್ಯಡರಾಮ ಚರಣಾಬ್ಬಂ-
 ತಡಿಟುಳ್ಳಾ ಪೊಡಿ ನಿಂಜೊ ಮುಡಿತ್ತೊಂಡ್
 ಉಡರೀಪುಪ್ಪೆನ್ ಕಾವ್ಯೊ-
 ಮುಡೆಟೆಂಕೊಂಜುಡವು ವ-
 ತಡೆಪಂತೀ ಪರಿಶೇ ರಕ್ಷಿಪಿಲೆ ಸ್ವಾಮಿ (ಸಂಧಿ-1, ಪದೊ-3).

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸೆಡ್ಲಾ ಕಾವ್ಯೊದ ವಸ್ತು ಬೊಕ್ಕ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಗೆತೊಂಡೆಲಾ ವರ್ಣನೆಲೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ನಿರೂಪಣೆಡ್ ಅರುಣಾಬ್ಬೆ ಸ್ವಂತಿಕೆ ತೋಜಿಪ್ಪಾಪೆ. ತುಳುತ್ತ್ ಒಂಜಿ ಸೊತಂತ್ರ ಕಾವ್ಯೊ ಆದ್ ತನ್ನ ಕಾರ್ಡ್ ಉಂತುನ ಯೋಗ್ಯತೆನ್ 'ತುಳು ಮಹಾಭಾರತೊ' ಪಡೆದ್ಂಡ್. ತುಳು ಬಾಸೆದ ಸಬಿ, ರಿತಿ, ಸಮ್ಯದ್ಲಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸೊತಂತ್ರತೆನ್ ಉಂದು ತೋಜಿಪ್ಪಾವುಂಡು.

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸೆನ ಕತೆಡ್ಲಾ ಭಿನ್ನವಾದುಪ್ಪುನ ಅರುಣಾಬ್ಬೆನ ಐರಾವತೊ ನೋಂಪಿದ ಕತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು:

ವೇದವ್ಯಾಸೆರೆ ಉಪದೇಶ ಪ್ರಕಾರೊ ಗಾಂಧಾರಿ ಮಣ್ಣೊದ ಆನೆನ್ ಮಲ್ಬಾದ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುವಲ್. ಮಾತ ಬಂಧುಲೆಗ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಕುಂತಿಗ್ ಇಚ್ಚಾಂಡ್. ಉಂದೆಡ್ಲಾ ಆಲೆಗ್ ತಡೆಯರ ತೀರಂದಿ ಬೇಜಾರ್ ಆಂಡ್.

ಮುಕೊ ಕೋಡ್ಸ್ವ್ ದುಃಖಿತ್ ಪಾಡಿತ್ತೆರ್ ಕುಂತೀ ಭಗವೇತಿ
 ಶಿಖಿನಂದೊ ಮುರೀಪ್ಪರು ಬಂಜಿಟ್ತ್ ಶೋಕಾಗ್ನಿಯುದೀತ್
 ಸುಖೊ ಮಾಜಿರ್ತಳಾಗಿ ತುಡೆಂಗ್ಸ್ವಾಲಾ ಗಾಂಧಾರಿ ಸಮರ್ಥ್
 ಸಖಿ ಕೂಳಿದನೆತ್ತೆನ ಬಾಲೆಕುಳೇ ಬಲೊ ಕುಂದ್ಸ್ವಣೇನ್ಯಾ

ಪಾಂಡವೆರ್ ಬತ್ತದ್ ಅಪ್ಪೆನ ದುಕ್ಕೊಗು ಕಾರಣ ಕೇಂಡೆರ್. ಕುಂತಿ ಪಂಡೊಲು. ಅಪಗ ಅರ್ಜುನೆ ಕೋಪೊಡು 'ನಿಕ್ಕಾ ಮಣ್ಣ್ ದ ಆನೆ ದಾಯೆ? ಯಾನ್ ಇಂದ್ರೆನ ಬಿರಾವತೊನೇ ತರ್ಪುಡಾತ್ ಕೊರ್ಪೆ' ಪನ್ನೆ:

ಇಂದ್ರನ್ ಗಜರಾಜನ ಕಲ್ಪಕೊಮಾ ಸುರದೇನುವಿ ಕೂಡ
ಮಂದೀಪನೆ ತರ್ಪೊವೆ ಚೂಲೆ ನಮಾ ರಾಚಾಂಗಣಂ ಕಾವ
ಸಂದೇಹಿಪನೇ ಸುರೇರಾ ನರೇರಾ ಬಹುಮಾನಿಪಿನಂದೊ
ಅಂದಾಕವುನೆಪ್ಪುಟ ಮಿತ್ತಾಕೆನಾ ಬಿರು ಪತ್ತಯೆನೆಂದೆ

ಈತ್ ಪಂಡಾದ್ ಇಂದ್ರಗ್ ಒಂಜಿ ಓಲೆ ಬರೆದ್ ಅವೆನ್ ಒಂಜಿ ಪಗರಿದ ಪಿರಾವುಗು ತಿಕ್ಕಾದ್ ಸ್ವರ್ಗೊಗು ಬುಡಿಯೆ. ಇಂದ್ರ ಪಗರಿಗ್ ತಿಕ್ಕಾಯಿನ ಓಲೆನ್ ದೆತ್ತಾದ್ ಓದಿಯೆ. ಅಯಿಟ್ ಬಿರಾವತೊ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತಾ ಕಾಮಧೇನು, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷೊ, ಸತ್ತಿಗೆ, ಆಯುಧೊ, ದಾಸೀ ಜನೊಕುಲು ಮಾತಲಾ ಕಡಪುಡುತು ಕೊರೊಡೊಂದು ಬರೇತುಂಡು. ಅಯಿಕ್ ಇಂದ್ರ "ವ್ಯೊಮಂಕಾ ಪೃಥಿವೀಕ ತೆರ್ವಟೆ ತಾನೆ ಆಕವಡ್" ಪಂಡಾದ್ ಓಲೆಗ್ ಜವಾಬು ಕೊರ್ಪೆ.

ಅಯಿಕ್ ಅರ್ಜುನೆ ಸ್ವರ್ಗೊಡ್ ಬೂಮಿ ಮುಟ್ಟಲಾ ಪಗರಿದ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ ಮಲ್ಪಾದ್ ಕೊರ್ಪೆ. ಆ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲಡ್ ಬಿರಾವತೊದ ಒಟ್ಟುಗು ಇಂದ್ರೆನ ಸಮಸ್ತ ಭಂಡಾರೊಲಾ ಜತ್ತಾದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಕುಂತಿ ಮೀದ್ ಮಡಿಕುಂಟು ತುತ್ತುದ್ ಪಲ್ಲಂಕಿಡ್ ಕುಲ್ಲೊಂದು ಗಾಂಧಾರಿಗ್ ಪಣೆಯರ ಪೋಪಲ್. ಉಂದು ಸವತಿಯೆರ್ ಮಚ್ಚರೊದ, ಪೈಪೋಟಿದ ಸ್ವಭಾವೊಗು ಒಂಜಿ ರೂಪಕಾತ್ಮಕವಾಯಿನ ಕತೆ. ಆಂಡ ಈ ಭಾಗೊಡು ಅರುಣಾಬ್ಬೆ ಉಂದೆನ್ ತುಳುನಾಡ್ ಒಂಜಿ ಜನಪದ ಕತೆತ್ತಲಕ ಸ್ವೋಪಜ್ಞವಾದ್ ಪಣೊಂದು ಪೋಪೆ.

ಪುರಾಣ ಕತೆಕ್ಲ ವಾಚನ ಮಲ್ಪಿಯರ ಉಪ್ಪುನವು. ಒರಿಯೆ ಪಣೊಡು; ಬಾಕಿ ಇತ್ತಿನಕುಲು ಕೇನೊಡು. ಶ್ರಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಡ್ ಬತ್ತಿನ ಪುರಾಣಕತೆಕ್ಲೆನ್ ಪಣೆಯರಾ ಕೇನಿಯರಾ ಭಾಗ್ಯ ಬೋಡು. ಅಂಚಾಂಡ ಪುಣ್ಯ ಬರ್ಪುಂಡುನ್ನಿನ ನಂಬಿಕೆ ಉಂಡು. ಆ ಫಲಶ್ರುತಿತ ಪದ್ಯ ಇಂಚೆ ಉಂಡು:

ರಾಯ ಕೇಳಿಲನೀ ಕಥೆ ಮನಭಕ್ತಿಟಾಸ್ತುದ್ ಸ್ವೋರ್ಪಿನಿನ್ ಶ್ರೀಯ
ಸೌಖ್ಯೊದು ಯಶಸ್ ಶೋಭನೊ ಸಂಪದೊಂಕುಳು ಸೇರುವೋ
ಪ್ರಿಯೊಮಚ್ಚುತ ಕೇಪಳಾಯಟ ಹರ್ಷಿತ್ ತುಣಿಸ್ವಪೆರ್ ಸೇರು
ಅಂತ್ಯತೆಟಾಯೆ ಶ್ರೀ ಹರಿಟೊಡ ಕೂಡುವೆ ನಿಶ್ಚಯಂ |

ಈ ಪದ್ಯೊಡು ಈ ಕಥೆನ್ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕವಾದ್ ಕೇಂಡಿನಾಯಗ್ ಶ್ರೀ ಸೌಖ್ಯೊ ಯಶಸ್ಸು ಮಂಗಳೊ ಸಂಪತ್ತು ಸೇರುನವತ್ತಾಂದೆ ಅಚ್ಚುತಗ್ ಆಯಟ ಏಪೊಲಾ ಸಂತೋಸುಲಾ ಸಂತೃಪ್ತಿಲಾ ಉಪ್ಪು, ತನ್ನ ಅಂತ್ಯಕಾಲೊಡು ಆಯೆ ಸಾಯುಜ್ಜ ಪಡೆಪೆ ಪನ್ನಿ ಫಲಶ್ರುತಿ ಉಂಡು.

ಅರುಣಾಬ್ಬೆ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯೊಡು ದಿಂಜ ಪೊಸ ಶಬ್ದೊಲೆನ್ ಬಳಕೆ ಮಲ್ತದೆ.

ಉದಾರ್ಮೆಗ್ ಮಾರ್ಕೋಲು (ಪ್ರತಿಬಾಣ; ಮರುಪಗರಿ), ಪಚಿವೋದೇರ್ (ಅಚ್ಚಾನಿಲು), ಕಾಟಾಳೆರ್ (ಕಿರಾತೆರ್), ಕಾಟಗ್ಗಿ (ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚು) ದುಂಬಾಯಿ ಪದೊಕ್ಕುಲೆನ್ ತೂವೊಲಿ.

ಅರುಣಾಬ್ಬೆನ ವಸಂತಋತು ವರ್ಣನೆ ಮನಸ್ಸಾಗ್ ನಾಟುವಿಲಕ ಉಂಡು. ವಸಂತೆ ಬನ್ನಗ ಚಳಿಗಾಲ ಪೋಂಡು, ಸಿಕೆ ಸುರುವಾಂಡ್, ಮಂದಾನಿಲ ಬೀಚ್‌ದ್ ದೊಂಬು ಬೂರ್‌ನಗ ದೈಮುದೆಲುಲು ಚಿಗ್‌ರಾಂಡ್:

ಸೀತೊ ಪೋಸ್ವಣ್ ಮೆಲ್ಲ
ಜಾತೊ ಮಾಸ್ವಣ್‌ದಾಗೊ
ಕಾತ್‌ಟಾಸ್ವಣ್‌ಪೇಕ್ಕೆ ಮರಕೆಯ್ಯಾ |
ಆತಪಾ ಕಿರಣೊಂಕು
ಳಾತಲಾ ಪೊಡಿಯಾಯೊ
ಭೂತಲೊಂಟ್ ವಸಂತೆರ್ ತನ್ನಾಪೊ ||

ಅರುಣಾಬ್ಬೆನ 'ತುಳು ಮಹಾಭಾರತೊ' ಕುಮಾರವ್ಯಾಸೆನ ಕೃತಿತ್ತ ಪಡಿನಿರೆಲಾಂಡಲಾ ಬಾಸೆ ವರ್ಣನೆ ಬೊಕ್ಕ ಕತೆತ್ತ ಪರಿಸರೊದ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದವೇ ಆದುಂಡು.

ಪಳಂತುಳುಟ್ಟುಪ್ಪುಣ ನನೊಂಜಿ ಮುಖ್ಯವಾಯಿನ ಕೃತಿ 'ತುಂಗ ಕುಲೊಂತಾ ವಿಷ್ಟು' 17ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಬರೆಯಿನ 'ಶ್ರೀ ಭಾಗವತೊ'. ಉಂದೆನ್ನಾ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರೇ ನಾಡ್‌ಪತ್ತಿಯೆರ್. ಈ ಅಪರೂಪೊದ ಕೃತಿ ಮಧೂರುದ ಶರಳಾಯೆರ್ ಇಲ್ಲಲ್ ಅರೆಬರೆಯಾದ್ ತಿಕ್ಕಾಂಡ್. 1984ಟ್ ಉಂದೆನ್ ಕುಡಲದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯೊ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತಂಡ್. 'ಶ್ರೀ ಭಾಗವತೊ'ಡು ಪಿರಾಕ್‌ದ ಸಬುದೊಲು, ನುಡಿಗಟ್ಟುಲು, ವ್ಯಾಕರಣ ರೂಪೊಲು ಉಲ್ಲ. ತುಳು ಬಾಸೆದ ಪ್ರಾಚೀನ ರೂಪೊನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ಪಿಯರ, ದ್ರಾವಿಡ ಪರಿವಾರೊಡು ತುಳುಬಾಸೆದ ಸ್ಥಾನೊನು ನಾಡ್‌ಪತ್ತಿಯರ ಅಂಚನೇ ಮೂಲದ್ರಾವಿಡದ ರೂಪೊ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ಪಿಯರ ಉಂದು ಅಮೂಲ್ಯವಾಯಿನ ಆಧಾರಗ್ರಂಥವಾದುಂಡು.

ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಗವತೊಡು 12 ಸ್ಕಂಧೊಲು ಇತ್ತ್‌ದ್ ಒಟ್ಟುಗು 18 ಸಾವಿರೊ ಶ್ಲೋಕೊಲು ಉಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಕವಿ ಚಾಟುವಿಠಲನಾಥೆ ಬರೆಯಿನ ಭಾಗವತೊಡು ಸುಮಾರ್ 12 ಸಾವಿರೊ ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಲು ಉಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಈ ರಡ್ಡ್ ಭಾಗವತೊನ್ನಾ ದುಂಬು ದೀದ್, ಅಯಿನ ಆಧಾರೊಡು ಬರೆಯಿನವು ತುಳು ಭಾಗವತೊ. ಆಂಡ ತುಳು ಭಾಗವತೊಡು ನಂಕ್ ತಿಕ್ಕಿನವು ಮೂಜಿ ಸ್ಕಂಧೊ ಮಾತ್ರ.⁴ ಈತೆಗೇ ಸುಮಾರ್ ರಡ್ಡ್ ಸಾವಿರೊ ಪದ್ಯೊಲೆನಾತ್ ಮಲ್ಲೆ ಉಂದು ಬುಲೆತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರ್ ಪನ್ನೆರ್.

ಕನ್ನಡೊಡು ಹಳಗನ್ನಡ ಇತ್ತಿಲಕ ಈ ಕಾವ್ಯೊಡು ಗಳಿಸಿನವು ಆ ಕಾಲೊದ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ತುಳು. ಉಂದೆನ್ 'ಪಳಂತುಳು' (ಪರತ್‌ತುಳು) ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆತ್‌ದೆರ್. ಈ ಕೃತಿ ಆ ಕಾಲೊದ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯೊಗು ಅನುಸಾರವಾದ್ ತುಳುಟ್ವ್ ಬರೆಯಿನ ವಿಸ್ತಾರವಾಯಿನ ಒಂಜಿ ವರ್ಣಕ ಕಾವ್ಯೊ.

ತುಳುಬಾಸೆಡ್ ಉಂಡೂಂದು ಈ ಕೃತಿನ್ ಏರ್ಮ್ ಸಸಾರ ಮಲ್ಪಿಯರ ಬಲ್ವೀಂದ್ ವಿಷ್ಣು ತುಂಗ್ ಪಣ್ಣೆ:

ವೇದೊಂಕುಳೆ ಸಾರೊ ಪಿನ್‌ಪ್ಪಿಜನೋ ತುಳು ಭಾಷೆಂದುವೆಂದ್
 ಖೇದೀಪ ನನೇಪ್ಪೊಡು ಸೂಕ್ತಿಪುಟಾ ತೂ ವಹ್ನಿಯೆನ್‌ಪ್ಪೀ |
 ವಾದಂತುಳೆಯುಂಡಾ ವಿಕಲ್ಪಮತೀಯಯೆನಂದೊಮೆ ನಿತ್ಯೊ
 ಶ್ರೀ ದೇವಕಿನಂದನ ಲೀಲೆಕುಳೀ ಕತೆಕೋರ್ತಣ್ ಭೇದೊ ||

ಈ ಕಾವ್ಯೊ ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಉಂಡೂಂದು ವೇದಸಾರೊನು ತೆರಿನ ಜನೊಕುಳು ಸಸಾರ ಮಲ್ಪುರ ಬಲ್ವಿ. ಬಾಸೆ ಒವ್ವಾಂಡ ದಾನೆ? ಅಯಿಟ್ಪ್ಪ ನೆಗತ್ತತೋಜುನ ಅರ್ತೊ ಮುಖ್ಯ. ಸಂಸ್ಕೃತೊಡು 'ವಹ್ನಿ' ಪನ್ನಿನೈಕ್ ತುಳುಟ್ಟು 'ಸೂ'ಂದ್ ಪನ್ನೊ, ಆತೇ. ಸಬ್ಬೊ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆಂಡ ವಸ್ತು, ಅರ್ತೊ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಆಯರ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡೋ? ಅವ್ವೇ ರೀತಿ ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಇತ್ತಂಡಲಾ ಉಂದೆಟ್ಪ್ಪ ಉಪ್ಪುನಿ ಸಿರಿಕಿಷ್ಟ ದೇವೆರ್ ಕತೆ. ಕತೆಕ್ ಭೇದೊ ಇಜ್ಜೀಂದ್ ವಿಷ್ಣು ತುಂಗ್ ತುಳುಟ್ಟು ಬರೆತಿನೈಕ್ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೊರ್ಪೆ.

ವಿಷ್ಣು ತುಂಗ್‌ನ ಕಾಲೊಡು ತುಳುಟ್ಟು ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರೆಪುನ ಪ್ರಯತ್ನ ಸುರುವಾತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ನಮ ಗ್ರಹಿಪ್ಪೊಲಿ. ಆಯೆನ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ ಕನ್ನಡೊ ಆಂಡಲಾ ತುಳುಟ್ಟು ಆಯೆ 'ಶ್ರೀ ಭಾಗವತೊ' ಬರೆಯಿನೈನ್ ತುಳುವೆರ್ ಪುಗರೊಡು.

'ಶ್ರೀ ಭಾಗವತೊ'ಡು ಬರ್ಪುನ ಕೆಲವು ಭಾಗೊ ರಸಾರ್ದವಾದುಂಡು. ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧೊ ಮುಗಿದ್ ಕೃಷ್ಣ ದ್ವಾರಕೆಗ್ ಪೋದ್ ಮುಟ್ಟಗ, ದೂತೆರ್ ಆ ಸುದ್ದಿನ್ ಉಗ್ರಸೇನಾದಿ ಬಂಧುಲೆಗ್ ತೆರಿಪಾಪುನ ಸಂದರ್ಭೊ ಕಾವ್ಯೊಡು ಇಂಚ ಬೈದ್‌ಂಡ್-

ಯಾದವಾನಿಧಿ ಆಂದ್ ವರ್ತೆರ್, ಚಾಣುರಾಂತಕೆ ವರ್ತೆರ್
 ಮೇದಿನೀಯಳ ತೀರಡೀಯರೆ ಮಾಂತಿ ವಾಮನೆ ವರ್ತೆರ್ |
 ಚೇದಿ ಭೂಪತಿರಾತಿ ವರ್ತೆರ್ ವೇದಗೋಚರೆ ವರ್ತೆರ್

-
4. ಉಂದೆತ್ತ ನವಮ (ಒಂಬನೇ) ಸ್ಯಂಧೊಡು ಬರ್ಪಿ ಸಂಕ್ಷೇಪ ರಾಮಾಯಣ ಕಥೆ ಅನಂತರ ವಿಟ್ಟದ ಅರಮನೆಡ್ ತಿಕ್ಕಂಡ್. ಉಂದೆತ್ತ ಓಲೆಗರಿ ಗ್ರಂಥೊನು ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥೇಶ್ವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಶೋಧನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನೊಡು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದೀತೆರ್. ಈ ಸ್ಯಂಧೊನು ಡಾ. ಎಸ್.ಆರ್. ವಿಘ್ನರಾಜೆರ್ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಪ್ರಕಾಶನದ ವತೀಡ್ ಅವು ಅಚ್ಚಿಲಾ ಆತ್‌ಂಡ್. 75 ತಾಡವೋಲಿಡ್ ಈ ನವಮಸ್ಯಂಧ ಪಸೆರ್‌ದ್‌ಂಡ್. 15 ಅಧ್ಯಾಯೊಲೆಡ್ ಒಟ್ಟು 730 ಪದ್ಯೊಲುಲ್ಲ. ಅಂಚಾದ್, ಶ್ರೀಭಾಗವತೊದ ಒಟ್ಟು ನಾಲ್ ಸ್ಯಂಧೊಲು ಇತಿನೇಟ ತಿಕ್ಕಿಲಕ ಆತ್‌ಂಡ್. ಒಟ್ಟುಗು ಸುಮಾರ್ 2,750 ಪದ್ಯೊಲು ಶ್ರೀಭಾಗವತೊಡು ತಿಕ್ಕಿಲಕ ಆತ್‌ಂಡ್. ಬಾಕಿ ಇತ್ತಿನ ಭಾಗೊಲಾ ತಿಕ್ಕಂಡ ಉಂದು ತುಳುತ್ತ ಒಂಜಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊ ಆಪಿನೈಟ್ ಸಂಶಯೊ ಇಜ್ಜಿ.

ಮಾಧವೇ ಮಧುಕೈಟಭಾಂತಕೇ ಆಂದ ಮುಟ್ಟುಟ್ ವರ್ತೆರ್ ||
ಸುದ್ದಿ ಕೇಂಡಿನ ದ್ವಾರಕೆದ ಜನೊ ಕೃಷ್ಣನ್ ಎದ್ವೊನಿಯರ ತಯಾರಾಪುನವು ಎಂಚ
ತೂಲೆ-

ಕೊಂಬು ಕನ್ನಡ ಕಾಳೆ ಚನ್ನೊಮ ಗೋಮುಖಂ ಪಟಹ ಧ್ವನೀ
ಚಂಬಟೋ ಪದೆ ಡಕ್ಕೆ ಚಾರುಳಿ ಕಂಟೆ ಕೈದುಡಿ ತಾಳೊಮಾ
ಕಂಬು ಕೈಮಣಿ ವೇಣು ವೀಣೆ ಮೃದಂಗ ನಾಗಸರೊಂಕುಳಾ-
ಪಂಬುಧಿ ಧ್ವನಿಟಾವ ಘೋರ್ಣಿತ್ ಶ್ರೀ ಹರೀಕೆದಾರಾಯೆರ್ |

ಜನೊಕುಲು ಶ್ರೀ ಹರಿಕ್ ಎದುರಾಪುನ ಸಂದಭೊಡು ವಾ ನಮುನೆದ ವಾದ್ಯ
ಪರಿಕರೊನ್ ಉರಿತ್ತೆರ್ ಪನ್ನುನೈನ್ ಕಬಿ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ತದೆ. ತುಳುನಾಡ್ಡಾಡ್
ಪ್ರಚಾರೊಡುಪ್ಪುನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿದ ವಾದ್ಯೊಲೆನ ವಿವರೊ ಮೂಲು ತಿಕ್ಕುಂಡು.
ತುಳುನಾಡ್ಡಾದ ದೇವಸ್ಥಾನೊಳೆಡ್ ಈ ವಾದ್ಯ ಪರಿಕರೊಲು ಇನಿಕ್ಕೊಲಾ ಉಪಯೋಗ
ಆವೊಂದುಪ್ಪುನೈನ್ ನಮ ತೂವೊಲಿ.

ವಿಷ್ಣುತುಂಗನ ಅಪ್ಪೆಬಾಸೆ ಕನ್ನಡೊ. ಆಯೆ ತುಳುಟ್ಟು ಕಾವ್ಯೊ ಬರೆಯೆ. ಕವಿ
ಮುದ್ದಣನ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ ತುಳು. ಆಯೆ ಕನ್ನಡೊಡು ಕಾವ್ಯೊ ಬರೆಯೆ. ಪರಿಸರೊತ್ತ ಒಂಜಿ
ಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರೆಪಿನಕುಲೆಗ್ ಪ್ರಭಾವ-ಪ್ರೇರಣೆ ಎಂಚ ಕೊರ್ಪುಂಡುಂದು ಉಂದೆಟ್ಪ್ಪ
ನಂಕ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು.

ಕಾವ್ಯೊಡು ಕವಿನ ಅನುಭವೊ, ಲೋಕಜ್ಞಾನೊ ಎಂಚ ಮೂಡುದು ಬರ್ಪುಂಡು
ಪನ್ನಿನೈಕ್ ಮೂಜನೇ ಸ್ಕಂಧೊಡು ಕಪಿಲಮುನಿ ತನ್ನ ಅಪ್ಪೆಗ್ ವಿರಕ್ತಿ ಮಾಗೊನು ಉಪದೇಶ
ಕೊರ್ಪುನ ಸಂದಭೊಡು ಉದಾರ್ಮೆಯಾದ್ ಕೊರೊಲಿ.

ತರೆಕುಂಬುವು ಕಣ್ಣ್ ಕುಳಕ್ಕುಳಿಪೂ ಕೆಬಿ ಕೇಳಯೊ ಬುದ್ಧೀ
ತರೊ ತಪ್ಪು ನರಂಬುಲ ಗುಡ್ಡಿಪುನಾ ಕೈಕಾರ್ ಚಳೀಪು |
ಪರು ಚಾರುವು ಪರ್ಬುಕುಳೋಲುವೊನಾ ಯೆಲು ಚೋಜುವು ಮಿತ್ತೇ
ಪರಿಹಾಸಿಪೆರನೈರ್ ಚೂವುಟಯೇ ಜಾಪಣ್ಣಾಣಕೈಚ್ಚೋ ||

ನರಮಾನಿ ಪುಟ್ಟುನಗ ಬಾಲೆಗೊಲಾ ಅಪ್ಪೆಗೊಲಾ ಆಪುನ ಬಂಗೊ, ಜವನಾದಿಗೇದ
ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾರ್ಬಾರುಲು, ಪರಬೈ ಆನಗ ಬರ್ಪುನ ಕಷ್ಟನಷ್ಟೊಲು, ಸಂಕಟೊ ಉಂದೆನ್
ಮಾತ ವಿಷ್ಣು ಕವಿ ಪೊರ್ಲುಡು ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ತದೆ. ಎಲೊದ ಕಷ್ಟೊ ನೆನಪುಡು ಒರಿಯುಜ್ಜಿ.
ಜವನಾದಿಗೇದ ಕಾಲೊ ಸುಖಸಂತೋಸುಡು ಕರಿಯುಂಡು. ಆಂಡ ಪರಬೈ ಆನಗ ಆಯೆನ
ಬಂಗ ಬೇಜಾರ್ ಎಂಚ ಇಪ್ಪುಂಡು ಪನ್ನಿನೈನ್ ಲಾಯಕ್ಡ್ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ತದೆ: ತರೆ
ನಡುಗು, ಕಣ್ಣ್ ಗುರಿಕ್ಕು ಬೂರಾದು ಮಂಜುಮಂಜಾವು, ಕೆಬಿ ಕೇಣಂದ್, ಬುದ್ಧಿ ವಶ
ಉಪ್ಪಂದ್, ನರಂಬುಲು ಸಡಿಲಾದ್ ಸುಕ್ಕು ಬೂರು, ಕೈಕಾರ್ ನಡುಗು, ಕೂಲಿ ಉದುರಾದ್
ಬೊಚ್ಚು ಆವು, ಚರ್ಪೊ ಚೋಲಿ ನೇಲು, ಯೆಲು ನೆಗತ್ತ ತೋಜು - ಇಂಚ ಪರಬನ

ಚಿತ್ರಣೋ ಮನಸ್ಸಾಗ್ ನಾಟುವಿಲಕ ವಿಷ್ಟುತುಂಗಿ ಕೊರ್ತೆ. ಈ ಕಬಿತೆನ್ ಓದ್‌ನಗ ನಂಕ್ ರಾಘವಾಂಕೆನ 'ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ'ಡ್ ಬರ್ಪುನ ಅಷ್ಟಾವಂಕನ ವರ್ಣನೆ ನೆನಪಾಪುಂಡು.

ಮಹಾಕಾವ್ಯೊಡು ಬರೊಡಾಯಿನ ಅಷ್ಟಾದಶ ವರ್ಣನೆ, ಶೃಂಗಾರ, ವೀರ, ಕರುಣ, ರೌದ್ರ, ಭಯಾನಕ, ಭೀಭತ್ಯ ದುಂಬಾಯಿ ರಸೊಕ್ಕುಲೆನ ವರ್ಣನೆ ಭಾಗವತೊಡು ಲಾಯಕ್‌ಡ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಸಯ್ಯರಾನಗ ನರಮಾನಿ ಎಂಚ ಆಪೇಂದ್ ಒಂಜಿ ವರ್ಣನೆ ಇಂಚ ಉಂಡು. ಭೀಭತ್ಯ ರಸೊಕ್ಕು ಉಂದೊಂಜಿ ಉದಾಹರಣೆ:

ಕುರೆವೊ ಸ್ವರೊಮಂಚಿಪನಿಂಚಿಪನಾ ಶ್ಲೇಷ್ಮೋ ಮಡೆತೊಂಡ್
ವರನೋಳಿತ ಧಾರೆಕುಳುದ್ಭವಿಪೂ ಚಿತ್ತಸ್ವರೊ ಪೋವೋ |
ಕರ್‌ಳ್ ಪಿದೆಯಾವು ಆಪಾನತೆಟೇ ತನು ಮೂಜ ಮುಡಂಕೂ
ಪೆರಿಯಾ ಮಲೊ ತಾನ್ ಪಿನನೇ ಬರುವೊ ಜಾಪಣ್ಣಾಣಸ್ಪಷ್ಟಾ ||

ದೊಂಡೆಡ್ ಕಪ ದಿಂಜಿದ್ ಸ್ವರೊ ಕೇನಂದ್, ಪಾತೆರೊ ವಿವರ ಆವಂದ್, ಕಡೆಬಾಯಿಡ್ ನೋಳಿ ನೋಳಿಯಾದ್ ಎಂಜಲ್ ಒಸರ್‌ದ್ ಬರು, ತಿರ್ತ್ ಸ್ವರೊ ಕೇಂಬು (ತೆರಿಯಂದೆನೇ ಪೂಂಕಿ ಬರು), ಬುಕ್ಕನಗ ಪೀಂಕಾಣ್‌ಡ್ ಕರ್‌ಲಾ ಪಿದಾಯಿ ಬರು, ಸರೊ ಮೂಜಿ ಡೊಂಕು ಆದ್ ತೋಜು, ತೆರಿಯಂತೆನೇ ಮಲವಿಸರ್ಜನೆ ಆವು, ಆ ಕಷ್ಟೊನು ದಾದಂದ್ ಪನೊಲಿ? ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಬಿ ಸಯ್ಯರ ಬೂರಿನ ಪರಬನ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ಪುವೆ.

ಭಾಷಾ ಅಧ್ಯಯನೊದ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಪಾಕ ಅಪೂರ್ವ ಮಾಹಿತಿಲೆನ್ ಕೊರ್ಪುಣ ಒಂಜಿ ಕೃತಿ 'ಶ್ರೀಭಾಗವತೊ'. ಮಣಿಪ್ರವಾಳ ಶೈಲಿಡ್ ರಚನೆಯಾಯಿನ ಈ ಕೃತಿ ಒಂಜಿ ಪ್ರಯೋಗ ರೀತಿಡ್ ಬತ್ತಂಡಾ ಅಥವಾ ಆ ಕಾಲೊಡು ಅಂಚ ಬರೆಪುನ ಪರಂಪರೆ ಇತ್ತಂಡಾ ಪನ್ನುನವು ಗೊತ್ತಾಪುಜ್ಜಿ. ತುಳುತ್ ಬೇತೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯೊಲು ತಿಕ್ಕಂಡ ನೆಕ್ಕ ಉತ್ತರ ತಿಕ್ಕು.

ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲೆಡ್ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ತೋಜುದು ಬರ್ಪುನ 'ಉ' ಕಾರ, ಬೊಕ್ಕ 'ಚ' ಕಾರ, ಅಂಚನೇ 'ಸ್ವ' ಪಣ್ಣುನ ವಿಶಿಷ್ಟ ದ್ವನಿಮಾ ಪ್ರಯೋಗ, ಪಿರಾಕ್‌ದ ತುಳುಟು ತೋಜುದು ಬರ್ಪುನ ವಿಭಕ್ತಿ ರೂಪೊಲು, ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗೊಲು ಈ ಕೃತಿಟ್ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುನವು ಭಾಷಾದೃಷ್ಟಿಡ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ಪುನಕುಲೆನ್ ಕೈ ಬೀಜ್‌ದ್ ಲೆಪ್ಪುಂಡು.

ಕಾಸರಗೋಡು ಪ್ರದೇಶೊಡು ಕೊರಗ್ಗೆರೆಡ 'ಚ' ಕಾರ ಬಳಕೆ ಇತ್ತೆಲಾ ಉಂಡು (ಬಾಕಿ ಪ್ರದೇಶೊಲೆಡ್ ಉಂದು 'ಸ' ಕಾರವಾದ್ ಬಳಕೆ ಆವೊಂದುಂಡು). ತಮಿಳು-ಮಲಯಾಳೊಡು 'ಚ' ಕಾರ ಪ್ರಯೋಗ ಒರಿತೊಂದು ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಚಣ್ಣೊ, ಚಟ್ಟುಕೊ, ಚಾವು, ಚಿತ್ತ್, ಚಿದಿಯಾನಿ, ಚುಱಿ, ಚೂ, ಚೆಟ್ವ್, ಚೋಜು - ಇಂಚ 'ಚ' ಕಾರೊಡ್ ಸುರುವಾಪುನ ಮಸ್ತ ಶಬ್ದೊಲು ಶ್ರೀಭಾಗವತೊಡು ಉಂಡು.

ಶ್ರೀಭಾಗವತೊಗು ಚಾಟು ವಿಠಲನಾಥೆನ ಭಾಗವತದ ಪ್ರಭಾವ ಇತ್ತಂಡಲಾ ಚಾಟು ವಿಠಲನಾಥೆನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿ ಬುಡುದು ಸಂಸ್ಕೃತ ವೃತ್ತೋಲೆನ್ ಗೆತೊಂದಿನವು ಚೋಜಿಗದ ವಿಚಾರೊ. ಸರಸ್ವತಿನ್ ಸುಗಿಪುನ ಒಂಜಿ ಸಂದರ್ಭೊಡು "ಕಳಹಂಸ ಮಹಾಗತ

ವರ್ಣಶುಭೇ ನಾಳಿನಾಯತ ನೇತ್ರೇ ತುಳುಭಾಷೆ ಕವಿತ್ವೋ ಪ್ರವಾದಿಪುಲೇ ಮಮ ಜುಂಹೆಟ್ ವೆರ್ತ್” ಪಂಡಾದ್ ಪಣ್ಣೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭೂಯಿಷ್ಯತೆ ಬೊಕ್ಕ ಬೆರಣೆರೆ ತುಳುತ್ ಪ್ರಭಾವ ನೆಟ್ವಾ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಆಕುಳು (ಅಕುಲು), ತನ್ನುಳೆ (ಅಕ್‌ಲ್), ಏನ್ (ಯಾನ್), ವರ್ಪುಣ (ಬರ್ಪುನ), ಮಾಂತೆನ (ಮಾತೆರ್) - ದುಂಬಾಯಿ ಸಬುದೊಲು ತಿಕ್ಕುವ.

ಪಳಂತುಳು ಪ್ರಯೋಗೊಲು ಇತ್ತೆ ನಂಕ್ ಬೇತೆ ವೋಲುಲಾ ತಿಕ್ಕುಜಿ. ಆಂಡ ಕೊರಗ್ಗೆರೆನ ತುಳುಟು ಪರತ್ ತುಳುತ್ ಮಸ್ತ ಸಬುದೊಲು ತಿಕ್ಕುವ. ಅಂಬಾದ್ ಕೊರಗ್ಗೆರೆನ ತುಳು ಮೂಲರೂಪೊನು ಒರಿತ್‌ದಾಂಡಾಂಡ್ ಪಣೋಲಿ. ಅಂತು, ‘ಶ್ರೀ ಭಾಗವತೊ’ಡು ಬರ್ಪುನ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ವರ್ಣನೆ, ಭಾಷಾ ಪ್ರಯೋಗೊಲು ಈ ಕಾವ್ಯೊನು ಎತ್ತರೊದ ಜಾಗೆಟ್ ದೀಪುಂಡು. ಉದಾರ್ಮೆಗ್ ಆಸ್ವಣತ್ - ಆತ್‌ಂಡತ್ತಾ, ವೆರ್ತ್ - ಬೆತ್ತ್, ಬೊಕ್ಕ, ಸೂರ್ಯಪ್ರಭೆ ಚೂವಪ ಪೋಕಿ ವಿಧಂ ಲಯೋಮಾಸ್ವಣ ಚೋದ್ಯಂ - ಚೂವಪ = ತೂನಗ, ಪೋಕಿ = ಪೋಪಿನ, ಲಯೋಮಾಸ್ವಣ = ನಾಶ ಆಪಿನ, ಸಭೆ ಮಾಂತೆರ ಚೂಪ್ಪಾ = ಸಬೆಟ್ ಮಾತೆರ್ನಾ ತೂನಗ, ಪಲುವಾದ್ಯರವೊಂಕುಳೆ ನಾದಿಪೊಸ್ಸೇ ಪಿದಯಾಯೆರ್ ಕೃಷ್ಣೆ = ಬಾರೀ ವಾದ್ಯೊದ ಸೊರೊಟ್ಟು ಕೃಷ್ಣೆ ಪಿದಾಡ್ಯೆರ್, ಭುವನೇಶ್ವರಕೊಪ್ಪಿತ್ ಮುಕ್ತಿ ಪದಂಟಿ ಯೆತ್ತ್‌ಪ ಸತ್ಯ = ದೇವೆರನ ಅನುಗ್ರಹ ಆದ್ ಈ ನಿಜವಾದ್‌ಲಾ ಮುಕ್ತಿಪದೊನು ಸೇರುವ, ಯೆತ್ತ್‌ಪ = ಮುಟ್ಟುವ.

ಛಂದಸ್ಸಾಡ್‌ಲಾ ವಿಷ್ಣು ತುಂಗೆ ದಿಂಜ ಪ್ರಯೋಗೊಲೆನ್ ಮಲ್ತದೆ. “ಸುಮಾರ್ ಪದಿಮೂಜಿ ನಮೂನೆದ ವೃತ್ತೊಲೆನ್ ಆಯೆ ತನ ಕಾವ್ಯೊಡು ಪ್ರಯೋಗ ಮಲ್ತದೆ” ಇಂದ್ ಸಿರಿ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರ್ ಪನ್ನೆರ್. ಮಲ್ಲಿಕಾಮಾಲೆ, ತರಳೊ, ತೋಟಕೊ, ವನಮಯೂರೊ, ಚಿತ್ರಪದೊ ಪನ್ನಿ ಐನ್ ವೃತ್ತೊಲತ್ತಂದೆ ಆಯೆನೇ ಉಂಡು ಮಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ವೃತ್ತೊಲುಲಾ ಈ ಕಾವ್ಯೊಡು ಜಾಗೆ ಪಡೆತ್‌ಂಡ್.

‘ಭಾಗವತೊ’ ವಸ್ತು, ವರ್ಣನೆ, ಬೃಹತ್ತು, ಮಹತ್ತುಲೆಡ್ ಕನ್ನಡ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊಲೆನ ಕೈತಲುಂತುನ ಒಂಜಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊಂದ್ ದೈರೊಡ್ ಪಣೋಲಿ. ‘ಶ್ರೀಭಾಗವತೊ’ ತುಳು ಬಾಸಾ ಸರಸ್ವತಿನ ಭಂಡಾರೊದ ಬೀಗಮುದ್ರೆನ್ ದರಿತ್‌ದತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಕೃತಿನ್ನಿನ್ನೆಟ್ ಸಂಶಯೊ ಇಜ್ಜಿ. ಆಂಡ ಅವು ಇಡೀ ತಿಕ್ಕಂದಿನವು ತುಳುವೆರೆಗಾಯಿನ ನಷ್ಟೊನೇ ಸರಿ.

ತುಳುತ್ ನನೊಂಜಿ ಪರತ್ ಕಾವ್ಯೊ ‘ಕಾವೇರಿ’. ಉಂದುಲಾ ಸರಿಸುಮಾರ್ 17ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ರಚನೆ ಆತ್‌ಂಡಾಂಡ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಕಾವೇರಿ ಸುದೆತ್ತ ಮಹಿಮೆನ್ ಕೀರ್ತಿಪುನ ಈ ಕೃತಿತ ಕರ್ತೃ ಏರ್‌ಂದ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಜಿ. ಈ ಕಾವ್ಯೊದ ಸುರುತ್ತ ಬೊಕ್ಕ ಅಕೆರಿದ ಐನ್ಯೆನ್ ಅಧ್ಯಾಯೊಲು ತಿಕ್ಕದಿಜ್ಜಿ. ಆಜನೆ ಅಧ್ಯಾಯೊದ ಒಂಜಿ ಭಾಗೊ ತಿಕ್ಕದಾಂಡ್. ಅಯಿಟ್ವಾ ನಡುಟ್ಟುಲಾ ಅಕೆರಿದಾಲ್ ಕೆಲವು ಭಾಗ ತ್ರುಟಿತವಾದ್ ಪೋತುಂಡು. ಇತ್ತೆ ತಿಕ್ಕಿನ್ನೆಟ್ ಸುಮಾರ್ 240 ಪದ್ಯೊಲುಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲೊದ ‘ಕಾವೇರಿ ಮಹಿಮೆ’ಗ್ ಹೋಲಿಕೆ ಮಲ್ತಂಡ ಸುಮಾರ್ ಮೂಜನೇ ಒಂಜಿ ಭಾಗ ತಿಕ್ಕದಾಂಡಾಂಡ್ ಪಣೋಲಿ.

ಈ ಕೃತಿಯು 1987ಟ್ ಒಡಿಪ್ಪುದ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತಂಡ್.

ಈ ಕಬಿನ ಮಿತ್ತ್ ಕನ್ನಡ ಕವಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಪ್ರಭಾವ ದಿಂಜ ಆತ್ಂಡಂಡ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಸಂಸ್ಕೃತ ವೃತ್ತೋಲೆಡ್ ಆಯೆ ಕಾವ್ಯೊ ರಚನೆ ಮಲ್ತದೆ. ಪ್ರೌಢ ಸಂಸ್ಕೃತ ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡೊದ ಮಾದರಿಡ್ ತುಳುಟ್ಟುಲಾ ಎಡ್ಲೆ ಒಂಜಿ ಕಾವ್ಯೊ ಬರೆಯೊಡುಂದು ಆಯೆ ಪುಣರಿನವು ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು.

‘ಕಾವೇರಿ’ ಕಾವ್ಯೊದ ವಸ್ತು ಸ್ಕಾಂದಪುರಾಣೊಡುಪ್ಪುನ ಕಾವೇರಿ ಸುದೆತ್ತ ಕತೆ. ಅವೆನ್ ತುಳುಬಾಸೆಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವೃತ್ತೋಲೆಡ್ ಕವಿ ಬರೇತೆ. ಕಥೆತ್ತ ವರ್ಣನೆದ ಭಾಗೊಡು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗೆತೊಂದು ತನ್ನ ಸ್ವಂತಿಕೆನ್ಲಾ ತೋಜಿಪ್ಪಾದೆ. ತನ್ನ ಕಾವ್ಯೊನು ಕೆಲವೆರ್ ಸಸಾರ ಮಲ್ತರೆಡ್ಲಾ ಸಜ್ಜನೆರ್ ಅರಿಪ್ಪೆತ ಲಕ ದೋಷ ದೂರದೀದ್ ಎಡ್ಲೆ ಅಂಶೊಲೆನ್ ಗೆತೊನುವೆರ್ ಪಣ್ಣನ ದೈರೊಡು ಆಯೆ ಕಾವ್ಯೊ ಬರೇತೆ.

ಕ್ಷೀರೊ ಸರ್ಕರೆ ನೆಯ್ಯಿವುಂಬೆನಿ ನಿಂಜ ಕೋರ್ಸ್ವಾ ಮಾತುವೀ
 ಸಾರೊಮಾಕಾಣ ಮಾಂತ ಚೋರ್ಸ್ವಾ ದೋಷೊ ಸಂಗ್ರಹಿತೊಳ್ಳನಾ |
 ಧಾರಿಣೀಟರಿಪ್ಪೇತ ತುಲ್ಯ ಕೆರಾಸ್ವಾನಾಕುಳು ದೂಷಿಪೀ
 ಸಾರೊ ಪಿನ್ನಿ ಮಹತ್ತುಕುಳುಂಬೇ ಸಾರೊ ಪಿಂಬೆರ್ ಸತ್ಯೊನಾ ||

ಅರಿಪ್ಪೆಡ್ ಎಡ್ಲೆ ವಸ್ತುಲೆನ್ ಮಯ್ಯಂಡ ಕಜವು ಕೊಜಂಟಿ ಮಿತ್ತ್ ಬಾಕಿ ಆದ್ ರಸೊ ಮಾತ್ರ ತಿರ್ತ್ ಜಪ್ಪುವಿಲಕ ಎಡ್ಲೆಂತಿನಕುಲು ರಸೊನು ಮಾತ್ರ ಗೆತೊನುವೆರ್. ಆಂಡ ದುರ್ಜನೆರ್ ಎಡ್ಲೆ ವಿಷಯ ಕೊಂಡಲಾ ಅವೆನ್ ಗೆತೊನಂದೆ ಹಾಲ್ ಸಂಗತಿನೇ ನಾಡುವೆರ್. ಉಂದು ತನ್ನ ಕಾವ್ಯೊನು ಟೀಕೆ ಮಲ್ಪುನಕುಲೆಗ್ ಕಬಿ ಕೊರ್ನ್ ಚಾಟಿದ ಪೆಟ್ಲ್.

ದುಂಬು ದುಂಬು ಪೋಯಿಲಕ್ಕನೇ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯೊ ಎಡ್ಲೆಡ್ಲೆ ಉಂಡು, ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದುಂಡು ಪಂಡ್ಡ್ ಒಂಜಿ ಮೈಟ್ ಕವಿ ಪಣ್ಣೆ : “ಕಂಬುರ್ ಸೇವಿತಿನಂದೊಮೊ ಕಥೆ ಮಿತ್ತ್ ಮಿತ್ತತಿರಮ್ಯೊನಾ”. ಆಂಡ ಈ ದುಂಬುದ ಭಾಗೊ ತಿಕ್ಕಂದೆ ನಂಕ್ ಬಾರೀ ಬೇಜಾರಾಪುಂಡು. ಏಳನೇ ಅಧ್ಯಾಯೊದ ಸುರೂಟು ಕವಿ ಬರೆತಿನ ಒಂಜಿ ಶಿವಸ್ತುತಿ ಇಂಚ ಉಂಡು:

ಕೆಂಚೆಟೆಟ್ ಚಂದ್ರಮನ ಗಂಗನ ಧರೀತ್
 ಕಂಜುಳೆಯ ಶೂಲೊ ಮರಿಕಂಕಣೊ ಕರೊಂಟ್ |
 ನಿಂಜ ಭಸಿತಂ ತುಡೆತ್ ಚಾರ್ತುಡೆಕ್ ಚರ್ಮೊ
 ಧನಂಜಯಟ ಮುಷ್ಟಿ ಪಡೆಕೊಂಡಿ ಜಯಶಂಭು ||

ಉಂದೆಟ್ಲ್ ಬರ್ಪುಣ ವರ್ಣನೆ, ಪದಮೈತ್ರಿ ಬೊಕ್ಕ ಅಡಕವಾದ್ ಒಂಜಿ ಚಿತ್ರೊನು ಕಟ್ಟಾದ್ ಕೊರ್ಪುನ ಕ್ರಮ ಸಂತೋಸ ಕೊರ್ಪುಂಡು.

ಈ ಕಾವ್ಯೊಡು ಬರ್ಪುಣ ನರಕವರ್ಣನೆದ ಒಂಜಿ ಪದ್ಯೊ ಇಂಚ ಉಂಡು-
 ಮಲ್ಲದಬ್ಬಣೊ ಮೂಕ್‌ಕೊಡ್‌ಸ್ವೇ ಅಗ್ನಿಟ್ಲೇ ಚುಡಿಯಾಕುಳು

ಘಲ್ಲಿತ್ ಘಲು ವಾರೊ ಮರ್ದಿತ್ ಮರ್ದಿತ್ ಭಟಮಾರ್ಕಳು |
 ಮಲ್ಲನಾಯಿತ ಮಧ್ಯೊಂಟೇ ಒಯಿತೌತ್ ಪ್ರೇತವ ರಾಜನಾ
 ಇಲ್ಲಕೊಂಡೊಸ್ವ ನುಂಬಟಾಕೊಸ್ವ-ಸ್ವಂದ! ಕೊಂಡತೊಮೆಂದೆರ್ ||

ಯಮದೂತೆರ್ ಪಾಪಿ ಜನೊಕುಲೆನ ಮೂಂಕುಗು ದಬ್ಬಣೊ ಸುರಿವೆರ್. ಸೂ
 ಪೊತ್ತಾದ್ ಸುಡುವೆರ್. ಗುದ್ದುಗುದ್ದು ದ್ ಪೊಲಿಪುವೆರ್. ಮಲ್ಲಮಲ್ಲ ತುಚ್ಚಿನ ನಾಯಿಲೆನ
 ನಡುಟು ಒಯ್ತೊಂದು ಪೋವೆರ್. ಅಕೆರಿಗ್ ಯಮರಾಜನ ದುಂಬುಗು ಕೊಂಡುಪೋದು
 “ಇಂದ ಕನತ್ತೋ” ಪಂಡೇರ್ಗೆ!

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸೆ ಬರೆಯಿನ “ವೇದ ಪುರುಷನ ಸುತನ ಸಹೋದರನ...” ಪನ್ನಿ ಪದ್ಯೊದ
 ರೀತಿಡೇ ಈ ಕವಿಲಾ ಒಂಜಿ ಪದ್ಯೊ ಬರೇತೆ:

ಸಂಧ್ಯೊಟ್ಟುದ್ಧವಿತ್ತ್ನಾರೆನ ಕಂದ ವಾಕ್ಯುಧೆ ಸೇವಿತ್
 ಬಂಧನಂ ಕಳೆಸ್ವಾತ್ಮ ಸನ್ಮತಿ ಸಂಧಿತೀ ಪಿತಭಾರ್ಯೆನಾ |
 ಬಂಧುಮಿತ್ರನ ಪುತ್ರಜ್ಯೇಷ್ಯನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿನಿ ಧ್ಯಾನಿತ್
 ಗ್ರಂಥೊಮೀ ರಚಿಪುಪ್ಪೆ ಲೋಕೆರೆ ಬಂಧನಕ್ಷಯೊಂಕಾಸ್ವತ್ ||

ಸರಸ್ವತಿ ದೇವಿನ್ ಧ್ಯಾನ ಮಲ್ತೊಂದು ಜನೊಕುಲೆನ ಕಷ್ಟ ಕಳೆವರ ಈ ಕಾವ್ಯೊನು
 ರಚನೆ ಮಲ್ಪುವೆಂದ್ ಆಯೆ ಪಂಡೊನೆ.

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸೆನಲಕ ಈ ಕವಿಗ್ಲಾ ರೂಪಕೊ ಬೊಕ್ಕ ಉಪಮೆದ ಮಿತ್ತ್ ವ್ಯಾಖ್ಯೋಹ
 ಎಚ್ಚ. “ಎಣ್ಣೆ ಮುಟ್ಟ್ವಾಸ್ತಿ ಸೀಗೆ ತಂದೊಮೆ”, “ಬೀಯೊಂಕುಳೆ ತನ್ನೆ ಮಿರೇ ಕೊಳ್ಳಾಕೀ ಪರಿಶೆ”,
 “ನಾಡ್ ಸಂಚರಿತ್ ಪುಕ್ಕೀ ನಿಧಿ ಡಕ್ಕೊಣಂದೊಮೆ”, “ಶ್ವಾನಕೆಡ್ಡೆ ಸುಗಂಧೊ ಚೊಪೊಸ್ಪೀ
 ಪರಿಶೆ” ದುಂಬಾಯಿ ಪಾತೆರೊಲು ಕಾವ್ಯೊದ ದಿಂಜ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಪಳಂತುಳುತ್ತ ನನೊಂಜಿ ಕೃತಿ ದೇವೀಕತೆ (ದೇವಿ ಮಹಾತ್ಮೆ). ಉಂದು ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ
 ಪುರಾಣೊದ ದೇವೀಮಹಾತ್ಮೆದ ಆಧಾರೊಡು ಬರೆಯಿನ ಒಂಜಿ ಗದ್ಯಕಾವ್ಯೊ. ಉಂದೆನ್
 ಬರೆಯಿನ ಕಬಿ ತುಳುನಾಡ್ ತೆನ್ನಾಯಿಡುಪ್ಪುನ ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲೂಕುದ ಹರಿಪುರ
 (ಪುಲ್ಲೂರು) ಗ್ರಾಮೊದ ‘ತೆಕ್ಕಿಲ್ಲಾಯ’ ಕುಲೊತ್ತ ಒರಿ ಕಬಿ ಆದಿಪ್ಪೊಡೊಂದ್ ಉಂದೆನ್
 ನಾಡ್ ಪತ್ತಿನ ಸಿರಿ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರ್ ಊಹನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಉಂದೆಟ್ವೊ ಬಳಕೆ ಆಯಿನ ಬಾಸೆದ ಆಧಾರೊಡು ಉಂದು ‘ಭಾಗವತೊ’ ಬೊಕ್ಕ
 ‘ಕಾವೇರಿ’ಡ್ಲಾ ಪಿರಾಕದ ಕೃತಿ ಆದಿಪ್ಪೊಡುಂದು ತೋಜುಂಡು. ತುಳು ಪದ್ಯೊಕಾವ್ಯೊಲು
 ರಚನೆ ಆಪುನೈಕ್ ದುಂಬು - ಪೂರ್ವರಂಗ ತಯಾರಿದಲಕ - ಇಂಚ ಗದ್ಯಕಾವ್ಯೊಲೆನ ರಚನೆ
 ಆದುಪ್ಪಯಿರಾ ಯಾವು ಪಂಡ್ಡಾದ್ ಊಹನೆ ಮಲ್ಪೊಲಿ.

‘ದೇವೀಮಹಾತ್ಮೆ’ದ ಗದ್ಯಶೈಲಿದ ಒಂಜಿ ಉದಾರ್ಮೆನ್ ಮೂಲು ತೊಪೊಲಿ:

“ಯೆಲೆ ಮಹಾಭಾಗ್ಯೊಳ್ಳಂಚಿತ್ತೀ ಸುರಡ್ ಚಕ್ರೇಶ್ವರ | ವಿಷಯ
 ಗೋಚರೊಂಟೊಳಂಚಿತ್ತೀ ಜೀವರಾಸಿಕ್ಳೆಕ್ ಜ್ಞಾನಾಕ್ಣಿಸ್ ಸರ್ವೇರೆಕ್ ಲಸ್ವೊಂಡ್ |

ವಿಷಯೊಂಕುಳಾಸ್ವನವು ಜಾತಿಭೇದೊಮಿನಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯೊ, ಶಿಲು ಜೀವರಾಸಿಕುಳು ದಿವೊಂಟಾಪ್ಪ ಅಂದೇರ್ಕುಳು ಆಸ್ವನವು| ಶಿಲು ಜೀವರಾಸಿಕುಲು ರಾತ್ರಿಟಾಪ್ಪ ಅಂದೇರ್ಕುಳಾಸ್ವನವು| ಅಂಚನೆ ಬೇತೆಲ ಶಿಲು ಪ್ರಾಣಿಕುಳು ದಿವೊಂಟಾಲ ರಾತ್ರಿಟಾಲ ಸಮಾನೊಮಾಸ್ವಳ್ಳಂಚಿತ್ತೀ ದೃಷ್ಟಿಕುಳುಳ್ಳವು| ಕೇವಲೊ ಜ್ಞಾನಾಕಾಣಸ್ವ ಆಕಳೆಕಾದ್ಡಿ| ಮನುಷ್ಯೇರ್ಕುಳಾಸ್ವನಾಕುಳು ಜ್ಞಾನಿಕುಳಂದ್ ಸತ್ಯೊಮೆ| ಅಂದಾವುಟಲ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನಾಕಾಣಸ್ವಾಕಳೆಕಾದ್ಡಿ| ಆ ಕಾರಣೊಂತಾವ ಪಶುಪಕ್ಷಿ ಮೃಗಾದಿಕುಳು ಸಮಸ್ತೊಲ ಜ್ಞಾನಿಕುಳಂದ್| ಮನುಷ್ಯೇರ್ಕುಳೆ ಜ್ಞಾನಾಕಾಣಸ್ವ ಪಶುಪಕ್ಷಿ ಕುಳೆಕಾತ್| ಪಶುಪಕ್ಷಿ ಮೃಗಾದಿಕುಳೆ ಜ್ಞಾನಾಕಾಣಸ್ವ ಮನುಷ್ಯೇರ್ಕುಳೆಕಾತ್| ಉಭಯ ಕುಲೊಂಕಳೆಕಾಲ ಜ್ಞಾನಾಕಾಣಸ್ವ ಬೇತೆ ಬೇತೆ| ಪಕ್ಷಿ ಕುಳು ಜ್ಞಾನಿಕುಳಂದಾವುಟಲ ತಂಕ್ ಬಡವುಟಾವ ಕೂಡಾತ್ನವು| ತಂಕಳೆಕಳೆ ಬಾಲೆಕಳೆನಿ ರಕ್ಷಿಪೊಡುನ್ಪಂಚಿತ್ತೀ ಮೋಹೊಂತವ ತಂಕಳೆಕಳೆ ತೊಂಡೊಂಕಳೆತ್ ಧಾನ್ಯೊ ಮುದಲಾಯಿ ಆಹಾರೊಂಕಳೆನಿ ಕೊಂಡತ್ಕೊಳ್ಳಾಸ್ವ ರಕ್ಷಿಪೊ, ಅಂಚಿತ್ತಿ ಪಕ್ಷಿ ಕಳೆನಿ ಶೂಲ|....”

ಸುಮಾರ್ ನಾನೊಂದು ವರ್ಸೊಗು ದುಂಬು ತುಳು ಬಾಸೆ ಎಂಚ ಇತ್ತೊಂಡೊಂದ್ ಉಂದೆನ್ ಓದ್ತೆಗ ತೆರಿಡ್ ಬರು. ಪಳಂತುಳುತ್ ಕೆಲವು ಪ್ರಯೋಗೊಲು ಇತ್ತೆದ ಬ್ಯಾರಿ ಬಾಸೆಡ್ ತೋರ್ಪೊದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಬಾಸೆದ ಪರಸ್ಪರ ಆದಾನ ಪ್ರದಾನೊಡು ಜನೊಕುಲು ಸಂಸರ್ಗೊಗು ಬತ್ತಿನೈನ್ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನೊದ ಆಧಾರೊಡು ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ಪೊಲಿ. ಈ ಕಾವೊಡುಪ್ಪುನ ಕೆಲವು ಪದ ಪ್ರಯೋಗೊಲು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುಂಡು:

ಸ್ವೊಂಡು = ಉಂಡು (ಉಂದು, ಇದು), ಶಿಲು = ಕೆಲವು, ರಾತ್ರಿಟಾಪ್ಪ = ಇರೊಡ್ ಉಪ್ಪುಣ, ಅಂದಾವುಟಲ = ಅಂಚಾಂಡಲ, ಶೂನಾಪುಕ = ತೊನಗ, ಎವಳ್ಪು = ಬಲ್ಲ, ರಕ್ಷಿಪೊಡುನ್ಪಂಚಿತ್ತೀ = ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪೊಡುನ್ಪುಣಂಚಿತ್ತಿ, ಶೆಟ್ಟೊಪ್ಪಿ = ಹಾಲೊಮಲ್ಪಿ.

ಬಂಜಿ ಬಾಸೆ ಕಾಲಕಾಲೊಗು ಬದಲಾವೊಂದು ಪೋಪುನವು ಸಾಜವಾಯಿನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಬೇತೆ ಬಾಸೆದ ಪ್ರಭಾವೊ, ಜನಮಾನಿಲೆನ ಬದಲಾವುನ ವ್ಯವಹಾರೊ, ಜೀವನೊದ ರೀತಿನೀತಿಡ್ ಆಪುಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸೊ, ಪಾತೆರುನ ಶೈಲಿಡ್ ಉಂಡಾಪುನ ಬದಲಾವಣೆ, ಜನೊಕುಲೆನ ವಲಸೆ ದುಂಬಾಯಿ ಕಾರಣೊಡ್ಲಾದ್ ಬಾಸೆ ಪರಿಪುನ ಸುದೇತಲಕ ಕಾಲಕಾಲೊಗು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಆವೊಂದು ಪೋಪುಂಡು. ಪರತ್ತ್ ಕನ್ನಡ ಇತ್ತೆದ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಎಂಚ ಪೊಲಬಾಪುಚೊ ಅಂಚನೇ ಪಳಂತುಳು ಪೊಲಬಾಯರ ವೊಂತೆ ಬಂಗ ಬರೊಡಾಪುಂಡು.

12ನೇ ಶತಮಾನೊಡ್ಲ 17ನೇ ಶತಮಾನ ಮುಟ್ಟಿ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಏರೇಳ್ಗೆದ ಕಾಲೊ ಪಂಡ್ ಪಣೊಲಿ. ಅಯಿಡ್ಲ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುನಾಡ್ ಕಳೆ ರಾಜಕೀಯವಾದ್ ಕುಂದ್ ಪೊಂಡು. 16ನೇ ಶತಮಾನೊದ ಮಧ್ಯಭಾಗೊಡ್ಲ - ಕೆಳದಿ ಬೊಕ್ಕ ಇಕ್ಕೇರಿದ ರಾಜರೆನ ಕಾಲೊಡು ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆ ಪ್ರಾಬಲ್ಯೊಗು ಬತ್ತೊಂಡ್. ಅಯಿಡ್ಲ ಬೊಕ್ಕ ಮೈಸೂರ್ ಅರಸರ್, ಹೈದರ್ ಅಲಿ, ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನ್ ಈ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶೊನು ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಲ್ತರ್.

ಪದಿನೆಣ್ಮನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಬೇರದ ಸಲುವಾದ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್‌ಲಾ ಇಂಗ್ಲಿಷೆರ್‌ಲಾ ಇಡೆಗ್ ಬತ್ತೆರ್. ನಿದಾನವಾದ್ ಆಡಳಿತೊನು ಅಕುಲು ಕೈವಶ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. 1799ಟ್ ಮೈಸೂರು ಯುದ್ಧೊಡು ಇಂಗ್ಲಿಷೆರ್ ಟಿಪ್ಪುನು ಕೆರಿಬೊಕ್ಕ ಅಕುಲು ಈ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶೊನು ಮದ್ರಾಸ್ ಸಂಸ್ಥಾನೊಗು ಸೇರ್ಪಾದ್ ಸೌತ್‌ಕೆನರಾ ಜಿಲ್ಲೆಂದ್ ಪುದರ್ ದೀಯೆರ್. (ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶೊಡು ಅಕುಲೆನ ವಶೊಟ್ಟಿತ್ತಿನ ನನೊಂಜಿ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆನ್ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ನಾರ್ತ್ ಕೆನರಾಂದ್ ಲೆತ್ತಾದ್ ಅವೆನ್ ಬಾಂಬೇ ಸಂಸ್ಥಾನೊಗು ಸೇರ್ಪಾಯೆರ್).

ಕಂಪೆನಿ ಆಡಳಿತ ಬತ್ತಿಬೊಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಮೂಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗ್ ದಿಂಜ ಪೆಟ್ವ್ ಬೂರ್‌ಂಡ್. ಸೊತಂತ್ರ ಬತ್ತಾದ್, ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆ ಆನಗ (1956) ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಅರ್ಧಭಾಗೊ ಕೇರಳೊಗು ಸೇರ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಸಗ್ತಿ ಕುಂದ್‌ಂಡ್.

ತುಳು ಕಾವ್ಯೋದಲಕ್ಕನೇ ತುಳು ಕಬಿತೆಗಾಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಇತಿಹಾಸ ಉಂಡು. ಸೋದೆ ವಾದಿರಾಜ ಸ್ವಾಮಿಲು (ಕ್ರಿ.ಶ. 1480-1600) ಬರೆಯಿನ 'ದಶಾವತಾರ' ಇನ್ನಿ ಕೀರ್ತನೆದಾತ್ ಪಿರಾಕ್‌ಗ್ ನಮ ತುಳು ಕಬಿತೆದ ಮೂಲೊನು ಕನಪೋವೊಲಿ. ವಿಷ್ಣು ದೇವೆರೆನ ಪತ್ತ್ ಅವತಾರೊನು ಆರ್ ಈ ಕೀರ್ತನೆಡ್ ಕೀರ್ತಿಪೆರ್:

ಪರ್ವತನಿ ಬೆರಿಟ್ ದೀದ್ ದೆರ್ತಿನೇರ್‌ಗಾ
 ಸರ್ವಲೋಕದೊಡೆಯ ಕೂರ್ಮ ದೇವೆರತ್ತಗಾ
 ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಬಲಿಟ್ಟ ಭೂಮಿ ನಟ್ಟಿನೇರ್‌ಗಾ
 ತತ್ರದಾರಿ ಅದಿತಿಪುತ್ರೈ ವಾಮನತ್ತಗಾ
 ಅರ್ಜುನಗ್ ಸಾರತತ್ತ್ ಪಣ್ತಿನೇರ್‌ಗಾ
 ನಿರ್ಜರಾದಿ ಮಹಿಮ ಕೃಷ್ಣ ದೇವೆರತ್ತಗಾ

ಸವಾಲ್ ಜವಾಬುದ ಧಾಟಿಡ್, ಭಜನೆದ ಮಟ್ಪಾಡ್, ಅಭಿನಯೊಗು ಯೊಗ್ಯ ಆಪಿಲಕ ಬರೆತಿನ, ನಮಕ್ ತಿಕ್ಕಿನ ತುಳುತ್ತ್ ಈ ಸುರುತ್ತ ಕಬಿತೆ ದಿಂಜ ಸಶಕ್ತವಾದುಂಡು. ಒಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭೂಯಿಷ್ಪವಾದಿತ್ತ್ಂಡಲಾ ಕಬಿತೆದ ಚಿತ್ರಕಶಕ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಅರ್ಥಪುಷ್ಟಿ ಒಂಜೆಗೊಂಜಿ ಸೇರ್‌ದ್ ಉಂಡು. ಅದಗಂಡ, ಅಯಿಕ್ಕ್ ದಂಬು ತುಳುಟ್ಟು ಕೀರ್ತನ ಪರಂಪರೆ ಇತ್ತಿಪ್ಪೊಡುಂದು ಗ್ರಹಿಪ್ಪೊಲಿ. ಅವುಲಾ ನಂಕ್ ತಿಕ್ಕುಜ್ಜಿ. ಅಲ್ಲಡ್ ಬೊಕ್ಕದ ರಡ್ಡರೆ ಶತಮಾನ ಕಾಲ ಕತ್ತಲೆದ ಯುಗೊ. ಉಂದು ತುಳುಕ್ಕುಂದತ್ತ್, ಕನ್ನಡೊಗುಲಾ ಕತ್ತಲೆದ ಯುಗೊನೇ.

ತುಳುನಾಡ್‌ಗಾಲಾ ಕೇರಳೊಗುಲಾ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ಲೇ ಸಮ್ಮಂದ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಕೇರಳೊದ ಬೀರೆರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಗರೊಡಿಗ್ ಬತ್ತದ್ ಅಂಗ ಸಾಧನೆನ್ನಾ ಯುದ್ಧೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪಟ್ಟುಲೆನ್ನಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ತದ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ತುಳು 'ಗರೊಡಿ'ಗ್ ಮಲಯಾಳೊಡು 'ಕಳರಿ' ಪನ್ನೆರ್.

ಸುಮಾರ್ 12ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಕೇರಳೊನು ಆಳ್ವೊಂದಿತ್ತಿನ ಕುಲಶೇಖರ ಅರಸೆನ ಕಾಲೊಡ್ಡು ಬೊಕ್ಕ ಅಲ್ಪದ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಡ್ 'ಶಾಂತಿ' (ಪೂಜೆ, ಅರ್ಚನೆ) ಮಲ್ಪರೆ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬ್ರಾಣೆರ್ ಮಲ್ಲ ಸಂಖ್ಯೆಡ್ ಅಂಚಿ ಪೋಯೆರ್. ಅಕುಲೆನ್ ನಂಬಿ, ಪೋತ್ತಿ, ಎಂಬ್ರಾಂದ್ರಿ ಇಂಚಿ ಮಾತ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್ (ಇತ್ತೆಲಾ ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ಬ್ರಾಣೆರ್ 'ಶಾಂತಿ' ಗ್‌ಂದ್ ತೆನ್ನಾಯಿ ಪೋವೊಂದುಲ್ಲೆರ್). ಅಂಚಿ ಪೋನಗ ಬ್ರಾಣೆರ್ ವೇದಮಂತ್ರೊಲೆನ್ ತುಳು ಲಿಪಿಟ್ ಬರೆದ್ ಕನಪೋಯೆರ್. ಮಲಯಾಳದಕ್ಕೆಗ್ ಲಿಪಿ ಇತ್ತಿಚ್ಯಾಂದಿನೆಡ್ಲಾವರೊ ಅಕುಲು ತುಳುಲಿಪಿನ್ ಗೆತೊಂದು ಕಾಲಾಂತರೊಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗ್ ಕನಯೆರ್. ಅಂಚಾದ್ 12ನೇ ಶತಮಾನೊಡೇ ವೇದಮಂತ್ರೊ ಬೊಕ್ಕ ಇತರ ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ತುಳುಲಿಪಿಟ್ ಬರೆಪಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಆವೊಂದಿತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಎಣ್ಣೊಲಿ. ಸುಮಾರ್ 12-13ನೇ ಶತಮಾನೊಡೇ ತುಳುಟ್ಟು ಪ್ರೌಢ ಕಾವ್ಯ ಗ್ರಂಥೊಲು ಬರಿಯರ ಸುರುವಾತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ನಮೊ ಸುರೂಟೇ ತೂಯ. ತುಳು ಕರ್ಣಪರ್ವ ಬೊಕ್ಕ ಮಹಾಭಾರತೊಗು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸೆನ ಕೃತಿ ಆಧಾರಾಂದ್ ಗೊತ್ತಾಪುನೆಡ್ಲಾವರೊ ತುಳುಕ್ಕು ಕನ್ನಡೊದ ಪ್ರಭಾವ ಅಪಗನೇ ಇತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಸುಮಾರ್ 12-13ನೇ ಶತಮಾನೊಡ್ಲೇ ಬುಲೆದ್ ಬರಿಯರ ಸುರುವಾಂಡ್‌ಂದ್ ನಮೊ ಭಾವಿಪ್ಪೊಲಿ. ಈ ನಿಲೆಟ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಸುಮಾರ್ ಎಣ್ಣೊನೂದು ವರ್ಸೊದ ಇತಿಹಾಸ ಉಂಡೊಂದು ಪಣೊಲಿ.

ಸುಮಾರ್ 12ನೇ ಶತಮಾನೊಡ್ಲ ಸುರುವಾಯಿನ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಬೆನ್ನಿ 13-14ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಎಡ್ಲೆನೆ ಅರೆಲ್ಲ್ ಸುಮಾರ್ 17ನೇ ಶತಮಾನ ಮುಟ್ಟಲಾ ಬುಲೆದ್ ಬತ್‌ಂಡ್. ಅಯಿಡ್ಲ ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾರಣೊಡ್ಲಾದ್ ಅಯಿತ್ತ ಪರಿಪ್ಪು ಕಮ್ಮಿ ಆಂಡ್.

ಪುದಿನೆಣ್ಣನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಆದಿಕವಿ ಪಾರ್ಥಿಸುಬ್ಬೆ ಕೆಲವು ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೊಲೆನ್ ಬರೇತೇಂದ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಆಯೆನ ಕನ್ನಡ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೊಲು ಅಚ್ಚಾದ್ ಬೈದಾಂಡ್. ಆಂಡ ತುಳು ಪ್ರಸಂಗೊಲು ಅಚ್ಚಿ ಆವಂದಿನೆಡ್ಲಾವರೊ ಅವು ಒರಿಯಿಜ್ಜಿಲೆಂದ್ ತೋಜುಂಡು. ಆಯೆ ಕೆಲವು ಕೀರ್ತನೆಲೆನ್ ಬರೇತೇಂದ್ಲಾ ತೆರಿಯುಂಡು. ಕಿಟ್ಟರಾಜಿ ಪರ್ಸಂಗೊದ ಕಬಿನುಡಿಟ್ ಬಡಕಬೈಲ್ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯೆರ್ “ಪಾರ್ಥಿಸುಬ್ಬೆಗ್ ಕನ್ನಡ ದಾತೇ ತುಳುಟು ಪಿರಿತಿ ಇತ್ತಾಂಡಾಂಡ್ ಪಣಿಯೆರೆ ಕಣಿಪುರತ ಕಿಟ್ಟದೇವೆರೆ ಗುರ್ತದೀದ್ ಮಲ್ತಿನ ಏತೇತೋ ತುಳುಕೀರ್ತನೆ (ತುಂಡು ಪದೊ)ಳು ಇತ್ತೆ ಅನೇಕ ಜನ ತುಳುವೆರೆ ಬಾಯಿಡ್ ಅಲ್ಪಲ್ಪ ತೂವರೆ ತಿಕ್ಕುನವೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಎಚ್ಚದಾಯೆ? 1905ನೇ ಇಸ್ವಿಡ್ ಕಾರ್ಲದ್ ಎಂಕಟ್ರಮಣ ದೇವೆರೆ ಮಲ್ತು ದೀಪದಾನಿ ಮಣ್ಣುಗೋಪುರದಲ್ಪ ವೊರಿ ಕೈಕಾರ್ ಸಮದಾಂತೆ ನಟ್ಟುಮಾನೈ ಗುರ್ಚಿಡಿತ್ತಿನ ದೇವೆರೆನ್ ತೂವೊಂದು ಕಣನೀರ್ಡ್ ಮೀಯೊಂದು ಕೈಮುಗಿದ್ ಪಂಡೊಂದಿತ್ತಿನ ಪಾರ್ಥಿಸುಬ್ಬೆನ “ನಾಣೆಂಕ್ ಗತಿಯೇರ್ ಪಣಾಲೆ ರಂಗಯ್ಯ| ಕಾಣೆಗೆ ಯೀರೆಗ್ ಎನಮನಸಯ್ಯ||”ಂದ್ ಪಣೊಂದಿತ್ತಿನ ಈ ಪದೊಕ್ಕುಳೆನ್ ಎಣ್ಣಿನಗ ಇತ್ತೆಲ ಎನ್ನ ವೈ ಚುಂಗರಿದ್ ಕಣನೀರ್ ಉರ್ಕರುಂಡು”ಂದ್ ಬರೆತೆರ್. ಪಾರ್ಥಿಸುಬ್ಬೆನ ಕೀರ್ತನೆಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತ್ ದೀಪುನ ಕೆಲಸ ಆವಂದೆ ಅವು ಪೂರಾ ನಾಶ ಆದ್ ಪೋದುಪ್ಪೊಡು.

ಪೋಯಿ ಶತಮಾನೊದ ಆರಂಭ ಕಾಲೊಡು ಪಣಂಬೂರುದ ಶ್ರೀ ಗುರು ಸದಾನಂದೆರ್ (1876-1946) ತುಳುಟು ‘ಕೀರ್ತನಾಮೃತ’ ಬರೆತೆರ್. ಈ ಅಲಭ್ಯ ಕೃತಿನ್ 1982ಟ್ ಕುಳ್ಳಾದ

ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಭಟ್, ಅಚ್ಚ ಪಾಡ್ಲಾಯೆರ್. ಉಂದೆಟ್ವ ಉಪ್ಪುನ ಪದೊಕ್ಕು ಕೀರ್ತನೆದ ಸಲುವಾದ್, ತಾಳ ರಾಗೊಗು ನಿಷ್ಕವಾದ್ ಬರೆತಿನವು. ಸುರೂತ ಪದ ನಾರಾಯಣ ದೇವೆರೆನ ಸ್ತುತಿ : (ರಾಗ ಆರಭಿ - ತ್ರಿಪುಡೆ ತಾಳ)

ನಾರಾಯಣ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವೆರೆ ಎಂಕ್ಕು|
 ಕಾತೊಂದುಳ್ಳ ಈರೆನ್ ತೂಯೆರೆ
 ಏರ್ದ್ ಗರುಡ ಮಿತ್ತ್| ಸವಾರಿ ಮಲ್ತೆಂದೆಂಕೆ ಮಿತ್ತ್
 ಕರುಣದೀದ್ ಈರೆ ಪೊರ್ಲುನು| ವರ ಎಂಕೆಗ್ ತೋಜಾವುಲೆ||
 ಉಂದೆಟ್ವ ನೀತಿಪಾತೆರೊದ ಪದೊಕ್ಕುಲುಲಾ ಉಲ್ಲ: (ರಾಗ ಶಂಕರಾಭರಣ; ಏಕತಾಳ)
 ಚೀಪೆಗ್ ಬಾಯಿ ಕೊರ್ಯಾ| ಹಿರಿಯಾಕ್ಕೆನ|
 ತಾಪೊಗು ಗುರಿಲಾ ಆಯ||
 ಆಪೀ ಸತ್ಯಾತ್ಮೊಗು ಏಪಲಾ ದೂರಾಯ
 ಮಾಪು ಕೊರ್ದೆಂಕೆನ್| ಕಾಪುಲ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ||

ಆರ್ ಸುಮಾರ್ ಒಂಬ ಕೀರ್ತನೆಲು ಈ ಬೂಕುಡು ಅಚ್ಚಾತ್‌ಂಡ್. ಭಕ್ತಿ, ನೀತಿ, ಸದಾಚಾರ ದುಂಬಾಯಿ ಗುಣೊಕ್ಕುಳೆನ್ ಸಮಾಜೊಡು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಲ್ಪಿಯರ ಬತ್ತಿಂಚಿ ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗೊದ ದುಂಬರಿಕೆಯಾದ್ ಸದಾನಂದೆರೆನ ರಚನೆಲು ಬೈದ.

ಆರ್ ಪಲಯೆ ಲಕ್ಷೀನಾರಣಪ್ಪಯ್ಯೆಲಾ ಕೀರ್ತನೆ ಬರೆತೆರ್‌ಗೆ. ಆರ್ ಒಂಜಿ ರಚನೆ ಈ ಬೂಕುಡು ಅಚ್ಚಾತ್‌ಂಡ್. ಚಿತ್ರಾಪುರ ಶ್ರೀದೇವಿನ್ ಸುಗಿತಾದ್ ಬರೆತಿನ ಆತ ಒಂಜಿ ನುಡಿ ಇಂಚ ಉಂಡು:

(ರಾಗ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ; ಏಕತಾಳ)
 ಕಡಲ್‌ಡ್ ಉದಿತಾದ್ ಹೊಳೆಹೊಳೆದ್| ಬೆಡಗ್‌ಡ್ ತುದೆಗಿದೆ ಕಳೆಕಳೆದ್|
 ಮಡಿಮಂಗಲ ಪೀತಾಂಬರ ಜಾಲಿ| ಕಡೆ ಕಟ್ಟುಳು ನಾಲ್ ಸುತ್ತೊಡು ಪೌಳಿ|
 ಕಡ್‌ಕಲ್ಲ್ ದ ನಡುಗುಡಿ ಗುಂಡೊಡು| ನಮ| ಒಡತಿ ಕಲ್ಲ್ ದೇವೆರ್ ಮೆರೆಪೇರ್||

ಉಂದೆನ್ ತೂನಗ ಸೋದೆ ವಾದಿರಾಜ ಸ್ವಾಮಿಲೆನ ದುಂಬರಿಕೆಯಾದ್ ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗೊದ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಕೀರ್ತನಕಾರೆರ್ ಮುಕಾಂತ್ರ ತುಳುಟ್ಟುಲಾ ಒಂತೆ ಮಟ್ವಾಡ್ ಆತ್‌ಂಡ್; ಅವು ಬಾಯ್ಲೆರೆಯಾದ್ ಬತ್ತಿನೆಡ್ಲಾವರೊ ಅವೆನ್ ಬರೆದ್ ದೀದ್ ಒರಿತೊನುನ ಬೇಲೆ ಆಯಿಜ್ಜೀಂದ್ ಎಣ್ಣೊಡಾಪುಂಡು. ಬಹುಶಃ ಕೀರ್ತನ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ದುಂಬರಿಕೆಯಾದೇ ಎಂ.ಆರ್. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲೆನ 'ತುಳು ಕನ್ನೊಪದೇಶ' (1916), ಭಜಗೋವಿಂದ (ಅನುವಾದ-ಬಡಕಬೈಲ್ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ - 1920), ತುಳು ನೀತಿಪದ್ಯೊಲು (ಬಡಕಬೈಲ್ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ-1922), ತುಳು ಪದ್ಯಾವಳಿ (ಬಿ. ಮೋನಪ್ಪ ತಿಂಗಳಾಯ-1930), ತುಳು ಪದ್ಯಮಾಲಿಕೆ (ಕೆ. ಗಂಗಾಧರ ರಾಮಚಂದ್ರ-1933) ದುಂಬಾಯಿ ರಚನೆಲು ಬತ್ತೆದುಪ್ಪುನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಗತ್ಯೊನು ಪೂರೈಸಾಯರ

ಯಕ್ಷಗಾನೋ ಪದೊಕ್ಕುಲು; ಧಾರ್ಮಿಕತೆ ಬೊಕ್ಕ ಭಕ್ತಿದ ಅಗತ್ಯೊನು ಪೂರೈಸಾಯರ ಕೀರ್ತನೆ, ಭಜನೆದ ಪದೊಕ್ಕುಲು ತುಳುಟು ದಿಂಜ ರಚನೆ ಆದುಪ್ಪೊಡು. ಆಂಡ ದಾಖಲೆ ಮಲ್ತಾ ದೀಪುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಜ್ಯಾಂದಿನೆಡ್ಲಾವರೊ ಅವು ಒರಿದ್ ಬೈದಿಜ್ಜಿ. ಒಂಜಿ ಮೈಟ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಬೊಕ್ಕ ಇಂಗ್ಲಿಷೆರೆನ ಮೇಲಾಳಿಕೆ, ಬುಕ್ಕೊಂಜಿ ಮೈಟ್ 'ಗೋವಾ ಇನ್‌ಕ್ವಿಸಿಶನ್'ಡ್ಲಾದ್ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೊಂಕಣಿ ಜನೊಕುಲೆನ ಆಗಮನೊ ಈ ರಡ್ಡೆಡ್ಲಾ ಸ್ಥಳೀಯ ತುಳು ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಹೊಡೆತ ತಿಕ್ಕಾದ್ ಬಾಯ್ಲೆರೆಯಾದ್ಲಾ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ಒರಿತೊನಿಯರ ಆಯಿಜ್ಜಿಂದ್ ತೋಜುಂಡು.

ಪುದಿನೆಣ್ಣು ಬೊಕ್ಕ ಪತ್ತೊಂಬನೇ ಶತಮಾನ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗೊಗು ಕತ್ತಲೆದ ಕಾಲಾಂದೇ ಪಣೊಡಾಪುಂಡು. ತುಳುಕ್ಕುಂದತ್ತ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗುಲಾ ಉಂದೊಂಜಿ ಕತ್ತಲೆದ ಕಾಲೊನೇ. ಕೆಂಪು ನಾರಾಯಣನ 'ಮುದ್ರಾಪಂಚೂಷ' ಬುಡೊಂಡ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಬೆನ್ನಿ ಆತಿಜ್ಜಿ. ರಾಜಕೀಯವಾದ್ ಇಡೀ ಭಾರತೊಗೇ ಅವೊಂಜಿ ಸಂಧಿಘಟ್ಟ. ಪರಂಗಿದಕುಲು ಬತ್ತಾದ್, ಅಲ್ಲೊಲ ಕಲ್ಲೊಲ ಮಲ್ತಾದ್, ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒಂಜಿ ಹದೊಕ್ಕು ಬತ್ತಿನ್ನೆಡ್ಲಾ ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡೊಡು ನವೋದಯ ಸುರುವಾಂಡ್. ಅವ್ವೇ ಸುಮಾರ್ಗ್ ತುಳುಲಾ ಪೊಸದೇಕಿಡ್ ಬುಲೆಯರ ಸುರುವಾಂಡ್.

ಆಂಡ ಸೆಳಿನೀರಾದ ಒಸರ್‌ದಲಕ ತುಳು ಉಲಉಲಯಿ ಗಟ್ಟಿಯಾದೇ ಇತ್ತಂಡ್. ಮಠಮಾನ್ಯಲೆಡ್ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಬರೆಪುನಿ, ಓಲೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಲ್ಪುನಿ, ವೇದ ಮಂತ್ರೊಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಪ್ರತಿ ಮಲ್ತಾದ್ ದೀಪುನಿ ಉಂದು ಮಾತ ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ತುಳುಲಿಪಿಟ್ಟೇ ಆವೊಂದಿತ್ತಿನವು ಗಮನಾರ್ಹ. ಆಂಡ ಆ ಕಾಲೊಡು ರಚನೆ ಆಯಿಂಚಿ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಪಜ್ಜೆ ಗುರ್ತ ತಿಕ್ಕುಜ್ಜಿ.

ಕನ್ನಡೊದ ಪೊಸ ಬುಲೆಪ್ಪುಗು ಕಾರಣೆರಾಯಿನ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಶನರಿದಕುಲು ತುಳುತ್ ಬುಲೆಪ್ಪುಗ್ಲಾ ತನ್ನುಲೆನ ಕಾನಿಗೇ ಕೊರ್ತಿನವು ತೋಜಾದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಪತ್ತೊಂಬನೇ ಶತಮಾನೊದ ನಡುಕ್ಕಾನಗ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ತರೆದೆರ್ತಿನ ಚರ್ಚಲೆಡ್ ಏಸು ಸುವಾರ್ತೆನ್ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಸ್ಥಳೀಯ ಬಾಸೆಡೇ ಪನ್ನುನ ಅಗತ್ಯ ಅಕುಲೆಗ್ ತೋಜಾದ್ ಬತ್ತಂಡ್. ರೆ. ಹೇಬಿಕ, ರೆ. ಲೆನರ್, ಮೊಗ್ಗಿಂಗ್, ಬ್ರದರ್ ಗುಂಡರ್ತ್, ಪುರ್ತೆಲ್ ಮುದಲಾಯಿ ಪಾದ್ರಿಲು 1834ದ ಪೊರ್ತುಡು ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಟ್ ಬರೆಪುನ ಮೂಲಕ

ಒಂಜಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಮಲ್ತೆರ್ (ತುಳು ಗ್ರಂಥಲಿಪಿತ್ತ ಉಪಯೋಗ ಒಂತೆ ಆಂಡಲಾ ಆತಿನೆಟ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆಂಡ ಅಕ್ಷರೊದ ಮುಕಾಂತ್ರ ವ್ಯಾಪಕವಾದ್ ಚ್ಚಾನ ಪಸೆರುನ ಅಗತ್ಯ ಬತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಕಾಲಘಟ್ಟೊಡು ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಬಹು ಜನಪ್ರಿಯ ಮಲ್ಪುನ ಸಲುವಾದ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಟ್ ಬರೆಯರ ಸುರು ಮಲ್ತಿನವು ಒಂಜಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂಗತಿ. ಮಿಶನರಿದಕುಲು ಸ್ಥಳೀಯ ಜನೊಕುಲೆನ್ ಮತಾಂತರ ಮಲ್ಪಿಯರ ಈ ಬೇಲೆಗ್ ಕೈಪಾಡ್ಲತ್ತಿನಾಂಡಲಾ ಅಯಿಡ್ಲ ತುಳುಕ್ಕ್ ಎಡ್ಡೆನೇ ಆಂಡ್. ಮದೆಕ್ ಪೋಪುನ ಒಂಜಿ ಬಾಸೆ ಮಿತ್ತ್ ಬೂರ್ಂಡ್. ಉಂದು ಮಿಶನರಿದಕುಲು ಮಲ್ತಿನ ಪುಗರೊಡಾಯಿನ ಸಂಗತಿ. ಅಂಚಾದ್ ತುಳು ಲಿಪಿ ಮದೆಕ್ಕ್ ಪೋಂಡು. ಆಂಡ ಒಡಿಪು, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದುಂಬಾಯಿ ಮರೊಕ್ಕುಲೆನ ಸ್ವಾಮೀಜಿನಕುಲು ಇನಿಕ್ಕ್ಲಾ ದಸ್ಕತು ಪಾಡುಣೆ ತುಳು ಲಿಪಿಟ್ ಪನ್ನುನವು ಗೇನೊಡು ದೀಯೊಡಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಸಂಗತಿ). ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ರಡ್ಡ್ ಬಾಸೆಗ್ಲಾ ಮಿಶನರಿದಕುಲೆನ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊವು. ಉದಿತ್ ಬರ್ಪುನ ಪೊಸಲೋಕೊದ ಬೊಲ್ಪುಗು ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಒಟ್ಟೊಟ್ಟುಗೇ ಎದುರಾಯೊ.

ಆತಿನೆಟ ಗ್ರಂಥಲಿಪಿಟ್ ಇತ್ತಿನ ಬೊಕ್ಕ ಪಾತೆರುನ ಬಾಸೆಯಾದಿತ್ತಿನ ತುಳು, ಕನ್ನಡೊದ ಅಕ್ಷರದ ಮುಕಾಂತ್ರ ದಾಖಲಾಪುನ ಸಂದರ್ಭ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಕಿರಿಸ್ತ ಮತಪ್ರಚಾರ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಜನೊಕುಲೆನ ಮತಾಂತರ ಅಕುಲೆನ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಸೊ ಆದಿತ್ತ್ಂಡಲಾ ಪರೋಕ್ಷವಾದ್ ಅವೆಡ್ಲ ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಉಪಕಾರೊ ಆಂಡ್.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬೊಕ್ಕ ಜರ್ಮನ್ ಬಾಸೆಡಿತ್ತಿನ ಕ್ರೈಸ್ತ ಪಾತರ್ನೆಲೆನ್ ಜೆ. ಅಮ್ಮನ್ನ್, ಜಿ. ಕೇಮರರ್, ಎ. ಮೆನ್ನರ್, ಆರ್. ಬುನ್ಸ್, ಬಿ. ಲೂಥಿ, ಎ.ಸಿ. ಬರ್ನೆಲ್, ಎಚ್. ರಿಫ್, ಎಚ್. ಮೊಗ್ಲಿಂಗ್ ಮುದೆಲಾಯಿ ವಿದೇಶೀ ಪಾದ್ರಿಯಲಾ ಇ.ಪಿ. ಕಾರಟ್, ಎ. ಕೌಂಡಿನ್ಯ, ಎಲ್.ಜೆ. ದೇವದತ್ತ ಮುದೆಲಾಯಿ ಭಾರತೀಯ ಪಾದ್ರಿಯಲಾ ತುಳುಕ್ಕ್ ಕನತ್ತೆರ್. ಜರ್ಮನ್ ದೇಶೊದ ಬಾಸೆಲ್ ಇನ್ಪಿನ ಊರುಡ್ಲ ಬತ್ತಿನ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ 'ಬಾಸೆಲ್ ಎವಾಂಜಿಲಿಕಲ್ ಮಿಶನ್' ಪಣ್ಣುನ ಪುದರ್ಂಡ್ ಈ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶೊಡು ನಿಲೆಯಾದ್ ವ್ಯಾಪಕವಾದ್ ಪಸೆರ್ದ್ ತನ್ನ ಪ್ರಚಾರ ಬೊಕ್ಕ ಮತಾಂತರೊದ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತ್ಂಡ್. ಅನುಷಂಗಿಕವಾದ್ ಬಾಸೆ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೆರ್.

ಅಕುಲು ಏಸು ಸುವಾರ್ತೆಲೆನ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ದ್ 'ತುಳು ಪಾಠಾಳಿ ದುಂಬುದ ಪುಸ್ತಕ' (ತುಳು ಪಾಠಗಳ ಮೊದಲ ಪುಸ್ತಕ - 1862) ಕನತ್ತೆರ್. ಉಂದೇಡ್ಲ ಉಮೇದ್ ತಿಕ್ಕ್ದ್ 1864ಡ್ ಜೆ. ಅಮ್ಮನ್ನ್ ಬೊಕ್ಕ ಜಿ. ಕೇಮರರ್ 120 ಸಂಗೀತೊಲೆನ್ (ಪದೊಕ್ಕುಲೆನ್) ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ದ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೆರ್. 1886ಟ್ ಉಂದೆತ್ತ ನಾಲನೇ ಆವೃತ್ತಿ ಬನ್ನಗ ಉಂದೆಟ್ಲ 180 ಗೀತೆಳಿತ್ತೊ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗೀತೆಲೆನ್ ಎ. ಮೆನ್ನರ್ ಬರೇದ್ ಸೇರ್ಪಾಯೆರ್. 1914ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಆರ್. ಬುನ್ಸ್ ಉಂದೆನ್ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಮಲ್ತ್ದ್ 210 ಗೀತೆಳೆನ್ ಪಾಡ್ಲ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೆರ್. ಈ ಗೀತೆಲೆಡ್ 192 ಗೀತೆಲು ಜರ್ಮನ್ ಬೊಕ್ಕ

ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತಿನವು. ಒರಿನವು ಮೂಲ ತುಳು ರಚನೆಲು. ಅಯಿಕ್ಕ ರಾಗೊ ಮಾತ್ರ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದವು.

ಸಾಹಿತ್ಯಿಕವಾದ್ ಉಂದೆಕ್ಕ ಜಾಸ್ತಿ ಮಹತ್ವ ಇಜ್ಜಿಡ್ಲಾ ಪೊಸ ಕಾಲೊದ ತುಳು ಬೆನ್ನಿ ಅನುವಾದೊದ ಮುಕಾಂತ್ರ ಸುರುವಾಂಡ್‌ಂದ್ ತೆರಿಯೊನುನವು ಅಗತ್ಯೊ. ತುಳು ಪ್ರಾರ್ಥನಾಗೀತೆಲೆನ ಸುಪೊರ್ ಎಂಚ ಉಂಡೊಂದು ತೂವೊಲಿ:

೧. ಎಡ್ಡೆ ಬೇಲೆ ಮಳ್ಳುಗ!

ಇನಿ ಬಿತ್ತ ಪಾಡು ವೇಳೆ
ಯೆಲ್ಲೆ ನನ ಉಪ್ಪುಂಡಾ
ದಾನ್ನಾ? ಇತ್ತೆ ನಮ ಬೇಲೆ
ಚುರುಕಾದ್ ಮಳ್ಳು!

.....

.....

ಕೊಯ್ಪಿ ಕಾಲ ಬರಂದೆ
ಕುಳ್ಳಂದಿನ್ನಿ ಯೇಸು ವಾಕ್ಯ
ನೆನೆತೊಣುದುಪ್ಪೆರೆ,
ಔಳು ತಿಕ್ಕುನೌ ಸುಭಾಗ್ಯ
ಎಣ್ಣೊಣ್ಯೆರೆ ದೇವರೇ
ಬುದ್ಧಿ ಕೊರ್ಲ ಮಿತ್ತ್‌ಡ್ಲೆ!

.....

.....

೨. ಯೆಂಕ್ ಓಳು ಸಮಾಧಾನ

ಓಳು ಶಾಂತಿ ತಿಕ್ಕುಂಡು?
ರಕ್ಟೆನ್ ನಾಡು ಜನ
ದೀಂಜ ಸರ್ತಿ ಕೇಣುಂಡು

.....

.....

ನಿಕ್ಕ ಪೂರ ಸಮಾಧಾನ
ಪಾಪ ಲೋಕೊಡಾವೊಲ್ಯಾ?
ಸಮಾದಾನದರಸ್ತನ

ನಿಕ್ಕ ಪೂರ ಸಮಾಧಾನ
ಪಾಪಲೋಕೊಡಾವೊಲ್ಯಾ?
ಸಮಾದಾನದರಸ್ತನ
ಲೋಕ ಪಿದುಕೊಣ್ಂಬಾ?
ಸಮಾದಾನದವು ಸ್ಥಳ
ನಿನ ಮನಸ್ಸಾಕ್ವಿಯೇ;
ಕರ್ತವ್ಯಗ್ ಒಳಗಾಲ!
ಆಯೆ ಶಾಂತಿ ಕೊರುವೆ

.....
.....

ಅಪಗಾಂಡ ಸಮಾದಾನ
ಶಾಂತಿಪೂರ ತಿಕ್ಕುಂಡು;
ಐತ ಮಿತ್ತ್ ಮುಳ್ತ ಮಾನ,
ಸುಖಿತಾನೆ ಪೋಪುಂಡು

(ತುಳು ಗೀತೆಳು, 113, ಪುಟ ೮೦)

ದುಂಬಾಯಿ ರಚನೆಲು ಏಸುನು ಸುಗಿತೊಂದು ಇಂಚನೇ ಪೋಪುಂಡು.

ಜರ್ಮನಿಡ್ ಪುಟುದು ಬಲತ್ತಿನ ರೆ. ಮೇನರ್ ತನ್ನ ಮುಪ್ಪನೇ ವರ್ಸೊ ಪಿರಾಯೊಡು
ಭಾರತೊಗು ಬತ್ತ್ದ್ (1858) ಒಡಿಪ್ಪು ಬೊಕ್ಕ ಮುಲ್ಕಿಡ್ ನಿಲೆಯಾದ್ ತುಳು ಕಲ್ತೆ.
ತುಳು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಗೀತೆಲೆನ್ ಜರ್ಮನ್ ಬೊಕ್ಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ಡ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತಿನವತ್ತಂದೆ
ಒಂತೆ ರಚನೆಲೆನ್ ಸೊತಂತ್ರವಾದ್ ಮಲ್ತೆ. ಗೀತೆಲೆಗ್ ರಾಗಸಂಯೋಜನೆ ಮಲ್ತ್ದ್ ಆಯೆನೇ
ಪಣೊಂದಿತ್ತೆಗೆ. ದೇವರೆನ್ 'ಪ್ರೀತಿ' ಪಂಡ್ಡ್ ಸಂಬೋದನೆ ಮಲ್ತಿನ ಆಯೆ ಪ್ರೀತಿದ
ಬಗ್ಗೆನೇ ಒಂಜಿ ಪದೊ ಬರೆತ್ತೆ:

“ಪ್ರೀತಿ! ದಿವ್ಯ ರೂಪು ಆದ್
ಯೆನನುಂಡು ಮಳ್ತದ
ಪ್ರೀತಿ! ಪೂರ್ಣದಯದೀದ್ ಪಾಪೊಲೆನ್ ಕ್ಷಮಿತ
ಪ್ರೀತಿ! ಮಾತ್ರ ಕಾಲೊಡೇ
ನಿಕ್ಕ ಸೇವೆ ಮಲ್ಪುವೆ”.

ರೆ. ಮೇನರ್ ತುಳುಟ್ಟು ಕಬಿತಾ ರಚನೆ, ಅನುವಾದ ಮಲ್ತಿನವತ್ತಂದೆ ತುಳು-ಇಂಗ್ಲಿಷ್
ಶಬ್ದಕೋಶ ರಚನೆ, ತುಳುಗಾದೆ ಪಾಡ್ಡೊನೊಳೆನ ಸಂಗ್ರಹ ಇಂಚ ಬೇತೆ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡುಲಾ
ಬೆನ್ನದೆ.

ರೆ. ಮೇನರ್ 21 ಪಾಡ್ಡೊನೊಳೆನ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತ್ದ್ 'ಪಾಡ್ಡೊನೊಳು' ಪನ್ನನ

ಫುಡಾರ್ಡ್ 1886ಟ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೆ. ರಿಟ್ಟರ್ 1879ಡ್ 'ತುಳು ಜೋಕುಳೆ ಗೀತೊಳು' ಇನ್ನಿನ ಒಂಜಿ ಬೂಕುನು ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೆ. ನಂಕ್ ಇತ್ತೆ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪಿಲಕ ಸುಮಾರ್ 20 ಜನೊ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಶನರಿದಕುಲು ತುಳುಕ್ಕು ಪದೊಕ್ಕುಲೆನ ಅನುವಾದೊ, ನಿಘಂಟು ರಚನೆ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಕಟಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಬೆನ್ನೆರ್.

ಈ ಅನುವಾದ ಪದೊಲು ತುಳುಕ್ಕು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಕಾನಿಗೆ ಅತ್ತ್ಡಲಾ ಭಾಷಾವೈವಿಧ್ಯೊದ ನಿಲೆಟ್ತ್ವೊ, ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಸಂಗ್ರಹ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆದ ನಿಲೆಟ್ತ್ವೊ, ತುಳು ಬಾಸೆ ಕಲ್ಪಿಯರ ಬೋಡಾಯಿನ ಬೂಕುಳೆನ ರಚನೆದ ನಿಲೆಟ್ತ್ವೊ ಒಂಜಿ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಮರ್ಗಿಲ್ ಪನ್ನಿನ್ನೆಟ್ ಸಂಶಯೊ ಇಜ್ಜಿ.

ತುಳುನು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಟ್ತ್ವೊ ಬರೆಯರ ಸುರುಮಲ್ತಿನವು ಮಿಶನರಿದಕುಲು ಮಲ್ತಿನ ಮಲ್ಲ ಬೇಲೆ. ಅಂಚಾದ್ ತುಳು ಬಾಸೆ ಪೊಸ ಕಾಲೊಡು ಪೊಸ ದೇಕಿಡ್ ಬುಲೆದ್ ಬರಿಯರ ಆಸ್ಸದ ಆಂಡ್.

ಕೆನ್ನಡೊದ ಪೊಸ ದೇಕಿದ ಸಾಹಿತ್ಯೋವಾಯಿನ (ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯೋ)-ಹಟ್ಟಿಯಂಗಡಿ ನಾರಾಯಣ ರಾಯೆರನ 'ಆಂಗ್ಲ ಕವಿತಾವಳಿ' (1919) ಬೊಕ್ಕ ಬಿಎಂಶ್ರೀ ಮೆರೆನ 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೀತಗಳು' (1921)-ಬರ್ಪುನೈಕ್ ದುಂಬೇ 1916ಡೇ ತುಳುಟು ಪೊಸದೇಕಿದ ಸಾಹಿತ್ಯೋ ಬತ್ತಂಡ್ ಪನ್ನುನವು ಒಂಜಿ ಅಚ್ಚರಿದ ಇಸಯೊ. ಅವು ಮೂಡಬಿದಿರೆದ ಎಂ.ಆರ್. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀನ 'ತುಳು ಕನ್ಯೋಪದೇಶ'. ಸಂಸಾರೊಡು ಪೊಣ್ಣು ಎಂಚ ಉಪ್ಪೊಡೊಂದು ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ಪುನವತ್ತಂದೆ ಪೊಂಜೊವುಲೆನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸೊಗು ಒತ್ತು ಕೊರ್ತಿನವು ಈ ಬೂಕುದ ಮಹತ್ವೊ. "ವಿದ್ಯಾವಂತರೊಂದತ್ತೆ ನಾಚಿಗೆ ಅಂಪಂತೆ ಸ್ವಭಾವದ ಮಿತ್ತಾ ಸ್ವಜನೊಂಕುಳೆ ಮಿತ್ತಾ ಪನೀ ದಯೆ ಇಜಿತ್ ಈ ಎನ್ನ ಕಿನ್ನಿ ಪುಸ್ತಕೊನು ಒಂಜಿ ಮಾತ್ಯಕೆ ಆತಿಜೊಂತು ನಮ ಸ್ತ್ರೀಕುಳೆಡ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾಭಿರುಚಿ ಉಂಡಾಪುಲೆಕ ನಣ ಮಿತ್ತಾಂಡಲ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಳ್ಳೆಡ್ ಅವ್ವೆ ಎನ ಈ ಪ್ರಥಮ ಪರಿಶ್ರಮೊಂಕು ಪ್ರಧಾನ ಫಲಾನ್‌ಂತ್ ತೆರಿಯೊಣುಪೆ" ಇಂದ್ ಆರ್ ಮುನ್ನುಡಿಡ್ ಬರೆತ್ತೆರ್.

ದಾಂಪತ್ಯ ಸರಿಯಾದ್‌ತ್ತಂಡ ಸ್ವರ್ಗೊಡ್‌ದ್ಲಾ ಮಲ್ಲೊವು, ಹಾಲಾದ್ ಪೊಂಡ ಅವು ಮಸಣೊಗು ಸಮ ಇನ್ನಿ ಆರೆನ ಒಂಜಿ ನುಡಿ ಇಂಚ ಉಂಡು:

ದಾಂಪತ್ಯ ಸರಿಯಾಂಪೊಂಡ ಸ್ವರ್ಗೊಂತ್ಲಾ ಮಿತ್ತ್
ಭೂಮಿಯೇ|

ಸೆಪ್ಪಂಡ ಬೆತ್ತ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸಂಪತ್ಲಾ ಮಸಣೊಂಕ್ಲಮ||
ಜೊಕ್ಕೆಡ ಸ್ಥಿರವಾದ್ ಒರಿಪುನಿ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯೊದ
ಶಿಕ್ಷಣ; ಗುಣನಡತೆ. ಅವೆನ್ ಜಾಗ್ರತೆಡ್ ಬುಲೆಪ್ಪಾವೊನೊಡು
ಪನ್ನಿನ ನನೊಂಜಿ ಪಾತೆರೊ:

ಬಾಲ್ಯೊಂತ ಶೀಲನೇ ಮುದ್ದು ಮಗಳೇ, ಬಾಲೆಗಳೆಗ್ಯದಾ|
 ಸ್ಥಿರಾತೆಂತೊಣ್ಣುಣ್ಣೆತ್ತಾ ವರಾನಾತಂಪೊಡು ಜಾಗ್ರತ||
 ಅನುಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಸ್ಸಾಡ್ ಬ್ರಾಣೆರೆನ ತುಳುಟುಪ್ಪುನ ಈ ಕೃತಿ ಪೊಣ್ಣೊಕ್ಕೆಗ್
 ಬುದ್ಧಿನೀತಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗುಣನಡತೆ ಶೀಲ ಸಚ್ಚಾರಿತ್ರ್ ತೆರಿಪಾವನ ಉಪದೇಶಾತ್ಮಕ
 ಸ್ವರೂಪೊಡು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುಂಡು.

ಪೊಣ್ಣು ಮಗಳೆಗ್ ಶೀಲನೇ ಪದ್ಧೆಯಿ ಬಂಗಾರ
 ಎಡ್ಡೆ ನಡತೆನೇ ಸಿಂಗಾರ
 ಶೀರೆ ಪದ್ಧೆಯಿ ಬೋಡುಂತು ಹಟಪತ್ಯರೆಗಾವನ್
 ಶೀಲನೆ ನಂಕ್ ಭಂಗಾರ್ ಲಜ್ಜೆನೇ ಶೀರೆ ಕೇಣ್ಣುಗ

ಭಾರತೀಯ ನಾರಿ ಆದರ್ಶವಾದ್ ಎಂಚ ಉಪ್ಪೊಡೊನ್ನಿನ ಉಪದೇಶ ಈ ಕೃತಿತ್ತ್
 ಪ್ರತೀ ಸೊಲ್ಲುಡ್ಲಾ ದಿಂಜ್‌ದುಂಡು. ಉಪದೇಶಾತ್ಮಕ ಸ್ವರೂಪೊದ ಕೃತಿಕ್ಕುಳೆನ ಒಂಜಿ
 ಪರಂಪರೆನೇ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಉಂಡು. ರಡ್ಡ್ ಶತಮಾನ ಕಾಲ ತುಳು
 ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಮಲ್ಲ ಬೆನ್ನೆ ಆಯಿಜಿಡಲಾ ಪೊಸ ಕಾಲಮಾನೊಡು ಬತ್ತಿನ ಈ ಕೃತಿ ತುಳು
 ಕಬಿತಾಗುಂಡೊದ ಆನೆಬಾಕಿಲ್ ದತ್ತಿನ ಬೂಕೂಂದು ದೈರೊಡು ಪನೊಲಿ.

ಸೊತಂತ್ರ ಚಳವಳಿದ ಹಿನ್ನೆಲೆಡ್ ಒಡಿಪ್ಪುದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಉಪಾಧ್ಯಾಯೆರ್ ತುಳು
 ಬಾಸೆ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮೋಕೆಡ್ ಮುತಾಲಿಕೆ ಗೆತೊಂದು ಸುರುಮಲ್ತಿನ 'ತುಳು
 ಸಾಹಿತ್ಯಮಾಲೆ'ನ್ನಿ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಂಸ್ಥೆಗಾಲಾ ತುಳು ಚಳವಳಿಕ್ಕಾಲಾ ಒತ್ತುಡು ಇತ್ತಿನವು
 ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಲೆನ ಬೂಕು; ಅಯಿಡ್ಲಾ ಬೊಕ್ಕ ಬತ್ತಿನ ರಡ್ಡ್ ಪುಸ್ತಕೊಲು ಬಡಕಬ್ಬೆಲ್
 ಪರಮೇಶ್ವರ ರಾಯೆರ್ 'ಭಜಗೋವಿಂದ' (1920) ಬೊಕ್ಕ 'ತುಳು ನೀತಿಪದ್ಯೊಲು' (1922).
 ಈ ಪಿಂದರಿಕೆಡ್ಲಾದ್ ನಂದೊಳ್ಳೆ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆ ಬೊಕ್ಕ ಕೆ.ಬಿ. ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಕಿಲ್ಲೆ
 ಮೊಕ್ಲೆನ್ ಸೇರೊಂದು 'ತುಳುವ ಮಹಾಸಭೆ' ಕಟ್ಟಿಯರ ಆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ್. ಉಂದೆತ್ತ
 ಆಶ್ರಯೊಡು ಉದಿತ್ತಿನ 'ತುಳುವ ಸಾಹಿತ್ಯಮಾಲೆ'ಡ್ 1929ಡ್ಲಾ 1936 ಮುಟ್ಟು ಒಟ್ಟು
 ಪತ್ತೊಂಜಿ ಪುಸ್ತಕೊಲು ಬೊಳ್ಳಿರಿಗ್ ಬತ್ತ. ಅಯಿಟ್ಲಾ ನಂದೊಳ್ಳೆ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆರೆನ
 'ತುಳುವಾಲ ಬಲಿಯೇಂದ್ರೆ' (1929), ನಾರಾಯಣ ಕಿಲ್ಲೆರೆನ 'ಕಾನಿಗಿ' (1930), ಗಂಗಾಧರ
 ರಾಮಚಂದ್ರೆರೆನ 'ತುಳು ಪದ್ಯಮಾಲಿಕೆ' (1933) ಮುಖ್ಯವಾಯಿನ ಮೂಜಿ ಕಬಿತೆದ ಬೂಕುಲು.
 ಜಾನಪದ ಸಂಗ್ರಹ ಬೊಕ್ಕ ಮೇನತ್‌ದ ದೃಷ್ಟಿಡ್ 'ತುಳುವಾಲ ಬಲಿಯೇಂದ್ರೆ', ಬಾಸೆದ
 ಪೊರ್ಲು-ವಿಚಾರಮೊಲ್ಯೊದ ದೃಷ್ಟಿಡ್ 'ಕಾನಿಗಿ', ತುಳು ಬಾಸೆದ ಎತ್ತರೊ ಬೊಕ್ಕ ರಂಜನೆದ
 ದೃಷ್ಟಿಡ್ 'ತುಳು ಪದ್ಯಮಾಲಿಕೆ' ಮೂಜಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮೈಕ್ಕ್ ಕೈತಾಂಗ್ ತೋಜಿಪ್ಪಾವನ
 ಕೃತಿಕ್ಕುಳು. ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ಕಾಲೊದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಧನೆ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಡ್ ಒಂಜಿ
 ಪ್ರಮುಖ ಘಟ್ಟ. ಈ ಅವಧಿಡ್ ತುಳುವೆರ್ ಪಜ್ಜೆ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಸಾಮಾಜಿಕವಾದ್,
 ಸಾಂಪತ್ತಿಕವಾದ್, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾದ್ ತುಳುವೆರ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಗ್ ದುಂಬೊತ್ತುದು

ಪೋಯೆರ್ (ಈ ಅವಧಿಡ್ ತುಳುವೆರ್ ಬೊಂಬಾಯಿದಂಚಿ ಮಲ್ಲ ಪ್ರಮಾಣೊಡು ವಲಸೆ ಪೋಯರ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಈ ಉತ್ತರಮುಖೀ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬುಲೆಚಿಲ್ದ ಒಂಜಿ ಸಂಕೇತವಾದ್‌ಲಾ ಉಂಡು). ಈ ಅವಧಿನ್ ವಿದ್ಯಾಂಸೆರಾಯಿನ ಡಾ. ಯು.ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯೆರ್” ತುಳುವೆರೆನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ತೋಜಿಪ್ಪಾಯರ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯೊಲೆನ ಪುನಶ್ಚೋಧನೆ ಮಲ್ತೊನಿಯರ ಪುಣೆರಿನ ಕಾಲಘಟ್ಟ್” ಅಂದ್ ಅಂದಾಯಿನ ಪಾತೆರೊಡೆ ಪಣ್ಣೆರ್.

‘ಕಾನಿಗಿ’ಡ್ ಮುಪ್ಪೊ ಕವಿತೆಲುಲ್ಲ. ಉಂದೆಟ್ತ್ವ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನಜೀವನ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರವಿಚಾರೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮರ್ಗಿಲ್ದ ಚಿತ್ರಣೊನು ತೂವೊಲಿ. ‘ತುಳುನಾಡ ರಾಣಿ’ ಇನ್ನಿ ಕಬಿತೆಡ್ ತುಳುನಾಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬಾಸೆ ಪಾತೆರುನಕುಲೆನ, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಂಬೊಲಿಗಿದಕುಲೆನ ಜಾಗೆ ಇನ್ನಿನ ವಿಷಯ ಉಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲು, ದೈವಸ್ಥಾನೊಲು, ನಾಗಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನೊಲು, ಗಿರಿಕುಲು, ಮಲೆಕುಲು, ತುದೆಕುಲು, ಮಠಮಾನೊಲು, ಜಾತ್ರಲು, ಬೀರೆರ್, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಬುಲೆಸಲೆ ಉಂದೆತ್ತ ವರ್ಣನೆ ಬರ್ಪುಂಡು. ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯೆರ್ ‘ಹುತ್ತರಿಹಾಡು’ ಕಬಿತೆದ ಲಯ ಮೂಲು ತೋಜುಂಡು:

ಅಗೊಲಿ ಮಂಜಣೆ ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆ ದೇವು ಪೂಂಚೆರ್ ಸಿರಿಕುಲು
 ಮಗತ್‌ದಪ್ಪಯ ದೀಕ್ಷಿತೆರ್ ನಿನ ಕೀರ್ತಿ ಕಾತಿನ ಬಾಲೆಲು
 ಸೊನ್ನಯಬ್ಬಗೆ ಗಿಂಡೆ ದಾರಗೆ ಸತ್ಯವತಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕೆನ್
 ನಿನ್ನ ಭೂಮಿಡೆ ಪೆದ್ದಾದ್ ತಾಂಕ್‌ದ ರಾಣಿ ತಿರುಮಲೆ ದೇವಿನ್
 ....

ಕಿಲ್ಲೆದಾರ್ ಜೋಕುಲೆ ಪದೊಕುಲೆನ್ನಾ ಬರೆತೆರ್. ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಮಾನಾವುನ ಪದೊಟ್ಟು ತುಳು ಬಾಸೆದ ಸೇಬಿನ್ ತೂವೊಲಿ:

ತೂಂಕುವೆ ತೊಟ್ಟಿಲ್ ಮಾನಾವೆ ಬಾಲೆ
 ತೇಂಕಡ, ನರಲಡ ಓ! ಎನ್ನ ಸೇಲೆ

ಇಂಚ ಸುರುವಾಪಿನ ಪದ ಕುಡಕುಡ ಕೇಣುವಿಲಕ ಉಂಡು. ಕಿಲ್ಲೆರೆನ ‘ಕಾನಿಗಿ’ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಆಚರಣೆಲೆನ್ ಮುಟ್ಟೊಡ್ತು ತೋಜಿಪ್ಪಾವುನ ಒಂಜಿ ಕಬಿತೆದ ಗೊಂಚಿಲ್.

ಎಂ.ಸಿ.ವಿ. ಶರ್ಮೆರೆನ ‘ಕನ್ನಡಕೊ’ಲಾ ಉಂದುವೇ ಸಂದರ್ಬೊಡು (1929) ಪ್ರಕಟ ಆಂಡ್. ಕೆಲವು ಜನಪ್ರಿಯ ಮಟ್ಟುಲೆನ್ ಗೆತೊಂದು ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನಪದ ಆಚರಣೆ, ನಂಬುಗೆ, ನಡಾವಳಿದ ಮಿತ್ತ್, ಜನೊಕುಲೆನ ಕೃತಕ ನಡಕೆದ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ ಕಬಿತೆ ಬರೆಯೆರ್.

1929ನೇ ಇಸವಿಡ್ ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟೆನ ‘ಅಮಲ್ ದೆಪ್ಪಡೆ’ ಇನ್ನಿನ ನನೊಂಜಿ ಮಹತ್ವೊದ ಬೂಕು ಅಚ್ಚಾಂಡ್. ಗಾಂಧೀಜಿಯೆರ್ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣಾ ಚಳವಳಿತ ಪ್ರಭಾವೊಗು ತಿಕ್ಕಾದ್ ಬರೆತಿನ ಈ ಕಬಿತೆಲು ಅಮಲ್‌ದ ಗುಂಡಾಂತರೊದ ಬಗ್ಗೆ ಬತ್ತಿನ

ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಬೂಕು. 'ಅಮಲ್‌ದೆಪ್ಪಡೆ', 'ಅಮಲ್ ಬೂತೊಗೆ', 'ದಾಯೆಗಪ್ಪ ಒಯ್ತುರಾಗೆ ಇಂಚಿ ಸಿಗರೇಟ್', 'ಬಂಗಿನ್ ಪನಿತಾಲ ತಿಂದಾರಡೆ' ಬೊಕ್ಕ 'ಗಂಗಸರೊ ಗಂಗಸರೊ ಪರಡೆ ಕಲಿ ಗಂಗಸರೊ' ಇಂಚ ಐನ್ ಕಬಿತೆಲು ಈ ಸಂಕಲನೊಡು ಉಲ್ಲ. ಕಬಿತೆಲೆನ ಲಯ, ನಾಟ್ಯಶೈಲಿ, ಪ್ರಾಸೊ ಉಲಪ್ರಾಸೊ, ಜನೊಕ್ಲೆನ ಬಾಯಿಡ್ ದಿನನಿತ್ಯ ಬಳಕೆ ಆಪಿಂಚಿ ಸರಳ ಸಬ್ಬೊಲೆಡ್ಲಾದ್ ಉಂದು ಜನಪ್ರಿಯ ಆಂಡ್.

ಗಂಗಸರೊ! ಗಂಗಸರೊ!
 ಪರಡೆ ಕಲಿ ಗಂಗಸರೊ! ||ಪಲ್ಲವಿ||
 ಕೆಬಿತ್ತ ಮುರು ದೆತ್ತಾದ್ ಕೊರು
 ಪರಾಂಡ ಕಲಿ ಗಂಗಸರೊ ||ಪ||
 ಕಿದೆತ್ತ ಎರು ಗಿರಾತ್ ಕೊರು
 ಪರಾಂಡ ಕಲಿ ಗಂಗಸರೊ ||ಪ||
 ಅಟ್ಟೊದ ಬಿತ್ತಾ ದೆತ್ತಾದ್ ಕೊರು
 ಪರಾಂಡ ಕಲಿ ಗಂಗಸರೊ ||ಪ||
 ಚಿಪ್ಪೊ ಕೋಲೊ ಕೊರುದು ಬುಡು
 ಪರಾಂಡ ಕಲಿ ಗಂಗಸರೊ ||ಪ||
 ಅಬುರು ದೆಪ್ಪು ಅಕಲ್ ತಪ್ಪು
 ಪರಾಂಡ ಕಲಿ ಗಂಗಸರೊ ||ಪ||
 ನೋಪಾನೆರು ಮಾನ್ಯಕೆರು
 ಪರಾಂಡ ಕಲಿ ಗಂಗಸರೊ ||ಪ||
 ಒಪ್ಪೊಪುಟ್ಟಿ ಒರುತೊವಂದ್
 ಪರಾಂಡ ಕಲಿ ಗಂಗಸರೊ ||ಪ||
 ಸಾಂಕಿ ಸಮ್ಮಲೆ ಗುರುತು ಇದ್ಡಿ
 ಪರಾಂಡ ಕಲಿ ಗಂಗಸರೊ ||ಪ||
 ಬರವು ಸರವು ಗಿಡ್ಡು ರವು
 ಪರಾಂಡ ಕಲಿ ಗಂಗಸರೊ ||ಪ||

ಇಂಚನೇ ಈ ಕಬಿತೆ ದುಂಬರಿವುಂಡು. 1930ನೇ ಇಸವಿಡ್ ಅರೆನ ನನೊಂಜಿ ಬೂಕು 'ಪೊರ್ಲಕಂಟ್' ಬೊಳ್ಳಿರ್‌ಗ್ ಬತ್ತಂಡ್. ಉಂದೆಟ್ಲಾ ಉಪ್ಪುನ ಶೀರ್ಷಿಕೆಕಬಿತೆ ತುಳುತ್ತು ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆಂತಿನ ಕಬಿತೆ. ಕಬಿತೆದ ಶರೀರೊ ನಡಕ್ಕೆ ಭಾವ ಭಾಷೆ ಕಲ್ಪನೆ, ಚಿತ್ರಕ ಶಕ್ತಿ ಅರ್ಥಪುಷ್ಟಿ ರಸಪುಷ್ಟಿ ಇಂಚ ಮಾತ ದೃಷ್ಟಿಡ್ಲಾ ಈ ಕಬಿತೆ ತುಳುಕು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಸೇರ್ಪಡೆಂದ್ ಪಣೊಲಿ.

ಓಲ್ಲೆ ಎನ್ನ ಪೂರ್ಲಕಂಟ್? ||ಪ||
 ಬೂರಿ ಪೂಟ್ ಬುಲೊಂದುಲ್ಲೆ
 ಅರಳಿ ಪೂಟ್ ತೆಲೊಂದುಲ್ಲೆ
 ತೆಗಾಲೆದಿಡೆಟ್ ನಲಿತೊಂದುಲ್ಲೆ
 ಬಲ್ಲ ಕೊಡಿಟ್ ಒಚೊಂದುಲ್ಲೆ ||ಪ||
 ಅಜ್ಜಿ ಬಿರುತ ಅಟ್ಟೆಡುಲ್ಲೆ
 ಪಾರ್‌ಮೆಂಚಿ ಪಗರಿಡುಲ್ಲೆ
 ಮುಗಲ ಮೈಗೊನು ಗಿಡೆತೊಂದುಲ್ಲೆ
 ಸೆಡಿಲ ಬೊಬ್ಬೆ ಬೊಂಟೆಡುಲ್ಲೆ ||ಪ||
 ಪಗೆಲ್ ದೊಂಬು ಬೇಂಕೆಡುಲ್ಲೆ
 ಮೈಂದ್ ಪನಿತ ಬೆಗರ್‌ಡುಲ್ಲೆ
 ಬಸೊರ್ ನೀರ್ ಜಲಕೊಡುಲ್ಲೆ
 ತಿಂಗೊಲ್ಲೊಲ್ಲು ಗಂದೊಡುಲ್ಲೆ ||ಪ||

... ..

ಎನ್ನ ಪೂರ್ಲಕಂಟ್ ಓಲುಲ್ಲೆಂದ್ ಆರ್ ಕೇನೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ಆಯೆ ಏರ್‌ಂದ್ ಪನ್ನುಚೆರ್. ಪರ್ವಕುಂಟುದ ಎಡೆಡ್ಡೆ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಮೋನೆ ತೋಜಿಪ್ಪಾವುನ ಪ್ರಾಯೊದ ಪೊಣ್ಣಿನ ನಾಚಿಕೆದಲಕ ಕಬಿತೆ ಅರ್ಧ ಪನ್ನುಂಡು; ಬಾಕಿ ಅರ್ಧ ಪಣಾಂದೆ ಕುಲ್ಲುಂಡು. ವಾಚೊಲಾ ಸೂಚೊಲಾ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟುಗೇ ನಡತೊಂದು ಪೊಪಿನೈನ್ ಮೂಲು ತೂವೊಲಿ. ನರ್ಕಳದಾರೆನ ಕಬಿತೆಲೆಡ್ ನೀತಿ ಉಂಡು, ಅಯಿತ್ತೊಟ್ಟುಗೆ ಕಾವೊದ ತಿರ್ಲಾಲಾ ಉಂಡು.

ಪಣಿಯಾಡಿದಾರೆನ ತುಳು ಚಳವಳತ್ತ ಕಾಲಘಟ್ಟೊಡು ಚಿಪ್ಪಾರು ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಬಲ್ಲಾಳ ಪನ್ನುನಾರ್ (1892 - 1959) 'ತುಳು ಕನ್ನೋಪದೇಶ' (ಸುಮಾರ್ 1930) ಇನ್ನಿ 19 ಭಾಮಿನಿ ಪಟ್ಟದಿದ ಕಿನ್ನ ಕಬಿತೆದ ಬೂಕು ಬರೆಯೆರ್ (ಈ ಕೊಪೆ ಪ್ರಕಟ ಅತಿಜ್ಜಿ. ಉಂದೆತ್ತ ಹಸ್ತಪ್ರತಿದ ಚೆರಾಕ್ಸ್ ಪ್ರತಿ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರನ ಸಂಗ್ರಹೊಡು ಉಂಡು). ಮದ್ದೆ ಆದ್ ಕಂಡಣಿ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋಪುನ ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆಗ್ ಅಪ್ಪೆ ಪಣ್ಣುನ ಹಿತೋಪದೇಶ ಉಂದೆಟ್ತ್ ಸಂಗ್ರಹವಾದುಂಡು:

ಅಪ್ಪೆ ಮಗಳೆನ್ ಮದ್ದೆ ಮಣ್ಣಾತ್
 ಚೆಪ್ಪುಡುತ್ ಕೊರ್ಪಿಂಚಿ ಸಮಯೊಟು
 ಒಪ್ಪು ಪಾತೆರೊ ಪಂಡಳಾಳೆಗೆ ಬುದ್ಧಿ ವಾದೊಗುಳು||
 ಮಗಳೆ ಈತ್ ದಿನೆನ್ನ ಇಳ್ಳೆಳ್ಳೆ
 ಮೆಗಿಪರಯನಕುಳೊಟ್ಟಿಗಿತ್ತಾತ್
 ಬಗೆಬಗೆತ ಗೊಬ್ಬಾಟೊಗುಳೆಟೇ ಸಮಯ ಪೊಂಡಮ್ಮೆ|

ಲೆಗಿಪಡಂಚನೆ ನಾಣಲಮ್ಮ
ಮೆಗಿಪರಯನಂಚತ್ತ್ ಕಂಡನಿ
ಲೆಗಿತ್ ಪಂಡೆರ್ ಕಂಡನೈ ದೇಬೆರ್ಗೆ ಹಿರಿಯಕ್ಳ್||

ಪೊಂಜೊಲೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಕೊರ್ಪುನ ಈ ಪದೊಲು ಸಾಹಿತ್ಯಕವಾದ್‌ಲಾ
ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾದುಂಡು.

ಗಾಂಧೀಜಿಯೆರ್ ಪ್ರಭಾವೊಡ್ ಜನೊಕುಲೆನ ನಡಪು ತಿದ್ದರೆ ನನಲಾ ರಡ್ಡ್ ಕಬಿತೆದ
ಬೂಕುಲು ಆ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಬೊಳ್ಳಿರ್‌ಗ್ ಬತ್ತ. ಅವು ಮೊನಪ್ಪ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ 'ತುಳು
ಪದ್ಯಾವಳಿ' (1930) ಬೊಕ್ಕ ಎಚ್. ನಾರಾಯಣ ರಾಯೆರ್ 'ಪತಿತೊಡ್ಲರಣ ಪದ್ಯಾವಳಿ'
(1931). ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ 'ತುಳು ಪದ್ಯಾವಳಿ'ಡ್ 'ಕಳಿ ಗಂಗಸರೊದ ಎಡ್ಡೆ ಪಡಿಕ್', 'ಸವಾಲ್
ಜವಾಬ್', 'ಬಾಜಲ್‌ಗ್ ನೀರ್ ಪರೊಡು ಅಮಲತ್ತ್', 'ಅಮಲ್ ಪರ್‌ಪಿನಕಳೆನ ಪಚತಾಪ',
'ಪುಗೆರೆದ ಅಮಲ್', 'ಪಸುಬಲಿಪೂಜೆ' ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಶೀರ್ಷಿಕೆಡ್ ನಡಪು ತಿದ್ದಾಗೆದ
ಪದೊಲುಲ್ಲ. 'ಕಳಿಗಂಗಸರೊದ ಎಡ್ಡೆ ಪಡಿಕ್' ಪದೊ ಸವಾಲ್ ಜವಾಬ್‌ದ ರೀತಿಡ್
ದುಂಬರಿಯುಂಡು. ಶಾಲ್ ಸುತ್ತದು ಪೆಟ್ವ್ ಕೊರಿಲಕ ಬೋಧನೆನ್ ಹಾಸ್ಯೊಡು ಬೆರಸಾದ್
ಕೊರ್ತೆರ್.

ಮೊಕುಲೆನ ದುಂಬರಿಕೆಯಾದ್ ಅವೇ ಕಾಲೊಡು ಎಂ.ವಿ. ಹೆಗ್ಡೆ, ಕೊರಡ್ಕಲ್
ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್, ಉಡುಪಿ ಶ್ರೀಕಾಂತಾಚಾರ್ಯ, ಕೆ. ಹೊನ್ನಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ, ಮುದ್ರಾಡಿ
ಜನಾರ್ದನ ಆಚಾರ್ಯ, ಪಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮೊಕುಲುಲಾ ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಬರೆಯೆರ್.
ಅಪಗಾತೇ ಬರೆಯರ ಸುರು ಮಲ್ತಿನ ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಂಞಣ್ಣ ರೈಕುಲು 1935ಟ್ "ವಂದನೆ" ನ್ನಿನ
ಕಬಿತೆದ ಗೊಂಚಿಲ್‌ನ್ ಬರೆದ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಪ್ಪೆ ಭಾರತಿನ ಬಗ್ಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮದ
ಬಗ್ಗೆ ಅಯಿಟ್ವ್ ಕಬಿತೆಲುಲ್ಲ. ಒಡಿಪ್ಪುದ ಎ.ಬಿ. ಶೆಟ್ರು ತನ್ನುಲೆನ 'ನವಯುಗ' ಪತ್ರಿಕೆಡ್
1936ಡ್ ಮೂಜಿ ವರ್ಸೊ ಕಾಲ ತಿಂಗೊಳುಗೊಂಜಿ ತುಳು ಪುರವಣಿನ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತೆರ್.
ಅಯಿಟ್ವ್ ಕೆಲವು ಕಬಿಕ್ಕುಲು ಕಬಿತೆ ಬರೆಯೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಂದ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟೊಡು ಕೆಲವು ಅನುವಾದೊಲುಲಾ ಬತ್ತ. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯೆರ್
'ಭಜಗೋವಿಂದಂ' ಕೃತಿನ್ ಬಡಕಬ್ಬೆಲ್ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯೆರ್ 'ಭಜಗೋವಿಂದ'ನ್ ಪುದರ್‌ಡ್
1920ಡ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತಾದ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೆರ್. 1934ಡ್ ಮುಲ್ಕಿ ನರಸಿಂಗ ರಾಯೆರ್
ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಗವದ್ಗೀತೆದ ಪದಿನೆಣ್ಣ ಅಧ್ಯಾಯೊನು ತ್ರಿವುಡೆ ಧಾಟಿಡ್ 'ಗೀತೆ
ಮಲ್ತಿಗೆ'ಂದ್‌ಲಾ 1935ಡ್ ವಿ. ರಾಮ ಶರ್ಮೆರ್ 'ತುಳು ಭಗವದ್ಗೀತೆ'ಂದ್‌ಲಾ ಅನುವಾದ
ಮಲ್ತೆರ್. ಅನುವಾದೊದ ಮುಕಾಂತ್ರ ತುಳುತ್ ಕದಿಕ್ಕೆ ದಿಂಜಾಯಿನ ಈ ಬೇಲೆ ಉಲ್ಲೆಚಿ
ಮಲ್ಪೊಡಾಯಿನವು.

ಉಂದುವೇ ಸಂದರ್ಭೊಡು ದೇಲಂಪಾಡಿ ನಾರಾಯಣ ಅರಳಿತ್ತಾಯೆರ್ ಬರೆಯಿನ
ಒಂಜಿ ಪದೊ ಊರುಡಿಡೀ ಪ್ರಚಾರೊಗು ಬತ್ತಂಡ್ (ಆರ್ ಇತರ ಕೆಲವು ಸಾಹಿತ್ಯೊನ್ನಾ

ಬರೆತೆರಾಂದ್ ತೆರಿಂದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಆಂಡ ಅವು ಪ್ರಕಟ ಆತಿಜ್ಜಿ. ಆರೆನ ಮೂಜಿ ಕೀರ್ತನೆಲು 1959ಡ್ ಪುಂಡೂರು ದಾಮೋದರ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರ್ ಪ್ರಕಟಮಲ್ತಿನ 'ಕುಂಬಳೆ ಸೀಮೆತ ಚರಿತ್ರೆ' ಬೂಕುಡುಂಡು).

ಶಿವೆ ನಲಿಪುವೆರ್ ಸೂವರ ಪೋಯಿ ಬಲ್ಲೆ
ನವವಿಧ ಭಕ್ತಿಟಾರೆನ್ ಧ್ಯಾನಿತೊಳ್ಳೆ ||ಪ||
ಕಾಮನಮ್ಮಗ್ ಬಲು ಮಿತ್ರಲಾವೊಣುತು
ಸಾಮಜದೈತ್ಯನ್ ಮಥನೊ ಮಾಂತೊಣುತು
ಸೋಮಾರ್ಥೊ ಕಲೆನ್ ಶಿರಸಾಟ್ ಜೀಡೊಣುತು
ಮಾಮನ ಯಾಗೊನು ಧ್ವಂಸೊ ಮಾಂತೊಣುತು ||
ಪರಶು ಮೃಗಾಭಯೊ ವರದೊ ನಾಲ್ಕೆಟ್
ಶಿರರುಂಡ ಮಾಲೆ ಶೋಭಿಪುಣು ಕೆಕ್ಕಿಲ್ಟ್
ಉರಗನ ಡಾಬುನೇವಳೊ ಸಂಣ ನಡುಟ್
ಪರುವತರಾಯನ ಮಗಳೆಡ ತೊಡೆಟ್ ||
ಕಮಲಸಂಭವೆ ದೇವೇಂದ್ರಾದಿ ನಿರ್ಜರೆರ್
ಅಮರವಂದಿತೆ ನಾರದಾದಿ ತಾಪಸೆರ್
ಸಮೊ ಸಾಲ್ ಕಟ್ತ್ ಕೈಮುಗಿತ್ ಭಕ್ತೀರ್
ನಮಶ್ರಿವಾಯೆಂದ್ ಮಂತ್ರೊನು ಜಪಿಪುವೆರ್ ||
ಮಾಸೊಂಟ್ ಎರಡ್ ಪ್ರದೋಷೊಂತ ದಿವಸೊ
ಘೋಷಿಪಿ ವಾದ್ಯೊ ಸಂಗೀತೊಂತ ರಭಸೊ
ಶೇಷಾಭರಣೆ ನಾಟ್ಯೊ ನಲಿಪಿ ವಿಲಾಸೊ
ವಾಸುಕೀಶ್ವರಗ್ ಪಣಿಯರ ಪೂರೈಸ್ಯೊ ||
ಗಜಚರ್ಮಾಂಬರೊ ನೆರಿಪತ್ತ್ ಸುತ್ತೊಣುತು
ಭುಜಗಭೂಷಣೊನೆಡ್ಡೆ ಪೊರ್ಲು ಜೀಡೊಣುತು
ಭಜಕೇರೆ ಜಯಜಯ ರವೊನು ಕೇಂಡೊಣುತು
ರಜತಾದ್ರಿ ವಾಸೆ ಬರ್ಪೆರ್ ನಲಿತೊಣುತು ||
ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸುಗಾನೊ ಮಾಂಪುವೆರ್
ಸರಸಿಜೋದ್ಭವೆ ಕೈಟ್ ತಾಳೊ ಬೊಟ್ಟಾಪೆರ್
ಸುರಪೆ ಕೊಳಲ್ ಸಪ್ತ ಸ್ವರೊಂಟುರಿಪುವೆರ್
ಹರಿನಾರಾಯಣೆನೆ ಮೃದಂಗೊ ಬೊಟ್ಟಾಪೆರ್ ||
ಶೂಲಿಕಪಾಲಿ ಪಿನಾಕಿಗ್ ಶರಣು
ಬಾಲಗಣಪಗುಹನಮ್ಮಗ್ ಶರಣು

ಪಾಲಿಪೊಡೆಂದ್ ಗೌರೀಶ್ವರ್ ಶರಣು

ದೇಲಂಪಾಡಿತಿ ಮಹಾಲಿಂಗ್ ಶರಣು ||

'ಶಿವಸ್ತವೋ' ಪನ್ನುನ ಈ ಕಬಿತೆದ ಸೇಬಿನ್ ತೂದು ಮೂಲು ಪೂರಾ ಕೊರ್ತುಂಡು. ಶಿವೆನ ತಾಂಡವನೈತೊನು 'ವಾಸುಕೀಶ್ವರಗ್ ಪಣಿಯರ ಪೂರೈಸ್ಪೋ'ಂದ್ ಕಬಿ ಕೇಣುವೆರ್. ಈ ಕಬಿತೆದ ಭೂಮಕಲ್ಪನೆ, ವ್ಯಾಪ್ತ ಚಿತ್ರಕಶಕ್ತಿ, ವರ್ಣನೆಗ್ ಸರಿದೊರೆಯಾದ್ ಉಂತುನ ಶಬ್ದಾಡಂಬರ, ನಾಟ್ಯಶೈಲಿ, ಕೀರ್ತನೆ ಆಂಡಲಾ ಅಯಿತ್ತ ಜಾನಪದ ನಡಕ್ಕೆ ತೀರ ಅಪುರ್ವೋದವು. ಮೇಲ್ಮಟ್ಟೊಡುಪ್ಪುನ ಇಂಚಿನ ರಚನೆ ಒವ್ವೇ ಒಂಜಿ ಬಾಸೆಗ್ ಸೇಬಿ ಕನಪುಂಡು. ಉಂದುವೇ ರೀತಿ ಜತ್ತಿ ಈಶ್ವರ ಭಾಗವತೆರ್ಲಾ ತುಳು ಪದೊಕ್ಕುಲೆನ್ ಬರೆಯೆರ್. ಅವು 'ತುಳು ಕೀರ್ತನಮಾಲೆ'ನ್ ಬೂಕುಡು ಸಂಗ್ರಹ ಆತ್ಂಡ್.

ದೇಶೊಗು ಸೊತಂತ್ರ ಬತ್ತಿನ ದುಂಬುಪಿರ ಸುಮಾರ್ ಪದಿನೈನ್ ವರ್ಸೊ (1935-1950) ತುಳುಟು ಕಬಿತೆದ ಬೆನ್ನಿ ವಿಶೇಷ ಆಯಿಲಕ ತೋಜುಜ್ಜಿ. ಆ ಸುಮಾರ್ಡ್ (1950-1955) ಪುಂಡೂರುದ ದಾಮೋದರ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರ್ ಲಾವಣಿ ಧಾಟಿಡ್ ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಬರೆಯರ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಆರೆನ ಕೆಲವು ಕಬಿತೆಲು 'ಸ್ತುತಿ ಪದೊಲು'ನ್ ಗೊಂಚಿಲ್ಡ್ ಸಂಗ್ರಹ ಆತ್ಂಡ್. 1959ಟ್ ಆರೆನ 'ಕುಂಬಳೆ ಸೀಮೆತ ಚರಿತ್ರೆ' ಅಥವಾ 'ತುಳು ಪದೊ'ಲಾ ಪ್ರಕಟ ಆಂಡ್. ಆರೆನ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟುಗೇ ಬಾಡೂರು ಜಗನ್ನಾಥ ರೈ, ಕೆಮ್ಮೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಸೀತಾನದಿ ಗಣಪಯ್ಯ, ಬಿ. ದೂಮಪ್ಪ ಮಾಸ್ತರ್, ಗಣಪತಿ ದಿವಾಣ ದುಂಬಾಯಿ ಕಬಿಕ್ಕುಲು ರಂಗಪ್ರವೇಶ ಮಲ್ತಾದ್ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಕದಿಕ್ಕೆ ದಿಂಚಾಯೆರ್.

ಸೊತಂತ್ರ ಬತ್ತಿನಲ್ಪಡ್ಲಾ 1976 ಮುಟ್ಟು ತುಳು ಕಾವೊದ ನನೊಂಜಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾಲಘಟ್ಟೆಂದ್ ಭಾವಿಪ್ಪೊಲಿ. ಸೊತಂತ್ರದ ಆಸೆ ಆಶಯೊಲೆನ್, ಗ್ರಾಮಭಾರತೊದ ಜನಜೀವನೊನು, ವಿಭಿನ್ನ ಆವೊಂದು ಪೋಯಿನ ಬದ್ಕಾದ ಶೈಲಿಡ್ಲಾಸ್ಸು ಉಂಡಾಯಿನ ಭ್ರಮನಿರಸನೊನು ತನ್ನುಲೆನ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ತೋಜಿಪ್ಪಾವೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಬಿಕ್ಕುಲು ಅಯಿಡ್ಲಾ ಬೊಕ್ಕದ ಚಿತ್ರಣೊನ್ನಾ ಲಾಯಕಡೇ ಬರೆತೆರ್ (ಪಾ. ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯರೆನ 'ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ', ಗಣಪತಿ ದಿವಾಣೆರ್ 'ತುಳು ಪದ್ಯಾವಳಿ', ಎಂ. ರತ್ನಕುಮಾರೆರ್ 'ರತ್ನನ ಕರ್ಮ' ಕೃತಿಕ್ಕುಲೆಡ್ ಇಂಚಿನ ಚಿತ್ರಣ ಉಂಡು).

1955ಡ್ಲಾ 1965 ಮುಟ್ಟು ಕೆಮ್ಮೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ದಿಂಜ ಪದೊಕ್ಲೆನ್ ಬರೆಯೆರ್. 'ತುಳು ನಾಟಕೊದ ತುಂಡು ಪದೊಕುಲು', 'ತುಳುಭಜನೆದ ಪದೊಕ್ಲು', 'ತುಳುನಾಡ್ಡೆದ ಮಲ್ಲಿಗೆ', 'ರಾಮಾಯಣದ ಪಾಡೊನೆ', 'ಬೊಂಬಾಯಿ ಸಂಗಿ' (ಲಾವಣಿ), 'ದೇವಿ ಭಜನೆ', 'ಸಾರಸದ ಪದೊಕ್ಲು', 'ತೆಲೆದ ನೆಲೆದ ಪದೊಕ್ಲು' ಇಂಚಿ ಏಳೆಣ್ಣು ಪದೊಕ್ಲೆನ ಬೂಕುನು ಆರ್ ಬರೆದ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೆರ್. ತನ್ನ 'ಕಸ್ತೂರಿಮಾಲೆ'ಡ್ ಆರ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿದ ಜನಪ್ರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೆರ್. ಆರೆನ ರಚನೆಡ್ ಒಂತೆ ರಂಗ್ ಬೊಕ್ಕ ನಾಟ್ಯಮಯತೆನ್ ತೂವೊಲಿ. ಉಂದೆನ್ ಕುಸಾಲ್ ಕಬಿತೆಲುಂದ್ಲಾ ಲೆಪ್ಪೊಲಿ.

ವ್ಹಾವ್ಹಾರೆ ಕಮ್ತೆನಾ | ವ್ಹಾವ್ಹಾರೆ ಕಮ್ತೆನಾ ||
 ಮಾಮಿಯಿಲ್ಲದ ತಮ್ತೆನಾ | ವ್ಹಾರೆ ಕಮ್ತೆನಾ
 ತಮ್ತೆನ ತಿನರೆಗ್ ಯಾನ್ ಮದ್ಮೆ ಆಯೆಯೇ |
 ತಮ್ತೆನ ತೆನೆರೆಗಿಂದ್ ಮಾಮಿ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೊಯೆಯೇ
 ಮಲ್ತೆರ್ ಪಾಯಸಾ | ಯೆಂಕ್ ತಿಂದ್ ಉಬ್ಬೆಸಾ ||
 ರಾತ್ರಿ ಇಡೀ ನಿದ್ರೆ ಬೂರುಜಿ ಎನ್ನದ್ ಪಾಯಸಾ
 ಮೆಲ್ಲ ಲಕಿಯೆಲಾ | ಅಟ್ಟಿಲ್ಲ ಕೋಣೆ ಪೊಗ್ಗಿಯೆಲಾ
 ಮೂಲೆಡಿತ್ತಿ ತೀಪೆ ಕರಕ್ | ಮಂಡೆ ಪಾಡ್ಯಲಾ
 ಎಕ್ಚ್ಚಿ ಪರಮನಾ | ಯಾನ್ ನಕ್ಕಂದೆ ಬುಡಿಯೆನಾ
 ನಕ್ಕುನ ಗೌಜಿಡ್ ಕಾರ್ ಜಾರ್ ದ್ ಕರಕ್ಕೆ ಬೂರಿಯೆನಾ

.. . . . .

1965ಟ್ ಬಾಡೂರು ಜಗನ್ನಾಥ ರೈಕುಲೆನ 'ಸತ್ಯೋದ ಚಿತ್ತೋ'ನ್ನಿ ಕಬಿತೆದ ಬೂಕು
 ಪ್ರಕಟ ಆಂಡ್. ಅಯಿಡ್ಲ ಬೊಕ್ಕ ಸೀತಾನದಿ ಗಣಪಯ್ಯೆರೆನ 'ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ ಪದ್ಯಾವಳಿ'
 ಬೊಕ್ಕ 'ತುಳು ಭಜನಾವಳಿ'ನ್ನಿ ರಡ್ಡ್ ಬೂಕುಲು ಉಂದುವೇ ಅವಧಿಡ್ ಪ್ರಕಟ ಆಂಡ್.
 ಚೆತ್ತಿನಕುಲೆನ್ ಮೆನಿಪ್ಪಾವಿಲಕ ಮಲ್ಲ ಸೊರೊಟು ಜೋರು ಮಲ್ತೊಂದು ಕಾಟ್ ಕೆಸವುದ
 ಲಕ್ಕಂತಿನ ಸ್ವೋಪಜ್ಞ ಶೈಲಿಡ್ ಗಣಪತಿ ದಿವಾಣೆರ್ "ತುಳು ಪದ್ಯಾವಳಿ" (1964) ಬರೆದ್
 ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೆರ್. ತುಳುನಾಡ್ ಬಲತ್ತ ಕೈಯಾದಿತ್ತಿನ ಭೂಭಾಗೊ ಕೇರಳೊಗು ಪೊಂಡಲಾ
 ಕಾಸರಗೋಡುದ ಜನೊಕುಲತ್ತಂದೆ ಬಡಕ್ಕಾಯಿದ ಜನೊಕುಲು ಮನಿತ್ತೆಚ್ಚೆರ್. ದಿವಾಣೆರ್
 ಪಿಸ್ ಪಿರ್ ಬತ್ತದ್ ಮಾತೆರೆನ್ನಾ ನೆರಿಯೆರ್-

ಮೀಸೆ ಇತ್ತಿ ಆಣುಗುಳು ತುಳುನಾಡ್ಡಿದ್ಯೆರೋ?
 ಉಳ್ಳೆರಪ್ಪ ಉಳ್ಳೆರ್ ನಿದ್ರೆ ತೂಂಕೊಂದುಳ್ಳೆರ್
 ಧೀರ ವೀರ ರಾಜೆರ್
 ರಾಜ್ಯಭಾರೊ ಮಲ್ತೆರ್
 ಭಾರೀ ಬಿಸ್ ಬಂಟೆರ್
 ಧರ್ಮೋನ್ಯಾಯೊ ಪಂಡೆರ್ |

.....

ಕೇರಳೊತಾ ಪಣಿಕ್ಕರ್
 ಮಾರಿಯಾದ್ ಬತ್ತೆರ್
 ಕಾಸ್ರಗೋಡ್ ಕಡೆರ್
 ತುಳುವನಾಡ್ ತುಂಡೆರ್ |

.....

ಮೀಸೆ ಇತ್ತಿ ತುಳುವೆರ್
ಬಾಸೆ ತೆರಿನ ವೀರೆರ್
ಲಕ್ಕ್‌ಲೆಪ್ಪು ಸರ್ವೆರ್
ಪಕ್ಕ ಬಲ್ಲೆ ಬರ್ಸೆರ್ |

.....

ನಮ್ಮನೆಲೊನು ಬುಡ್ರಾಡೆ
ನಮ್ಮ ಕುಲೊನು ಕೆಡ್ರಾಡೆ
ಧರ್ಮೊನ್ಯಾಯೊ ಮರಪ್ಪಡೆ
ಜನೊ ಹಾಳ್ ಮಾಳ್ಪಡೆ |

ಮೀಸೆ ಇತ್ತಿ ಆಣುಗುಳು.....

ದಿವಾಣೆರನ ಕಾವ್ಯಶಕ್ತಿ ಮಲ್ಲೊವು. ಆಂಡ ಆರ್ ಬರೆಯಿನವು ಕಮ್ಮಿ. ಆಯಿಡ್ಲೊ ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ ರಾಜಕೀಯೊಗು ಪೋಯೆರ್. ಅಲ್ಪ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ಪಿಯರ ಆರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಯಿಜ್ಜಿ. 1989ದ ಸುಮಾರ್ಗ್ ಈ ಲೇಖಕೆನೇ ಆರೆನ್ ಕುಡ ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕೊಗ್ ಒಯ್ತಾದ್ ಕಣತ್ತೆರ್. ಆರ್ ಕುಡ ಕನ್ನಡೊಡು, ತುಳುಟ್ಟು ಬರೆಯರ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚೆ 1994ಟ್ ಆರ್ 'ಕೊಂಬುವಾದ್ಯ'ನ್ಪಿ ನನೊಂಜಿ ಕಬಿತೆದ ಬೂಕುನು ಅಚ್ಚು ಮಲ್ತೆರ್. ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಕಬಿತೆಲು ಈ ರಡ್ಡ್ ಬೂಕುಡಾಲಾ ಉಲ್ಲ. ಕನ್ನಡೊಡ್ಲಾ ದಿವಾಣದಾರ್ ಮೂಜಿ ನಾಲ್ ಬೂಕು ಬರೆತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಜೀವಿತೊದ ರಸಘಟ್ಟೊನು ರಾಜಕೀಯೊಡು ಕಳೆಯಿನೆಡ್ಲಾ ವರೊ ಆರೆನ ಕಾವ್ಯಶಕ್ತಿ ಅರಳೊಡಾಯಿನಾತ್ ಅರೆಲಿಜ್ಜೆಂದ್ ಪನೊಲಿ. ಒಂಜಿ ವೇಳ್ಗೆ ಆರ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡೇ ಬೆನ್ನೆದಿತ್ತೆಂಡ್ ತುಳುಕ್ಕು ನನಲಾ ಕೆಲವು ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಕಾವ್ಯೊಲೆನ್ ಆರ್ ಕೊರ್ತೆರ್.

1976ಡ್ಲಾ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುಕ್ಕು ಎಡ್ಡೆ ಕಾಲೊ ಸುರುವಾಂಡೆಂದ್ ಪಣೊಲಿ. ಆ ವರ್ಸೊ ಕುಡ್ಲಡ್ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಪ್ರಸಾರಕಾರ್ಯ ಸುರುವಾಂಡ್. ತುಳುಟ್ಟು ಭಾಷಣ, ನಾಟಕ, ರೂಪಕ, ಕತೆ, ಕಬಿತೆ, ಸಂದರ್ಶನ, ಪಾತೆರಕತೆ, ಕ್ಷೇತ್ರಸಂದರ್ಶನ ಆಧಾರಿತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊ ದುಂಬಾಯಿ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು ಪ್ರಸಾರ ಆಯರ ಸುರುವಾಂಡ್. ತುಳು ಪ್ರತಿಭೆಲೆಗ್ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿದ ಒಂಜಿ ಚಾವಡಿ ತಿಕ್ಕಂಡ್. ಪ್ರಸಾರೊಗು ಬೋಡಾದ್ ತುಳುಟ್ಟು ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರೆಪುನಕುಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಂಡ್. 1969ಡ್ ಕುಡ್ಲಡ್ 'ಅಖಿಲ ಭಾರತ ತುಳು ಕೂಟ' ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಂಡ್. ತುಳುವೆರೆನ್ ಸಂಘಟನೆ ಮಲ್ತಾದ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ ಮುಕಾಂತ್ರ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ತುಳು ಜಾಗೃತಿ ಪುಟ್ಟಾಯರ ಸುರುಮಲ್ತೆಂಡ್. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ, ಅಖಿಲ ಭಾರತ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನ, ವಿಶ್ವ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನ, ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣೊ, ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆ, ಕಬಿಕೂಟೊ ಇಂಚೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿಡ್ ತುಳುವೆರೆಡ ಜಾಗೃತಿ ಉಂಡು ಮಲ್ತೆಂಡ್. ಉಂದುವೇ ಸುಮಾರ್ಡ್ ತುಳುಟ್ಟು ಪತ್ರಿಕೆಲಾ ಮುದ್ರಣ ಆಯೆರೆ ಸುರುವಾಂಡ್. ಉಂದೆಡ್ಲಾ ವರೊ ತುಳುಟ್ಟು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರೀತಿದ ಪ್ರಕಟಣೆಲು ಬರಿಯರ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ್.

ಅಯಿಟ್ವಾಲಾ ಕಾವ್ಯಪ್ರಕಾರೊಡು ಜಾಸ್ತಿ ಬೂಕುಲು ಬತ್ತ.

ಈ ಅವಧಿಡ್ ರಂಗಪ್ರವೇಶ ಮಲ್ತಿನಕುಲೆಗ್ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪಿಂದರಿಕೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊ ವಾ ನಮುನೆಡ್ ದುಂಬೊತ್ತುದು ಪೋಪೊಡುನ್ನಿನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಲಾ ಎಚ್ಚರೊಲಾ ಮೊಕುಲೆಗ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಸಂಶೋಧನೆ, ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯೊ, ಸೃಜನಶೀಲ ಬರೆವಣಿಗೆ, ಪ್ರಕಟಣೆ ಇಂಚ ನಾಲ್ ಮೈತ ಗೈಮೆನ್ ಮೊಕುಲು ಮಲ್ತಿನೈಡ್ಲಾವರೊ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಇತ್ಯೊಪತಿಶಯವಾದ್ ಬುಲೆದ್ ಬರಿಯರ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ್. ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ, ಮಂದಾರ ಕೇಶವಭಟ್ಟ, ಪಾ.ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯ, ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ, ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಅಳ್ಳ, ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಮ. ವಿಠಲ, ಪಡಾರು ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ, ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ, ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ, ಪ್ರಮೋದಾ ಕೆ. ಸುವರ್ಣ, ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್ಟ, ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ಪಾಲ್ವಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್, ವಾಮನ ನಂದಾವರ, ಪುತ್ತಿಗೆ ಈಶ್ವರ ಭಟ್ಟ ಇಂಚ ದುಂಬುಸಾಲ್ದ ಕೆಲವೆರ್ ತುಳುಕಾವ್ಯೊದ ಬುಲೆಚಿಲ್ದ ಸಲುವಾದ್ ಬೆನ್ನೆರ್. ಮಹಾಕಾವ್ಯೊ, ಅನುವಾದೊ, ಕಾವ್ಯಕಬಿತೆಂದ್ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾರೊಡು ಎಡ್ಡೇನೆ ಬುಲೆ ಬತ್ತಂಡ್. ತುಳುಟು ನಾಟಕ ಬುಡ್ಂಡ ಕಬಿತೆದ ಕಳೊಟ್ಟು ಎಡ್ಡೇನೆ ಬೆನ್ನೆ ಆತ್ಂಡ್. ಕಮ್ಮಿ ಅವಧಿಡ್ ತುಳುಟು ಪ್ರಕಟ ಆಯಿನಾತ್ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊ ಬಹುಶಃ ಬೇತೆ ಬಾಸೆಲೆಡ್ ಆತಿಜ್ಜಿಲಂದ್ ತೋಬುಂಡು.

ಲೆಧನಿಕ ಮಹಾಕಾವ್ಯೋಲೆಡ್ ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟನ 'ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ', ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವೆರನ 'ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯೊ' ಬೊಕ್ಕ 'ಮಹಾಭಾರತೊ' ದೆರ್ತ್ ತೋಜುನವು. ಅವೆನ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಲ್ಪೊಡಾ ಪುಂಡು. ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಲಕ್ಷಣ ಇಚ್ಛಾಂದಿನ ಆಂಡ ಗಾಂತ್ರೊಡು ಒಂತೆ ಮಲ್ತ ಉಪ್ಪುಣ ಕೆಲವು ಕೃತಿಕುಲೆನ್ ಕಾವ್ಯಕೃತಿಕುಲುನ್ಸಿನ ಒಂಜಿ ಉಲವಿಭಾಗ ಮಲ್ತ್ದ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಲ್ಪೊಡಾಪುಂಡು. ಅಯಿಟ್ ಪುತ್ರಿಗೆ ಈಶ್ವರ ಭಟ್ಟನ ಮಾಣಿಗರಡ್ ಪಾತೆರೊ, ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ ಮೆರೆನ 'ಪೊಡುಂಬ ತಿಂಮನ ಕಗ್ಗ' ಬೊಕ್ಕ 'ಪೆಂಗದೂಮನ ಪದೊಕುಲು', ಅವ್ಯತ ಸೋಮೇಶ್ವರರೆನ 'ಮೋಕೆದ ಬೀರೆ ಲೆಮಿನ್ಕಾಯೆ', ಕೆದಂಬಾಡಿ ದಾರೆನ 'ಕುಜಲಿಪೂಜೆ', ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿನ 'ಬತ್ತೆ ಕೆತ್ತರೆ ಉತ್ತರೆ' ಬೊಕ್ಕ 'ತಪ್ಪುಗು ತರೆದಂಡ', ಪ್ರಮೋದಾ ಕೆ. ಸುವರ್ಣರೆನ 'ಕತೆ ಆಯೆರ್ ಪೊಣ್ಣುಲೈವೆರ್', ಡಿ. ವೇದಾವತಿ ಮೆರೆನ 'ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತೊ' ದುಂಬಾಯಿ ಪುಸ್ತಕೊಲು ಸೇರುವೊ.

ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟನ 'ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ' ತುಳುಕು ಮಾನಾದಿಗೆ ಕನತ್ತಿನ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊ. ಕನ್ನಡೊದ ರಗಳೆ ಛಂದಸ್ಸೆನ್ ತುಳುಕು ಒಡ್ಡಾದ್ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಸಬಿಸೇಬಿನ್ ತೋಜಾಯಿನ ಕೃತಿ ಉಂಡು. ಮೂಲ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣೊನು ಯದ್ವತ್ ಅನುಸರಣೆ ಮಲ್ಪಂದೆ ತುಳುನಾಡ್ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆನ್ ನೆಗತ್ತಾದ್, ಮಣ್ಣೊದ ಕಮ್ಮೆನ ಪಸೆರುವಿಲಕ ಆರ್ ಮೊಡೆತ್ತೆರ್.

ಉಂದು ತುಳುನಾಡ್ ರಾಮಾಯಣ. ಭಟ್ ಪಣೈಲಕ "ಕಡಲ್ ಬರಿತ ತುಳುನಾಡ ಮಣ್ಣೊದ ಬಣ್ಣ ಬದ್ಕಲೆನ್ ಮೂಜಿ ಲೋಕೊಡು ತೂಪಿನೆನ್ನ ಕಣ್ಣೊಗ್ ತೋಜುಲಕ್ಕ ಈ ಕತೆನ್

ಬರೆಪೆ." ಜನೊಕುಲೆಗ್ ರಂಗ್ ಮಲ್ಪರೆ ಬೋಡಾದ್ ಅಗ್ಗೊದ ಕಾವ್ಯ ಬರೆಪಿನೆನ್ ಈ
ತುಳು ಕವಿ ಒಪ್ಪುಜ್ಜೆರರ್. ಪೊಸಕಾಲೊಡು ಪೊಸದೇಕಿಡ್ ಕತೆ ಪಣೊಡಾಯಿನೆಡ್ಲಾವರೊ
ಅಯಿಕ್ಕ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಬದಲಾವಣೆಲೆನ್ ಮಂದಾರದಾರ್ ಮಲ್ತದೆರ್. ವಾಲ್ಮೀಕಿನ್
ಪುಂಚದ ಬಾಲೇಂದ್ ಆರ್ ಲೆತ್ತದೆರ್ (ವಲ್ಮೀಕಿ ಪಂಡ ಪುಂಚ). ಮೂಲೊಡುಪ್ಪಿಲಕ
ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮೂಲು ಕಿರಾತೆ ಅತ್ತ; ಆಯೆ ಒರಿ ಮಲೆಕುಡಿಯೆ. ಸೊಂಟೊಗು ಒಂಜಿ ಬೈರಾಸ್
ತುತ್ತುದ್, ಅಯಿತ ಮಿತ್ತ್ ತಿಪ್ಪಿನ್ ತುರಿನ ನಾರ್ಬಳ್ಳನ್ ಕಟ್ವಾದ್, ತರೆಕ್ ಕೆಂಪು ಮುಂಡಾಸು
ಬಿಗಿತ್ತದ್, ಕಾಟ್ಕೋರಿದ ತೂಯಿನ್ ಅಯಿಕ್ಕ್ ತಿಕ್ಕಾದ್, ಸೊಂಟದ ಪಿರಾವುಡು ಪರಿತ್ತ
ನಾರೆಕತ್ತಿನ್ ನೇಲಾವೊಂದು, ಕೈಟ್ ಉರೆತ್ತ ಕಬರುಕೊಂಬುನು ಪತೊಂದು ಆಯೆ ಇಲ್ಲಲ್ಲ್
ಪಿದಾಡುವೆ. ಒರೊತ್ತ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತದ್ ಬಚ್ಚೆಲ್ ಆಜಾಯರ ಒಂಜಿ ಗೋಳಿ ಮರತ್ತ
ಅಡಿಟ್ಪ್ ಕುಲ್ಲೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಆಡೆಗ್ ಏಳ್ ಜನೊ ರುಸಿಕ್ಕುಲು ಬರ್ಪೆರ್. ರುಸಿಕ್ಕುಲೆಗ್ಲಾ
ಆಯೆಗ್ಲಾ ಪಾತೆರಕತೆ ಆಪುಂಡು. ಈ ಪಾತೆರಕತೆಟ್ಪ್ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಪೊರ್ಲು ನೆಗತ್ತ್
ತೋಜುಂಡು. ಆ ಮಲೆಕುಡಿಯೆನ್ ಇಲ್ಲ್ ಉಪ್ಪುನಿ ಓಲು, ಅವು ಎಂಚ ಉಂಡು, ಆ
ಕುಟುಮ ಎಂಚ ಉಂಡು? ಒಂಜಿ ವರ್ಣನೆ ತೂಲೆ-

ಬಡಕಾಯಿ ಮೆಯೊಂಜಿ ಉರು ಇತ್ತಂಡವುಳು
ಕಂಡೊಡ್ಡು ಕಾಡೆಚ್ಚೆ, ಕುಡಿಂಯೆರೆನ ಪಡೆಯೆಚ್ಚೆ
ಒಂಜಿ ಕಾಡ್ ಪುಡೆಟ್ ಪುಂಡಿ ಕೇನೆದ ಮುದೆಲು-
ಳಡ್ಕ ಬಾರೆದ ಪುದೆಲುಳಿತ್ತಿ ಪಡ್ಪುಡು ಪರಪು
ತನ್ನೆ ತೋಡುದರುಟ್ಟು ಮುರಕಲ್ಲ ತೆಕ್ಕೆಲೆಡ್
ಬರೆ ಮೊರೆಂಪಾಯಿದೆತ್ತರ ಕಟ್ವಾದ್ ದೀಯಿ ತಡ-
ಮೆಗ್ ಕಾಡಬೂರು ಮೊಡೆತಿನ ಪಡಿನ ತಿಕ್ಕಾದ್
ಇಲ್ಲ್ದುಳಯಿದ ಜಾಲ್ಡೊಂಜಿ ಮೂಲೆಡ್ ಕಾಡ್
ಪೀರೆ ಕಾರೊಳು ಬಸಲೆದ ದೊಂಪೊಳಿ ಮೆಯ್ಯ್
ಪದ್ದೆಕಳ ರಚ್ಚೆವು ಕಂಡೆ ಪಕಳದ ಪಚ್ಚೆ
ಪರೆಲ್ದ ದೂಜಿಲೆನ್ ನಿದ್ಪ ಉಂತಾಯ್ಕಲಕ
ಪಂದ್ ಕಾಯೆಲ್ ಗೆಚ್ಚೆಕಟನಂಚ ದಿಂಜಿದಿನ
ಜೀರ್ಗೆ ಮುಣ್ಣೆಲೆದ ದಯ್ಯುಳು-

ನಡುಟು ಮಿರೆ ಗರಿದಿ
ತೊಲಸಿ ಕಟ್ಟಿದ ಎದುರು ಮುಳಿ ಬೇತಿ ಮಾಡ್ ಚಳಿ-
ತಗ ಪುಡಾದಿನ ಲೂತಿದಾಯ ಕಾರಡಿಂತಂಚ
ಅವುಳವುಳು ದರಿದಿ ಗೋಡೆಳು ಕಟ್ಟಿಮಡಲ ಮುಡೆ

ದರಿದಿ ಕಡ್ಯದ ನಾಲಿ ನೂರಾಯಿ ಗಿಳಿಕಂಡಿ
ಮಾಡ್ಲ ಡಿಟ್ಟೊರಗಾದಿ ಬಾಕಿಲ್ಲ ತಟ್ಟಿ ಮಾ-
ಡ್ಡ ತಲೆಕೆಗಕ್ಕಾಡ್ಲಿ ಬುಗುತಿಟ್ಟಿ ತೋಜು ಕೊ-
ಟ್ಟದ ಕುದುಮೆ ಜಪುಡಾದ್ ಕಟ್ಟಿ ಕಿದೆಟೊಂಜಿ ಪಾ-
ರೋಳೊಂಜಿ ಬಚ್ಚೆಲೆಮೆಲ ಕಾಯಿ ಕಡವೊಂದು
ಇತ್ತಿಲ್ಲಾ ಡೊರ್ತಿ ಪೊಂಜೋವು, ಆಣ್ ಪೊಣ್ಣೊಟ್ಟು-
ಗೇಳ್ ಬಾಲೆಲೆನಪ್ಪೆ ಯಜಮಾನ್ನಿ, ತನ್ನ ಕಂ-
ಡಾನಿ ಬತ್ತದಿಲ್ಲಾ ಪೊಗ್ಗುನೆ ದುಂಬು ಬೆರಿ ತೂಪಿ-
ನಾಳಿತ್ತಿ ಕುಟುಮದೆಜಮಾನೆ, ತಾನೊರಿ ಬೆಂದ್
ದಾ ಕುಟುಮನೆತೆದಾಂತೆ ನುಪ್ಪುಕುಂಟುಗು ಜದ್ರ-
ದಾಂತೆ ನಡಪಾವೊಂದು ಬರ್ಪೇದೆ ಮಲೆಕುಡಿಯೆ-”

ಈ ವರ್ಣನೆನ್ ಓದ್‌ನಗ ಉಂದು ನಮ್ಮ ಊರುಡೇ, ನಮ ಕೈತ್ತಲೇ ನಡಪ್ಪುವಿಲಕ ತೋಜುಂಡು. ಈ ಚಿತ್ರಣ ತುಳುನಾಡ್‌ಡತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಓಲುಲಾ ತೂಯರ ತಿಕ್ಕಂದ್.

22 ಅಧ್ಯಾಯೊಲೆಡ್ 17,890 ಸಾಲ್‌ಲೆಡ್ ಪಸೆದಿನ ಈ ರಾಮಾಯಣ ಕತೆ ಬಾಸೆ, ವರ್ಣನೆ, ಭಂದಸ್ಸು, ಕಥಾ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಪಾತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣೊ, ಆಧುನಿಕ ಜನಜೀವನೊದ ಅಂಶೊಲೆನ ಸೇರ್ಪಡೆ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೌಶಲೊ ಈ ಮಾತ ಅಂಶೊಲು ಸೇರ್‌ದ್ ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟೊದ ದುರ್ಗಮ ಅರಣ್ಯೊದಲಕ ಬುಲೆದ್‌ಂಡು. ಗಾದೆಲೆನ ಪೊರ್ಲು, ಪಾತೆರೊದ ತಿರ್ಲ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಚಿತ್ರಣೊ, ಉಪಮೆ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷಾದಿ ಅಲಂಕಾರೊಲು ದಿಂಜ್‌ದ್ ನಿಜವಾಯಿನ ಅರ್ಥೊಡು ಉಂದು ಆಧುನಿಕ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊ ಆತ್‌ಂಡ್. ಸಂಧಿ ಪಾಡ್ಲನೊಲೆನ ಕಥಾ ನಿರೂಪಣಾ ಶೈಲಿ, ಸರಳತೆ, ಗೇಯತೆ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ ವಿವರ ವಿವರವಾದ್ ಕಟ್ವಾದ್ ಕೊರಿಯರ ಆರ್ ಜಾಸ್ತಿ ಗೇನೊ ಕೊರ್ತೆರ್.

ರುದ್ರಭಟ್ಟನ 'ಜಗನ್ನಾಥ ವಿಜಯ'ಡ್ ಕೃಷ್ಣನ ಬಾಲಲೀಲೆದ ವರ್ಣನೆ ಬರ್ಪಿಲಕ ಮೂಲು ರಾಮನ ವರ್ಣನೆನ್ ಮಂದಾರದಾರ್ ಕೊರ್ಪೆರ್-

ಲಕ್ಕ ಕೌಸಲೆನ ಮೋಕೆದ ಬಾಲೆ ಲಕ್ಕಯೋ-
ದೈದ ಪೆರಣ, ಲಕ್ಕ ಲೋಕದ ಬೊಳ್ಳು ಲಕ್ಕದ-
ರ್ಮದ ಬೂಡು, ಲಕ್ಕ ನೀತಿದ ಗೂಡು, ಲಕ್ಕ ಸ-
ತ್ಯದ ತುಡರ್, ಲಕ್ಕ ಸಾದುಳೆ ಪುಣ್ಯ, ಲಕ್ಕ ರಾ
ಮಾ, ಲಕ್ಕ, ಪುಲ್ಕಾಂಡ್ ಲಕ್ಕ ಮೂಡಾಯಿ ಬೊ
ಳ್ಳಾಂಡ್ ಮಗ ಲಕ್ಕಲಕ್ಕಲ ಬಾಲೆ ಲಕ್ಕಕೀಂದ್

ಬಾಲೆಲೆನ್ ಮಾನಾವುನ ಜೋಗುಳದಲಕ, ಉರ್ಕರುನ ಉಡಲ್‌ದ ಪಿರಿತಿನ ತೋಜಿಪ್ಪಾವನಲಕ-ಕುಡಕುಡ ಗಲಸುನ ಪ್ರಾಸಾನುಪ್ರಾಸೊದ (repetition) ಸಬೊಲೆನ ಇಂಪು

- ನಾದಮಯತೆ -ಗೇಯತೆದ ಮುಕಾಂತ್ರ ಪರಿಣಾಮ ರಮಣೀಯತೆ ಕನಪಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಂದಾರದಾರ್ ಮೂಲು ಗೇನ ಕೊರ್ತೆರ್.

ಇಂಚ, ಕತೆತ್ತ ಸ್ಥಳೀಕರಣ, ಪಾತ್ರ ಚಿತ್ರಣೊಡುಪ್ಪುನ ನಾವೀನ್ಯತೆ, ನಿರೂಪಣೆದ ಸರಳತೆ, ಬಾಸೆದ ಸೇಬಿ, ಆಧುನಿಕ ದರ್ಶನೊ ದುಂಬಾಯಿ ಕಾರಣೊಡ್ಲಾದ್ ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುಂಡು. ಈ ಕೃತಿ ಪ್ರಕಟಣೆಡ್ಲ ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಪೊಸ ಸಗ್ಗಿಡ್ ಬುಲೆಯರ ಸುರುವಾಂಡ್.

ರಾಘವಾಂಕೆನ 'ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ'ದ ಆಧಾರೊಡು ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವೆರ್ 1994ಡ್ ಪ್ರಕಟಮಲ್ತಿನ 'ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯೊ' ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನೊಕ್ಕುಲೆಗ್ಲಾ ಅರ್ಥ ಆಪಿಲಕ ಸಾಂಗತ್ಯ ಧಾಟಿಡ್ ಮೊಡೆಯಿಂಚಿ ಒಂಜಿ ಹಾಡುಗಬ್ಬೊ. ಕತೆ ಮೊಡೆಯೊಂದು ಪೋಪುನ ತುಳುತ್ತ್ ಶ್ರಾವ್ಯಪರಂಪರೆಗ್ ಸಾಂಗತ್ಯಧಾಟಿ ಸರಿಯಾದ್ ಹೊಂದುಂಡು. ಮೂಲ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯೊದ ಕಥಾಸೂತ್ರೊಗು ಭಂಗ ಬರಂದಿಲಕ ಕೆಲಿಂಜದಾರ್ ಬರೆದಿತ್ತಂಡಲಾ ವರ್ಣನೆಡ್, ಸಬ್ಲ ಪ್ರಯೋಗೊಡು, ಹೋಲಿಕೆ-ಉದಾರ್ಮ ಕೊರ್ಪುನವುಲು ಸ್ವಂತಿಕೆನ್ ತೋಜಾತೆರ್.

ಕಾವ್ಯೊದ ಸುರುಕು 'ಪರಕೆ'ಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಸುಗಿತ್‌ದ್ ಮುಲ್ಪದ ಭಾಗ್ಯೊನು ಇಂಚ ಪಂಡೊನ್ನೆರ್:

ಮೆರೆದ್ ಮೆರೆವಡ್ ನಮ್ಮ ಪೊರ್ನು ತುಳುವೆರೆ ನಾಡ್
ಸರುವೊ ಜನಜೀವನೊದ ಸೌಬಾಗ್ಯೊ ಸಿರಿ ಬೂಡು||
ಪರಸುರಾಮನೆ ಕುಡರಿ ದಕ್ಕೊದೊದಗಯಿ ನಾಡ್
ವರುಣೆ ಬುಡುದೇ ಕೊರ್ನ ಪೊಲ್ಸುದಾ ಪುಲವಾಡ್|
ಪಂಚಭೂತೊಲೆ ಕೂಟೊ, ಸತ್ಯಸುಂದರ ನೋಟೊ
ಇಂಚಿ ರಂಗಸ್ಥಳೊಟೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಾಟೊ||

ತುಳುನಾಡ್ ಎಂಚಿನ ಜಾಗೆಡ್ ಉಪ್ಪುನಿ, ಅಕುಲು ಜೀವನ ಮಲ್ಪುನಿ ಎಂಚೆಂದ್ ಸುರುಟೇ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬುಡ್ಬೆರ್. ಬೆನ್ನಾಟಿಕೆ ಒಂಜೇ ಅತ್ತ್, ತಿಕ್ಕಿನ ಒಂತೆ ಸಮಯೊಡ್ಲಾ ಗೀತೆ ಕತೆ ಕಬಿತೆಂದ್ ಪುಣೆರುನಕುಲು ತುಳುವೆರ್-

ಗೀತೆ ರಾಮಾಯಣೊನು ಭಾಗವತೊ ಭಾರತೊನು
ಪ್ರೀತಿ ಮೋಕೆದ ಕತೆನ್ ಜಾನಪದೊ ಪಾರ್ದನೊನು|
ಗಾದೆ ನುಡಿಗಟ್ಟಾಲೆನ್ ಸೋದನೆಡ್ ನಾಡೊಂದು
ಸಾದನೆಡ್ ಬರೆಯಿನಾ ಕವಿಕುಲೊತ ನಾಡುಂದು||

ಇಂಚ ಮುಲ್ಪದ ಜನಮಾನಿಲೆನ ಪುಗರ್ಪುನು ನಿಸಾನಿದೆತ್ತರೊಗು ರಟ್ಟಾಪುನ ಪ್ರಯತ್ನ ಆರೆನವು.

ಮಹಾಕಾವ್ಯೊದ ಸುರುಕ್ಕು ಸರಸ್ವತಿನ, ಗಣಪತಿನ, ಗುರುಹಿರಿಯೆರೆನ್ ಸುಗಿತ್‌ದ್ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮನ ಪಾದೊಗು ಅಡ್ಡಬೂರುನ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಉಂಡು. ಕೆಲಿಂಜದಾರ್ ಅವೆನ್

ಎಂಚ ಸ್ಥಳೀಕರಣ ಮಲ್ತದರ್ ತೂಲೆ:

ಸಾರದಪ್ಪೆಗ್ ಮದವೂರುದ ಗಣಪಗ್

ಊರುದುಳ್ಳಾಲ್ದಿಗ್ ಯಾನ್

ಈ ತುಳುನಾಡ್ ದೈವೋದೇಬೆರೆಗಿತ್ತೆ

ಪಾರಿಪರಕೆ ಪಂಡೊನೊಂದು

ಇಂಚ ಕೈ ಮುಗಿಯೊಂದು - ಪಗೆಲರಸುನ ವಂಸೊಡು ಪುಟ್ಟಿನ, ಸೂರ್ಯ ತೇಜಸ್ಸದ, ಕಡಲ್‌ದಾತ್ ಗಂಭೀರೊದ, ವಾಯುಸಗ್ಗಿದ ಪ್ರತಿರೂಪೊ ಆಯಿನ ಹರಿಸ್ಸಂದ್ರ ಅರಸು; ರತಿನ ದಿರಿಸು, ಸಿರಿನ ಸೌಭಾಗ್ಯೊ, ಬರವುದಪ್ಪನ ಬುದ್ಧಿದ ಪತಿರುತೆ, ರಾಜನ ಮೋಕೆದ ಬುಡೆದಿ ಚಂದ್ರಮತಿ; ವಂಸೊದ ಬೂರುಗು ತೆಗ್‌ಲೆ ಪುಟಲಕ್ಕಂತಿ ಯುವರಾಜೆ - ಮೊಕುಲು ಆಯೋಧ್ಯೆದ ಸಿರಿ ಸಂಪೊತ್ತುಂದ್ ಕವಿ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಕೆಲಿಂಜದಾರ್ ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಗಲಸಿನ ಕ್ರಮೊ ಪೊರ್ಲುಂಡು. ಆರ್ ಸಬ್ಬಗಾದ್ ನಾಡುಚ್ಚೆರ್. ದೇವೇಂದ್ರೆ ಸುರೂಟು ತನಡ ಕೇನಂದೆ ವಸಿಷ್ಠಗ್ ಮಾನಾದಿಗದ ಮಣೆ ಕೊರ್ನ ಕೋಪೊ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಗ್ ಉಲಯಿಡೇ ಕೊದಿಯೊಂದಿತ್ತಂಡ್. ರಾಘವಾಂಕೆನ ಕತೆತ್ತ ಮೂಲರೂಪೊನು ಒರಿತೊಂದೇ ತುಳುಟ್ಟುಲಾ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ್ ಕಟ್ವಾದ್ ಕೊರಿಯರ ಸಾಧ್ಯನ್ನಿನವು ಮೂಲು ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು-

ತನಡ ದುಂಬೊತ್ತ ಕೇನಂದಿನ ಒಂಜಿ

ಮುನಿ ವಸಿಷ್ಠ ಪುರಿ ರಡ್ಡ್

ಒಯಿಟ್ವಾಲ ಕೊರತೆನ್ ನಾಡುನ ಗುಣ ಮೂಜಿ

ಪಿರಿ ಕಾಯಿನಂಚಿನೆ ಆಂಡ್

ಮೂಲೊಗು ನಿಷ್ಠೆರಾದ್ ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವೆರ್ ತುಳು ಹರಿಸ್ಸಂದ್ರ ಕಾವ್ಯೊನು ಮೊಡೆಯಿಂಡಲಾ ನಡುನಡುಟ್ಟು ತುಳುತ್ತು ನುಡಿಗಟ್ಟುಲೆನ್, ಗಾದೆಲೆನ್ ಗೆತೊಂದು ಒಂತೆ ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ತದರ್.

‘ಕತ್ತೆಗ್ ಕೈಲಾಸೊ ಗೊಂಡಿದ್ದಿ’

‘ಗೊಬ್ಬರೊ ಪಜಿಪಜಿ ಪೊತ್ತುನ ಪುಗೆನೊ’

‘ನಾಯಿಗ್ ದಾಯೆಗ್ ನಾರಂಗಾಯಿದುಪ್ಪಡ್’

‘ಚೀಂಕಾರ್‌ದಾಸೆಗ್ ತಾರೆನ್ ಕಡ್ಬೆರೋಲೆ’

‘ಲಗಡಿ ದೆತ್ತ’

‘ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಕಿಟಿ ರಟ್ಟುನ’

‘ನರಮಾನಿ ಸೈನಗ ಸಾಲ ಸಯ್ಯಾಂದ್’

‘ಪಜಿಮೀನ್ ತುಚಿಲಕ’

ಇಂಚ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗಾದೆ, ನುಡಿಗಟ್ಟುಲೆನ ದುಸ್ತುನು ಗೆತೊಂದು ತುಳು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ

ಕಾವ್ಯೋನು ಕೆಲಿಂಜದಾರ್ ಒಂತೆ ಆಯತ ಮಲ್ತದೇರ್.

ಕಾವ್ಯೋದ ಮಾರ್ಮಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶೋಲೆನ್ ಕಣ್ಣ್ ಗ್ ಕಟ್ಟುವಿಲಕ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ಪುನ ಸಾಮಾರ್ತಿಕೆ ಕೆಲಿಂಜದಾರೆಗ್ ಉಂಡು.

ಅರೆನ ನನೊಂಜಿ ಕಾವ್ಯಕೃತಿ 'ಮಹಾಭಾರತೊ', ಕುಮಾರವ್ಯಾಸೆನ 'ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ'ನ್ ಅವೇ ಭಾಮಿನಿಷಟ್ಪದಿಡ್ ಆರ್ ತುಳುಕು ಜಪ್ಪಾತೆರ್. ಈ ಕೃತಿ ಪ್ರಕಟ ಆಯಿಜ್ಜಿಡಲಾ ಉಂದೆತ್ತ ಕೆಲವು ಅದೆಕ್ಕುಲು ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಪ್ರಸಾರ ಆತ್ಂಡ್. ಕೆಲವು ಅದೆಕ್ಕುಲೆನ್ ಓದುನ ಅವಕಾಶೊ ಈ ಲೇಖಕಗ್ ತಿಕ್ಕಾದ್ಂಡ್. ಮೂಲ ತುಳು ಸಬ್ಬೊಲೆನ್ ಗಲಸೊಂದು ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯೋದ ಬಲ, ದೇಕಿ ರಡ್ಡೆನ್ನಾ ಆರ್ ಒರಿತೊಂದೆರ್. ಚಿತ್ರಣೊಡು ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಕಮ್ಮೆನ ತೋಜುಂಡು. ಗಾದೆಲು, ನುಡಿಗಟ್ಟುಲು ನಡುನಡುಟು ಬತ್ತದ್ ತುಳುತ್ತ್ ಕಥಾಶ್ರವಣ ಪರಂಪರೆನ್ ದುಂಬೊತ್ತಾವೊಂದು ಪೋಪಿಲಕ ಈ ಕೃತಿ ಉಂಡು. ಕಾವ್ಯೋದ ಉದ್ದೊಗುಲಾ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸೆನ ಸಂವಾದದ ಸ್ವಾರಸ್ಯೊನು ಒರಿತೊಂದಿನಿ, ರೂಪಕ ಭಂಡಾರೊನು ಪುಡಾತ್ ದೊರಿತಿನಿ ಕೆಲಿಂಜದಾರೆನ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರೇಮೊಗು ಸಾಕ್ಷಿಯಾದುಂಡು.

ಡಿ. ವೇದಾವತಿ ಮೇರ್ ಕನ್ನಡೊದ ಒಂಜಿ ಕೊಂಗಾಟೊದ ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾವ್ಯೋ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ 'ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತೊ'ನು 'ತುಳು ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತೊ'ಂದ್ ತುಳುಕ್ಕು ಕನ್ನೆದೇರ್. ಕೆಲಮೈಟ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗೆತೊಂದು ವೊಂತೆ ಕುದ್ಯ ಮಲ್ತದೇರ್. ಮೂಲ ವಾರ್ಧಕ ಷಟ್ಪದಿಡ್ ವೊಂತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಲ್ತೊಂದು - ಮಾತ್ರಾಗಣೊತ್ತ ಕಟ್ವಾಪಾಡ್‌ನ್ ಸಡಿಲ ಮಲ್ತದ್ ಒಂಜಿ ನಿರಾಯಾಸ ಜಾಯಮಾನೊಡು - ಪೋರ್ಲುಡ ಲಯಗಾರಿಕೆದ ಲೀಲಾವಿಲಾಸೊಡು, ಕೆಲವು ಮೈಟ್ ಕನ್ನಡ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ತದ್ಭವ ಸಬುದೊಲೆನ್ ಬಳಕೆ ಮಲ್ತೊಂದು ತುಳುತ್ತ್ ನೆಲೊಕ್ಕು ಒಡ್ಡುವಿಲಕ ಜಪ್ಪಾತೆರ್. ಮೂಲೊದ 34 ಸಂಧಿ 1900 ಪದ್ಯೊಲೆನ್ 21 ಸಂಧಿದ 1055 ಪದ್ಯೊಲೆಡ್ ಪಣ್ಣೆರ್. ಸುರುತ 'ಸುಗಿಪು'ದ ಒಂಜಿ ಪದ ತುಂಡ ಆರೆನ ರಚನೆದ ಹದ ಗೊತ್ತಾವು:

ಶಿವ ಶಿವ ಮಹಾದೇವ ಜಗನ್ನಿಯಾಮಕ ಈಯೆ
ಭವಸಾಗರೊಡು ತೇಲುನೆನ್ನ ಕೈ ಪತೊನುಂದು
ತವಕೊಡೇ ಪಂಡೊಂದು ಮಂಜುನಾಥಾ ನಿನ್ನ ದಯೆ ನಟ್ವದಡ್ಡ ಬೂರೈ|
ಪವನಾಗ್ನಿ ಭೂಮಿ ಆಗಸೊ ನೀರ್ ಪನ್ನಿ
ನವು ಪಂಚಭೂತೊಲೈಕುಲೆನ ಕರ್ತೃ ಈ
ಶಿವ ಸರ್ವ ದೇವೆರೆ ದೇವೆ ಈಯೆ ನಿಕ್ಕೆನ್ನ ಸೊಲುಮೆ ಸಾಂದಾವೊನುವೇ||
ತುಳುತ್ತ್ ಕಮ್ಮೆನೊ ಈ ಕೃತಿಟ್ವ್ ತೋಜುಂಡು. ಕಾವ್ಯವಾಚನೊಗು ಲಾಯಕ್‌ಡೇ ಒರ್ಗುದು ಬರ್ಪುಂಡು. ಉಂದು ಡಿ. ವೇದಾವತಿಯೆರ್ದ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಬೇಲೆನೇ ಸೈ.

ಫಿನ್ಲೆಂಡ್‌ದ ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯೋ 'ಕಾಳೇವಾಲ'ದ ಒಂಜಿ ಎಗ್ಗನ್ 'ಮೋಕೆದ ಬೀರೆ ಲೆಮಿನ್ಕಾಯೆ'ಂದ್ ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರೇರ್ 1985ಡ್ ತುಳುಕು ಮಗ್ತಪಾಡಿನೈಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಾವ್ಯ ಕೃತಿಕ್ಕುಲೆನ ಒಂಜಿ ಅನುವಾದ ಪರಂಪರೆ ತುಳುಟ್ಟು ಸುರುವಾಂಡ್. ಒವ್ವೇ ಒಂಜಿ ಬಾಸೆದ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಬುಲೆವೊಡಾಂಡ ಅಯಿಟ್ವ್ ಅನುವಾದೊದ ಪಾತ್ರೊ ದಿಂಜ ಉಂಡು. ವಸ್ತು, ನಿರೂಪಣೆ, ತಂತ್ರ, ಶಿಲ್ಪ, ಬಾಸೆದ ಉಪಯೋಗ, ಅವು ಕಟ್ವಾದ್ ಕೊರ್ಪುನ ತತ್ವೊ, ಅಯಿತ್ತ ದರ್ಶನೊ ನಂಕ್ ದುಂಬು ಪೋಪುನ ಬೊಲ್ಪುನು ತೋಜಾವುಂಡು. ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನಜೀವನ, ಬೇನೆ ಬೆಂಗೆ, ಜಾನಪದ, ಬಾಸೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಂಪರೆಗ್‌ಲಾ ಫಿನ್ಲೆಂಡ್‌ಗ್‌ಲಾ ದಿಂಜ ವಿಚಾರೊಲೆಡ್ ಹೋಲಿಕೆ ಉಂಡು. 1985ದ ಸುಮಾರ್‌ಗ್ ಒಡಿಪ್ಪುದ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಬೊಕ್ಕ ಕುಡಲದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಮುಕಾಂತ್ರ ಫಿನ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶೊದ ಒಟ್ಟುಗು ಒಂಜಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿನಿಮಯ ನಡತ್ಂಡ್. ಅಯಿತ್ತ ಫಲಶ್ರುತಿಯಾದ್ ಅಮೃತೇರ್ ಮಲ್ತಿನ ಈ ಅನುವಾದೊಗು ಒಂಜಿ ಬತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವೊಲಾ ಉಂಡು.

ತುಳು ಪಾಡ್ಡನೊದ ಧಾಟಿಡ್, ಅಂಶಲಯೊದ ಹಾಡುಗಬ್ಬದ ರೀತಿಡ್ ಆರ್ ಉಂದೆನ್ ರಚನೆ ಮಲ್ತಾದೆರ್. ಲೆಮಿನ್ಕಾಯೆ ಎಂಚ ಬಲತ್ತೆ, ಆಯೆ ಎಂಚ ಇತ್ತೆ ಪಂಡಾದ್ ಈ ರಡ್ಡ್ ಪದೊ ತೊಂಡ ಗೊತ್ತಾವು. ಅನುವಾದೊದ ದುಣ್ಣ ಬಣ್ಣೊಲಾ ತೆರಿವು :

ಓ ಡೆನ ಡೆನ್ನ ಡೆನ ಡೆನ್ನ ಡೆನ್ನನಾಯೆ...

ಮಾಮಲ್ಲ ಮೋಕೆದ ಬಿದ್‌ದ ಬೀರನ

ಕಬಿತೆದ ಒಕ್ಕಣೆ ಮಲ್ಪುವೆ

ಕಡಲ್ದ ಕರೆಬರಿ ನಡುವಾರ ದೀವುಡು
ಎಡ್ಕೊಂಜಿ ಪುದರಿತ್ತಿ ಬೂಡುಡು

....

ಕೆಂಪು ರಟ್ಟುನ ಮೋಣೆ, ರಟ್ಟೆ ತಿಗಲೆ ತೂಂಡ
ಗಟ್ಟಿಗಂದೆಣ್ಣುನ ಒಡ್ಡಾರೊ
ತಂಕೊದ ಆಣ್ಣಿಗೆ, ಪಂತೊನು ಮೆರೆಪಾವಿ
ಚಲಗಾರೆಯಾಂಡ ಪಣ್ಣನೆ ದಾನೆ?

ಸುಮಾರ್ 10ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಉರ್ದುಕವಿ ಉಮ್ಮರ್ ಖಿಯ್ಯಾಂ ಬರೆತಿನ ರುಬಾಯತ್‌ನ್ ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈಕುಲು 'ಕುಜಿಲಿಪೂಜೆ'ಂದ್ 1989ಡ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತೆರ್. ಸತ್ಯೊ, ಧರ್ಮೊ, ತತ್ಯೊ, ಸತ್ಯೊ ದಿಂಜಿದುಪ್ಪುನ ನಾಲ್ ಪಾದೊದ ರುಬ್ಬಾ ನಮ್ಮ 'ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ'ದ ಲಕ 'ಕಿರಿದರೊಳ್ ಪಿರಿದರ್ಥಮಂ ತುಂಬಿ' ಜೀವನದರ್ಶನೊನು ತೋಜಿಪ್ಪಾವನವು. ಈ ರುಬಾಯತ್‌ಗ್ ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರ್ ಏತ್ ಮನಸೋಲ್ತಾದೆರ್ ಪಂಡ ಉಂದು, "ಕವಿನ ವಿಚಾರೊದ ಒಯ್ಲ, ಆಲೋಚನೆಲೆ ಮಾಲೆ, ಮನಸ್‌ದ ತುಡಿತ್ತೊಲೆ ಹೊಡತ್ತೊ, ಒಂಜೊಂಜಿ ಪದ್ಯೊಲಾ ಒಂಜೊಂಜಿ ತೆರೆ, ಮೋದೊ, ಸುಂಯ್ಚಿ ಸುಳಿಗಾಳಿ"ಂದ್ ತನ್ನ ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರೊಡು ಆರ್ ಬರೆಯೊಂದೆರ್. ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರ್ ಮೂಲ ತುಳು ಸಬ್ಬೊಲೆನ್ ಗಲಸೊಂದು, ತಿಕ್ಕಿಜಿಡ ತದ್ವವ ಮಲ್ತೊಂದು, ಅಂತು ಒಂಜಿ ಹಟೊಕ್ಕು ಬೂರಿಲಕ ತುಳುತ್ತ ಪೆರ್ಮೆನ್ ತೋಜಿಪ್ಪಾಯಿನಾರ್.

ಲಕ್ಕೆನ್ನ ಮೋಕೆದಾ ಮಂಜಣ್ಣಿ | ತೂಲಬಾನಾರ್ ಬತ್ತಾದ್
ಕತ್ತಲೆದ ಕಪ್ಪಲ್‌ಗ್ ಬಂಗಾರ್ದ ಬೊಗೊರಿನ್ ದಕ್ಕಾದ್
ಬೊಳ್ಳಿದಾರ್ಯಾಲೆನ ಪೊರಿದೊರ್ತಾದೇ ಬುಡ್ಡೆ
ನಿದೆರಿನವು ಯಾವುದೆ, ಪೊರ್ಲೆದಿಯೆ ಲಕ್ಕಾ ಬಲ ||

ಮುಲ್ಲದ ಭಾವ, ಬಾಸೆ, ಚಿತ್ರಣ ಪೊವೆನ್ ತೂಂಡಲ ಉಂದೊಂಜಿ ಮಗ್ತ್ ಪಾಡ್‌ನ ಸಾಹಿತ್ಯಂದ್ ಗೊತ್ತಾಪುಜ್ಜಿ. ತನ್ನನೇ ಅನುಭವೊನು ಆರ್ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆಡ್ ಬರೆಯಿಲಕ ಉಂಡು:

ಅವ್ಲು ಮಾಮರದಡಿಟ್ವ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್‌ದ ಕಬಿತೊದಾ ಕಟ್ವ
ರೊಟ್ಟೊಂಜಿ ತೊಟ್ಟೆದ ಒಪ್ಪಕುಜಿಲಿ ತಮೆತಮಲ ಬಲಿರಿಕಳಿ
ಬೊಕ್ಕೊ ಸೇಲೆದ ದುಗ್ಗೆ ಈ ಎನ್ನ ಬರಿಟ್ ಕುಲ್ಲುದು ಪಾಟ್ ಪಾಡ್ಂಡ
ವಾವ್ವ ಸುಡು ಕಾಡಾಂಡ ದಾನೆ? ಅವ್ವೆ ಸೊಗೊಸುಕೊ ಎನ ಪಾಲ್‌ಗ್ ||

ಒಟ್ಟು 152 ರುಬಾಯತ್‌ನ್ ಈ ಜೊಂಕಿಲ್‌ಡ್ ಆರ್ ಸೇರ್ದಾತೆರ್. ಅಕೆರಿಡ್, ಆರ್ ಗಲಸಿನ ತುಳು ಸಬ್ಬೊಲೆನ ಅರ್ತೊನ್ನಾ ಕೊರ್ತೆರ್. 'ಬಾನಾರ್' ಪಂಡ ಬಾನೊ ದೇವೆರ್; ಜ್ಞಾನೊದ ಬೊಲ್ಪು ಪಣ್ಣನವು ಭಾವಾರ್ಥ. ಕಳಿಕ್ಕ ಆರ್ ಗಲಸಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಾಸೆ

‘ಅಮಲಮುರ್ತೂರ್’. ಕಳಿನ್ ಅಮಲ್‌ದ ಅಮುರ್ತೂರ್ (ಸೋಮರಸ) ಪಣ್ಡುನ್ಯೆಟ್ ಉಪ್ಪುನ ಅರ್ಥಪುಷ್ಟಿನ್ ವಾಚಕೆರ್ ಗೆಣಿಪ್ಪೊಲಿ. ಇಂಚ, ಮಸ್ತ ತುಳು ಸಬ್ಬೊಲೆನ್ ಆರ್ ಟಂಕಣ ಮಲ್ತದ್, ಮಗ್ತಪಾಡ್‌ನ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ತೂಕ ವಜನ್‌ನ್ ಎಚ್ಚ ಮಲ್ತದರ್.

ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ ಡಿವಿಜಿಯೆರ್ನ್ ‘ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ’ದ 167 ಪದೊಕ್ಲೆನ್ 1988ಡ್ ‘ಪೊಡುಂಬ ತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ’ಂದ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತೆರ್. ಮೂಲೊಗು ನಿಷ್ಕೆರಾದ್ ಸುಲಭ ತುಳುಟ್ಟು ಮಗ್ತ ಪಾಡ್‌ನ ಆರೆಗ್, 1992ಡ್ ಇಂಚಿತ್ತಿನನೇ ಸೊಂತ ರಚನೆದ ‘ಪೆಂಗದೂಮನ ಕಬಿತೆಲು’ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪಿಯರ ಉಂದು ಪ್ರೇರಣೆ ಒದಗಾಂಡ್.

‘ಪೊಡುಂಬ ತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ’ದ ರಡ್ಡ್ ಪದೊಕ್ಲೆನ್ ತುಂಡ ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಮಗ್ತ ಪಾಡ್‌ನವು ಎಂಚ ಉಂಡುಂದು ತೆರಿವು.

ದಾದ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಅರ್ತ? ದಾದ ಲೋಕೊಗು ಅರ್ತ?

ಬದ್‌ಕ್ ಲೋಕೊದ ಸಂಬಂದ ದಾದ?

ತೋಜಂದಿನವು ಎಂಚಿನವೊ ಒಂಜಿ ಉಂಡಣ್ಣ

“ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಮಾಣ” ನೋ - ಪೊಡುಂಬ ತಿಮ್ಮ

ಡಿವಿಜಿಯೆರ್ನ್ ಅತಿಜನಪ್ರಿಯವಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಪದೊನು ಪೊಳಲಿದಾರ್ ಮಗ್ತ

ಪಾಡ್‌ನವು ಇಂಚ:

ಪೊಸತಿಗ್‌ರ್ ಪರಬೇರ್ ಕೂಡ್‌ಂಡ ಮರ ಪೊರ್ಲು

ಪೊಸ ಕುಸೆಲ್ ಪರತತ್ತೊ ಕೂಡ್‌ನಗ ಧರ್ಮೊ

ಮುನಿವಾಕ್ಯದೊಟ್ಟು ವಿಜ್ಞಾನಕಲೆ ಸೇರ್‌ನಗ

ಜನಬದ್‌ಕ್‌ಗವು ಗೇಲ್ - ಪೊಡುಂಬ ತಿಮ್ಮ

ಪೊಳಲಿದಾರೆನ್ ಅನುವಾದೊಡು ಕಾವ್ಯೊದ ತೀವ್ರತೆ ಒಂತೆ ತೆಲ್ಪಾಂಡಲಾ ಕಾವ್ಯ ಕೃತಿಕ್ಕಲೆನ್ ಅನುವಾದೊಡ್ತಾದ್ ತುಳು ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ತ್ರೋಗು ಒಂತೆ ಬಿಸಿರೊದಿಂಜಿಂಡ್‌ಂದ್ ಪಣೊಲಿ.

ಈ ನಿಲೆಟ್ ತುಂಡ ಆರೆನ್ “ಪೆಂಗದೂಮನ ಕಬಿತೆಲು” ಕೃತಿ ಒಂತೆ ಎತ್ತರೊಡು ಉಂತುಂಡು. ಸ್ವಂತವಾಯಿನ ವಿಚಾರೊನು ತನ್ನನೇ ಸಬುದೊಲೆಡ್, ಪಾತೆರೊಡು ಬರೆತಿನೆಡ್ಲಾವರ ಅಯಿಕ್ಕೊಂಜಿ ಗಟ್ಟಿ ಎಲು ತಿಕ್ಕೊದ್‌ಂಡ್:

ಮೂಡಾಯಿಡೆತ್ತರದ ಗಟ್ಟೊ ಸೀಮೆದ ತಿರ್ತ್

ಪಡ್ಡಾಯಿ ಕಡಲ್‌ದಾ ಬರಿತಮುಟ್ಟು

ಭದ್ರಗಿರಿ ಬಡಕಾಯಿ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ತೆನ್ನಾಯಿ

ಸುದೆಕೆಲೆದ ನಡುಟುಪ್ಪು ತುಳುವಪ್ಪೆ ಕಾಪು

ಕೈಪಾಡಿ ಕೆಲಸೊಲೆನ್ ಕೋಡಿಯೆತ್ತಾವೆಣ್ಣೆ

ನಿಚ್ಚೆಯೊಡೆ ಅರ್ಡ ಕೆಲಸಾದ್ ಪೋವು

ಯೆಂಚಾಂಡಲಾವುಣ್ಣಿ ತಿಗಲೆಗಂಟಿಗ್ ಮಾತ್ರ
ಸೋಲು ಕಟ್‌ದಿನ ಗಂಟ್ - ಪೆಂಗದೂಮ

ಉಂದೆಟ್ತ್ ಒಟ್ಟು 842 ಪದ್ಯೊಲುಲ್ಲ; ಅಕೆರಿಡ್ ಒಂಜಿ ಮಂಗಲ ಪದ ಉಂಡು.
“ಯಾನ್ ಓದಿನ, ತೆರಿನ, ಕೇಂಡಿನ ಬೊಕ್ಕ ಎನ್ನ ಯೇಚನೆಡ್ ಬತ್ತಿನ ಮುತ್ತು ಪದೊಕ್ಕುಲು
ಪೆಂಗದೂಮನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಬಯಿದ” ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಬಿ ತನ್ನ ಅರಿಕೆಡ್ ತೆರಿಪ್ಪಾತೆರ್.
ಲೋಕಜೀವನೊದ ಅನುಬವೊಲು ಮೂಲು ಒಂಜಿ ನಿಶ್ಚಿತ ಛಂದಸ್ಸಾದ ಚೌಕಟ್ಟುಡು
ಮೂಡುದು ಬಯಿದ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಪಣೊಲಿ.

ಪುತ್ತಿಗೆ ಈಶ್ವರ ಭಟ್ಟೆನ ‘ಮಾಣಿಗೇರಡ್ ಪಾತೆರೊ’ ಬ್ರಾಣೆರೆನ ತುಳುಟ್ಟು ಬತ್ತಿನ
ಒಂಜಿ ಅಪೂರ್ವ ನೀತಿಪದೊಕ್ಕುಲೆನ ಗೊಂಚಿಲ್. ಇತ್ತಿನೆಟ ಸುಮಾರ್ 20 ಸಾವಿರದಾತ್
ನೀತಿ ಪದೊಕ್ಕುಲೆನ್ ಬರೆತಿನ ಆರೆನ ‘ಮಾಣಿಗೇರಡ್ ಪಾತೆರೊ’ದ ಮೂಜಿ ಸಂಪುಟೊಲು
ಪಿದಾಯಿ ಬೈದೊ. ಈ ಮೂಜಿ ಸಂಪುಟೊಡು ಒಟ್ಟುಗು ಸುಮಾರ್ ಮೂಜಿ ಸಾವಿರೊದಾತ್
ಪದೊಕ್ಕುಲು ಅಚ್ಚಾತ್‌ಂಡ್. ಬಾಕಿ ಇತ್ತಿನವು ಬೊಳ್ಳಿರ್‌ಗ್ ಬರೊಡಾತೆ.

ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಡ್ ಬರೆಪುನ ಭಟ್ಟೆಗ್ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತ ಪ್ರಭಾವ ಪ್ರೇರಣೆ
ಕೊರ್ತುಂಡು.

ದೇಕಿಡೇ ಭಾರತನ್ ಬರೆತುನೊ

ಆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸೆನ ಗುರು

ಏಕಚಿತ್ತೊಂತೋದುತೇ ಭಾರತೊಕು ಮರ್ಲಾಯೆ |

ಸೂಕ ಭಾಮಿನಿ ಬರೆವರೇಪುಣ

ಲೋಕ ಮೆಚ್ಚೊಡು ಬರೆನೊ ಪಂಡ್‌ತೆ

ಪಾಕ ಭಾಮಿನಿ ಬರೆಯೆ, ಕನ್ನಡ ತುಳುಟು ಹರಿಕೃಪೆತೇ ||

ಹರಿಕೃಪೆಟ್ ಯಾನ್ ಉಂದೆನ್ ಬರೆಯೆ ಪಣ್ಣುನ ಈಶ್ವರ ಭಟ್ ಪ್ರತೀ
ಪದ್ಯೊಡ್‌ಲಾ ನೀತಿನ ಪಣೊಂದು ಪೋಪೆರ್.

ವಿದ್ಯೆನೇ ಸಂಪತ್ ದುಡ್ಡುಣಿ

ವಿದ್ಯೆನೇ ಅಪತ್ ಗಾಪುಣು

ವಿದ್ಯೆನೇ ಯೋಗ್ಯತೆನೆ ಪಣ್ಣುಣು ಜ್ಞಾನಿ ಸದ್ಗುಣಿನೋ|

ವಿದ್ಯೆನೇ ಸ್ಥಾನೊಂಕೆ ಕೊಳ್ಳುಣು

ವಿದ್ಯೆಗೇ ಸನ್ಮಾನ ಸಿಕ್ಕುಣು

ವಿದ್ಯೆ ಚೂರುಲ ದಾಂತ್‌ನಾಕುಳು ಪಶುತೊಲೆಕನೆ ತಣಿ||

ಸಾಮೂಹಿಕ ಜೀವನೊಡು ಮಥಿತವಾದ್ ಬರ್ಪುನ ಅನುಭವಾಮೃತೊನು ನಮ್ಮ
ಬದ್ಕಡ್ ಸಂತೊಸ ಪಡೆವೊಡು, ಜೀವನ ಎಡ್ಡೆ ಆವೊಡುನ್ನಿನ ಉದ್ದೇಶೊಡು ಬರೆಪುನ
ಇಂಚಿನ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಒಂಜಿ ಪರಂಪರೆನೇ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬಾಸಾಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಉಂಡು. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ

ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ ಮೆರೆನ 'ಪೊಡುಂಬ ತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ' ('ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ'ದ ಅನುವಾದ), ಆರೆನ ಸ್ವಂತ ರಚನೆ 'ಪೆಂಗದೂಮನ ಕಬಿತೆಲು', ಬೆಳ್ಳಿಪ್ಪಾಡಿ ಸತೀಶ ರೈಕುಲೆನ 'ಭರ್ತ್ಯಹರಿನ ನೀತಿ ಶತಕೊ', ಬಡಕಬೈಲ್ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯೆರೆನ 'ತುಳು ನೀತಿ ಪದ್ಯೊಲು' ಬೊಕ್ಕ ಕೆ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯೆರ್ ಸಂಸ್ಕೃತೊಡ್ಡು ಮಗ್ತಾಪಾಡ್‌ನ 'ಎಡ್ಡೆ ಪಾತೆರೊಂಕ್ಕು'ನ್ನಿನ ಕೆಲವು ಶ್ಲೋಕೊಲು, ಕಬ್ಬಿನಾಲೆದಾರೆನ ತುಳು ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕೊ ಬೊಕ್ಕ ದಾಸೆರೆನ ಕೆಲವು ಪದ್ಯೊಕ್ಕುಲು, ಮಾನವ್ಯ ಕವಿ ಬಿ.ಎ. ಸನದಿಯೆರ್ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡ ಕಬಿತೆಲೆನ್ 'ಅಡ್ಡ ಬೂರೊಂಡೆ'ಂದ್ (2005) ಶಿಮುಂಜೆ ಪರಾರಿ ಮಲ್ತಿನ ಅನುವಾದೊ, ಭಾ.ಭ. ಮಜಿಬೈಲುದಾರೆನ 'ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನೊಲು', ಎಸ್.ಡಿ. ಪೆಜತ್ತಾಯೆರ್ 'ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸೋಬಾನೆ' ಉಂದು ಮಾತ ಈ ಅದೆಕ್ಕ್ ಸೇರುನವು. ಈಶ್ವರ ಭಟ್, 'ಮಾಣಿಗೇರಡ್ ಪಾತೆರೊ'ಡ್ ಕೊರ್ಪುನ ಉದಾರ್ಮೆಲು, ಹೋಲಿಕೆ, ರೂಪಕ ಒಂಜಿಗೊಂಜಿ ಕೂಡ್ಲ ಎಡ್ಡೆ ಒಂಜಿ ಚಿತ್ರೊನು ಕಟ್ವಾದ್ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ನೀತಿ ಪಾಠೊನು ಮಾಣಿಗ್ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ಪುನ ಅಗ್ರಾರೊದ ಐಗುಳೆಲಕ್ಕ ಒಂಜೆ ಉಸುರುಡು ನಾಲ್ಕೆನ್ ಉದಾರ್ಮೆ ಕೊರುದು ತನ್ನಲೆ ಪಾತೆರೊನು ಆರ್ ಸಂಸಯೊಗು ಇಡೆದಾಂತಿಲಕ್ಕ ಮಾಣಿಗ್ ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ತಾದ್ ಬುಡ್ಚೆರ್. 'ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನ' ಬುಡುಂಡ ಈ ಗಾಂತ್ರೊಡು ಬಹುಶಃ ಕನ್ನಡೊಡ್ಲಾ ಈ ನಮುನೆದ ನೀತಿ ಪಾತೆರೊದ ಕೋಪೆ ಬೈದಿಜ್ಜಿ.

ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿನ 'ಬತ್ತೆ ಕೆತ್ತರೆ ಉತ್ತರೆ' ಬೊಕ್ಕ 'ತಪ್ಪುಗು ತರೆದಂಡ' ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಡ್ ಬರೆತಿನ ಖಂಡಕಾವ್ಯದ ಲಕ್ಕಂತಿ ರಡ್ಡ್ ಕಾವ್ಯಕೃತಿಕ್ಕುಲು. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸೆನ 'ಕರ್ಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾ ಮಂಜರಿ'ದ 'ಉತ್ತರಕುಮಾರನ ಪೌರುಷ'ನ್ 1992ಟ್ 'ಬತ್ತೆ ಕೆತ್ತರೆ ಉತ್ತರೆ'ಂದ್‌ಲಾ ಕೀಚಕವಧಾ ಪ್ರಸಂಗೊನು 2004ಟ್ 'ತಪ್ಪುಗು ತರೆದಂಡ'ಂದ್‌ಲಾ ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ ಮಗ್ತಾ ಪಾಡ್ಲೆರ್. 'ಬತ್ತೆ ಕೆತ್ತರೆ ಉತ್ತರೆ' ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಭಾವಾನುವಾದ ಆಂಡ, 'ತಪ್ಪುಗು ತರೆದಂಡ' ಅವೇ ತಾದಿಡ್ ಪಿದಡ್‌ಂಡಲಾ ಕತೆಟ್ ಒಂತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಲ್ಪೊಂದು ಪೂರ್ತಿ ತುಳುನಾಡ್‌ಡೇ ಕತೆ ನಡಪ್ಪಿಲಕ ಚಿತ್ರಿಸಾಯಿನವು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುಂಡು.

ತುಳು ಪಾತೆರಕತೆತ್ತ ಸಾಜ ದೇಕಿ ಶೆಟ್ಟಿನ ಅನುವಾದೊಡು ತೋಜುಂಡು. ಕೆಲವು ಮೈಟ್ ಅನುವಾದಾಂದ್ ಪಣಿಯರ ಆಪಂದಿನಾತ್ ತುಳುತ್ತ ರಸೊ ಒಸರುಂಡು. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸೆನ ಅತಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಯಿನ ಒಂಜಿ ಪದ್ಯೊತ್ತ ಅನುವಾದೊ 'ಬತ್ತೆ ಕೆತ್ತರೆ ಉತ್ತರೆ'ಡ್ ಇಂಚ ಉಂಡು:

ದಾದ ಪಲ ಪಾತೆರ್‌ದ್ ಬಂಡಿನ್
ಮಾದವುನ ಜನ ಕೋಡೆ ಲಡಯಿಡ್
ತಾದಿ ಸಾವುದ ಪತಿಯೆ ಯಾನೊರಿಯಾದ್ ತಿಕ್ ಬೂರ್ಯೆ
ಸಾದರೆಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ದಂಡನ್
ತಾದಿ ತೋಜವುನಂಚಿ ಸಾರತಿ-

ಯಾದ್ ಬರಡೊರಿ ತೂಪಿನಕಲೆಗ್ ಪರ್ಬೊ ಉಡ್ಡು ಕಳೊ ||

ಎನ್ನ ಸಾರತಿ ಕೋಡೆದ ಲಡಾಯಿಡ್ ಸೈತ್ ಪೋಯೆ; ಬಂಡಿನ್ ಮಾದವುನ ಜನದಾಂತೆ ಯಾನ್ ತಿಕ್‌ಬೂಯೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಉತ್ತರೆ ಪೊಂಚೊವುಲೆನ ಎದುರು ಬಡಾಯಿ ಬುಡ್ಡುನ ಸನ್ನಿವೇಶೊಡು ತುಳುತ್ತ ಮೂಲ ಸನ್ನಿವೇಶೊ ಮೂಡುದು ಬೈದ್‌ಂಡ್.

ಆಂಡ 'ತಪ್ಪುಗು ತರೆದಂಡ' ಅನುವಾದನ್ನಿನ್ನೆಡ್ಲಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ತಿರ್ಲ್ ಪೊರ್ಲುನು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೂಡುಕಟ್ಟ್‌ದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯೊಲೆನ್ ಬೆರಸಾದ್ ಕವಿ ತನ್ನ ಸೃಜನಶೀಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯೊನು ಮೆರೆಪಾಯಿನ ಕೃತಿಂದ್ ಪಣೊಲಿ. ಮೂಲೊಡ್ಡು ಒಂತೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಲ್ತಾದ್ ತುಳುಮಣ್ಣ್‌ಗ್ ಒರ್ಗಾದ್ ಕತೆ ಪಣ್ತೆರ್. ಪರಕೆದ ಮದಿಪು, ಪೊರ್ಲುದ ಮರ್ಲ್, ಮೋಕೆದ ಸಾಲ ಸಂದಾಲ, ಅಕ್ಕಿಡ ದೂರು, ಅಜ್ಜಿನ ಸಂಕಡೊ, ಬೀರ ಬಿದ್‌ದ ಕೀಚಕೆ, ಪಿರಿನ ಕೋರಿಕಟ್ಟಿದ ಮರ್ಲ್, ಕಲಿತ ನೆವನೊ, ಕಲಿಕನವೊಂದಿತ್ತಿ ಕಮಲ, ಭೀಮನ ಬಾಸೆ, ಪಗಲ್‌ಕನೊ, ಅಜ್ಜಿ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಯಲ್, ಸಾಲೆದಡೆ ಸವಾರಿ, ಭೀಮ ಕೀಚಕ ಉರುಡಾಟ, ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿನ ಪಚ್ಚಾತಾಪ, ತಪ್ಪುಗು ತರೆದಂಡ, ನಂಬುಗೆದ ಪೊಸತಾದಿ - ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪದಿನಾಲ್ ಬಾಗೊಲೆಡ್ ನಮ್ಮ ಕಂಡೊದ ಬರಿಟ್ ತೋಡುದ ಕಟ್ಟದಲ್ಪ ಇರ್ವೆರ್ ಬಿಸೆರೆಗ್ ಲಡಾಯಿ ಆಯಿಲಕ - ನಮ್ಮ ಊರುದ ಕತೆ ಇನ್ನಿಲಕ ಕವಿ ಬರೆತೆರ್.

ದ್ರೌಪದಿ ಕೀಚಕೆಡ ತನ್ನ ಸಾವಾಸೊಗು ಬರಡಂದ್ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಪಣ್ಣುನ ಪದ ಇಂಚ ಬೈದ್‌ಂಡ್-

ಆಣುಲೈವೆರ್ ಕಂಡನೆರ್ ಎನ
ಮನೊ ಕಾಪುನ ಮಿತ್ತ ಲೋಕದ
ಜಾಣೆರಕಾಲೆನ ಪಗೆತ ಪುಗೆ ನಿನ ಉಸುಲುನುಂತಾವು||
ಬಾಣ ಬರೆಪಿನ ಯಮನ ಲೆಪ್ಪುದ
ಮಾನಪತ್ರೊನು ದಾಯೆ ಬಯಕುವ
ಈ ನಮೂನೆದ ಮರ್ಲ್ ಬುಡು ಸುಡು ನಿನ್ನ ಬೀರತನೊ||

ಇಂಚ ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್‌ನ ಪದಭಂಡಾರೊ ಮಹಾಭಾರತೊನು ಮಗ್ತ ಪಾಡಿಯರ ಒದಗ್‌ದ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಕೆಲಿಂಜದಾರೆನ 'ಮಹಾಭಾರತೊ' ಅಚ್ಚಾದ್ ಬತ್ತಂಡ ಇರ್ವೆರೆನ ಕಾವ್ಯೊನು ತೌಲನಿಕವಾದ್‌ಲಾ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ಪೊಲಿ.

ಕವಿ ಕುವೆಂಪುರೆನ 'ಬೊಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯ ಕಿಂದರಿ ಚೋಗಿ'ನ್ ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರ್ 'ಅಸೆನಿಯಾಗೊ ಕಾಂತಗೊಚೋಗಿ'ಂದ್ 1994ಡ್ ತುಳುಕು ಕನತ್ತೆರ್ (ಕುವೆಂಪು ಆಂಗ್ಲ ಕವಿ ರಾಬರ್ಟ್ ಬ್ರೌನಿಂಗನ 'ದಿ ಫೈಡ್ ಪೈಪರ್ ಆಫ್ ಹ್ಯಾಮಲಿನ್'ನ ಆಧಾರೊಡು ಕನ್ನಡೊಡೊಂಜಿ ಖಂಡಕಾವ್ಯ ಬರೆಯೆರ್, ಉಂದೆನ್ ಅನುವಾದನ್ನಿನ್ನೆಡ್ಲಾ ಭಾವಾನುವಾದಾಂದ್ ಪಣೊಲಿ. "ಅಸೆನಿಯಾಗೊ ಕಾಂತಗೊಚೋಗಿನ್ ಎನ್ನವಾದೇ ಮಲ್ಪೊನೊಡೊಂದು ಯಾನ್ ಯೆನ್ನ ತುಳುನಾಡ ಕುದುರೆಮುಕೊತ್ತ ಬಣ್ಣೆಪುನು ಬಣ್ಣೆತೆ"ಂದ್

ಕವಿ 'ಎನ್ನಪಾತೆರೊ'ಡು ಪಣ್ಣೆರ್.

ಪಡ್ನೊಯಿಗಟ್ಟು ಕುದುರೆಮುಕೊ
ತುಳುನಾಡಜದ್ರೊಗು ಬೂಮ್ಯಪ್ಪೆಪತ್ತಿನ ಅಡ್ನೊ ಮುಗೊ|
ದೇವರೆ ಕೊರಿವರೊ ಸಂಪೊತ್ತು, ನಂಕ್
ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಉಂದೊಂಜಿ ದೌಲೊತ್ತು
ಕೊರ್ಪುನಿ ಆಯೇ ಕರ್ಬೊದ ಕಿಟ್ಟೊ
ಲೋಕೊದ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಬಂಗಾರ್‌ದ ಬೊಟ್ಟೊ

ತುಳುಬಾಸೆದ ಪೊರ್ಲುಡ ನುಡಿಕ್ಕಲ್ವೆಲೆನ್, ಸಬುದೊ ಸಂಪೊತ್ತುನು ಪೆಚ್ಚ್ ಕನತ್ತದ್
ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರ್ ಗಲಸುವೆರ್. ಅಂಬಾದ್ ಒಂಜೇ ಓದುಗು ಅರ್ಥ ಆಪಿಲಕ ಕೆದಂಬಾಡಿದಾರೆ
ಕಾವೊ ಇಜ್ಜಿ. ಆರೆನ ಕತೆ ಪನ್ನುನ ಶೈಲಿ, ತಾಂತ್ರಿಕತೆ, ಹಾಸ್ಯೋ ರಂಗ್ ಇತ್ಯಾದಿ
ರಸೊಕ್ಕುಲೆಡ್ಲಾದ್ ಈ ಕಾವ್ಯ ಭಿನ್ನವಾದ್ ಉಂತುಂಡು.

ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜೆರ್ ಇಂಚಿಪೊಗು ಮಲ್ತಿನ ರಡ್ಡ್ ಅನುವಾದೊಲು
'ಪುರಂದರದಾಸೆರ್ ಪದೊಕುಲು' ಬೊಕ್ಕ 'ತುಳು ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕೊ' ತುಳುತ್ ಕದಿಕ್ಕೆ
ದಿಂಜಾಯಿನ ನನ ರಡ್ಡ್ ಅನುವಾದೊಲು. ಕನ್ನಡದ ಸತ್ವೊ ತುಳುಕ್ಕುಲಾ ಸಾಜವಾದ್
ಬತ್ತಿನವು ಉಂದೆತ್ತ ಗೆಲೆನ. ಭಾ.ಭ. ಮಜಿಬೈಲು ಮಲ್ತಿನ 'ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನೊಲು'
(2006) ಕೂಡ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಅನುವಾದವಾದ್ ಬೈದೊಂಡ್.

2003ಡ್ ಪ್ರಮೋದಾ ಕೆ. ಸುವರ್ಣ ಮೆರೆನ 'ಕತೆ ಆಯೆರ್ ಪೊಣ್ಣುಲೈವೆರ್'ನ್ನಿನ
ಕಾವ್ಯಕೃತಿ ಬೊಳ್ಳಿರಿಗ್ ಬತ್ತಾದ್ ತುಳುನಾಡ್ಡ ಮುಗುದ ಜನಪದೆರ್ ಬದ್ಕ ಅನಾವರಣ
ಆಂಡ್. ಮೂಲು ಐನ್ ನಮುನೆದ ಬಿರ್ಸಾತಿಗೆನ್ ತೋಜಾದ್ ಅಕುಲಕುಲೆ ಚಾತುರ್ಪುಡು
'ಪೊಣ್ಣು ಲೋಕೊದ ಕಣ್ಣೆ' ಪನ್ನಿನೆನ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ತಿನ ಐನ್ ಪೊಂಚೊವುಲೆನ ಕತೆ
ಉಂಡು. ಸತ್ವೊನೇ ಸರ್ವಂದ್ ಎನ್ನೊಂದು ದೆಯ್ಯ ದೇವರೆನ್ ಬಯ ಬಗ್‌ತಿಡ್ ನಂಬೊಂದು
ಸತ್ಯಧರ್ಮೊಡು ನಡತ್ತಿನ ಹಳ್ಳಿದ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಬದ್ಕಾನ್ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯೊಡು ಸ್ವತಃ ತೆರಿದ್
ಅಂಚಿತ್ತಿ ಕತೆನ್ ಉಳಮರ್ಗಿಲಾಗ್ ಗೆತೊಂದು ಅಯಿಕ್ಕ ಪೊಸ ಜೂವೊಕಲೆನ್ ಆರ್
ಕೊರ್ತೆರ್.

ದಂಡ್ ಸಾದ್ಯಲ್ ದರ್ನಮ, ಕಾರ್ನಿಕದ ಕನ್ಯಾಲ್, ಮುತ್ತೇಸಿಕ್ಕಟ್ಟೆ, ಸೊಲೈಕೆರೆ,
ಬಾಲೆ ಬನ್ನಾಲೆ ದುಂಬಾಯಿ ಐನ್ ಕತೆಕ್ಕುಲೆನ್ ಕಥನ ಕಬಿತೆದ ರೂಪೊಡು ಕೊತುದು
ಕೊರ್ತೆರ್. ಪೊಣ್ಣು ಬಾಳ್ವೆದ ಬಂಗ ಬೇಜಾರುಲು ಮುಲ್ಪದ ವಸ್ತು. ಆಣನ ಬೆರಿಸಾಯದಾಂತಲಾ
ಬದ್ಕಾಡ್ ಲಕ್ಕುದುಂತುನ ಪೊಣ್ಣುನ ತಂಕದ ಕತೆಕ್ಕುಲು. ಒಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಮುಲ್ಪದ ಸ್ತ್ರೀಕೇಂದ್ರಿತ
ನಿಲುಮೆ ಸಮಾನತೆದ ಸಾದಿಡ್ ದೀಯಿನ ಗಟ್ಟಿ ಪಜ್ಜೆಂದ್ ಪಣೊಲಿ.

ಉಂದೆತ್ತ ಶೈಲಿ ರಾಗವಾದ್ ರಂಗಿತೊಡು ಪಣ್ಣಿನಂಚಿತ್ತಿನವು. ನೃತ್ಯರೂಪಕೊಗು
ಒದಗ್‌ದ್ ಬರ್ಪುನವು. ತುಳುಟು ಈ ನಮುನೆದ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಕೊರತೆ ಉಪ್ಪುನೈನ್ಲಾ ಉಂದು

ನೆಗತ್ತಾದ್ ತೋಜಾವುಂಡು. ಆರೆನ ವರ್ಣನೆ, ಚಿತ್ರೋ ಕಣ್ಣ್ ದುಂಬು ಉಂತುವಿಲಕ ಉಂಡು.

ನಿರೆತಿ ಸಬೆ ಇರಿಯಕುಲು ಮದಿಪು ಮಾನಾದ್
ಪೂಸೀರೆ ಕೊರ್ಪಾಯೆರಾ ಬಂಜಿನಲೆಗ್
ಪೂಸೀರೆ ತುತ್ತಾದ್ ಪೊಸ ನಗಲ ಪಾಡಾದ್
ಪೂಚೆಂಡ್ ಮಲ್ಲಿಗೆಡ್ ಜಲ್ಲಿ ಜಪುಡಾದ್
ಪಾಲೆಪಿಂಗರೊನೊಡೆತ್ ತರೆಕ್ ಪಿಂಗರ ದೀದ್
ಬಂಜಿನಲೆ ತರೆಮುಡಿನ್ ಸಿಂಗರಿಯೆರ್
ಪಲ್ಲೆ ರಾಕುಟಿ ಸುತ್ತಲೊಂಬ್ ಬಗೆ ಪೂದೀದ್
ನೆತ್ತಿ ಬಗ್ತಲೆ ದಿಯೆ ರರಸಿಲೆನ ತರೆಕ್
ಪುಚ್ಚೆ ಬಂಗಾರ್ ಜಡೆಗೊಂಡೆ ಜಾಲರಿ ತುರಿದ್
ಸೊಂಟ ಪಟ್ಟಿಲ ಬಿಗಿತ್‌ದೊಗ್ಗು ದಂಗ್‌ದ್ ದೀದ್
ಬಚ್ಚಿರಚ್ಚೆಯಿ ಜೊತೆಟ್ ಕೈಟ್ ಗೆಚ್ಚೆಲೆ ಕೊರುದು
ಮದಿಮಲಯಿತಲ ಮಲ್ಲೆರಾ ಬಂಜಿನಲೆಗ್

ಸೀಮಂತದ ಪೂರ್ತುಡು ಬಂಜಿನಲೆಗ್ ಎಂಚ ಆಯತೊ ಮಲ್ಲೆರ್ ಪಣ್ಣುನ ಮುಲ್ಬದ ವರ್ಣನೆಡ್ ಪೂ ಪದ್ಧೆಯಿ ದುತ್ತೆತೊಡು ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಾರ್ಥಾತ್ ಚಿತ್ರಣ ಬರ್ಪುಂಡು. ತುಳುತ್ತ ಮೂಲ ಸಬುದೊಲೆನ್ ಗೆತೊಂದು, ಗಾದೆ ನುಡಿಕ್ಕಲ್ವೆಲೆನ್ ಕೋತುದು ಆರ್ ಉಂದೆನ್ ತುಳುತ್ತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಥನವಾದ್ ಬರೆತ್ತೆರ್. ನಾಡ್‌ದ ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಕಥಾವಸ್ತುಲೆನ್ ಗೆತೊಂದು ಎಂಚ ಕಥನ ಕವನೊ ಬರೆಯೊಲಿನ್ನಿನ್ನೆಕ್ ಮಾದರಿಯಾದ್ 'ಕತೆ ಆಯೆರ್ ಪೊಣ್ಣು ಲೈವೆರ್' ನಮ್ಮೆದುರು ಉಂಡು. ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಅಳ್ವೆರ್ ಬರೆಯಿನ ಒಂಜಿ ಕಥನ ಕಾವ್ಯೊ 'ಭೂಮಿ ಪುತ್ರ ಬಲಿಯೇಂದ್ರೆ'ಲಾ ತುಳುತ್ತ ಸಾಜದೇಕಿ ಬೊಕ್ಕ ಪೊರ್ಲುತಿರ್ಲಾಡ್ ಗೆಲೈನ ಆಪಿಲಕ ಉಂಡು. ಉಂದುವೇ ರೀತಿಡ್ ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್ಟಿನ 'ಚಿನ್ನಕ್ಕ' ತುಳುತ್ತ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಕಥನ ಕವನವಾದ್ ನಮ್ಮೆ ಎದುರು ಉಂತುಂಡು. ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳಿ ಬೊಕ್ಕ ಗಣೇಶ್ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರೆರಾಲಾ ಈ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡ್ ಒಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತೆದರ್.

1976ಡ್ಲ 1981 ಮುಟ್ಟು ತುಳು ಕಬಿತಾರಂಗೊಗು ಒಂಜಿ ಧ್ಯಾನಸ್ಥ ಸ್ಥಿತಿಲಿಂದ್ ಪಣೊಲಿ. ಅವು ಪೊಸಕಾವ್ಯೊದ ಮುಂಗೆ ಕೊಡಿಪ್ಪನ ಸಮಯ ಆದಿತ್ತಂಡ್. ಅವು ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರೇರ್ 'ಬಾಮಕುಮಾರ ಸಂದಿ' (1978), ದೂಮಪ್ಪ ಮಾಸ್ತರ್ನ 'ಅಗೊಳಿ ಮಂಜಣ್ಣ ಕತೆ' (1976) ಬೊಕ್ಕ ಎಂ. ರತ್ನಕುಮಾರೇರ್ 'ರತ್ನನ ಕರ್ಮ' (1979) ದುಂಬಾಯಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ಪ್ರಕಟ ಆಯಿಂಚಿ ಸಮಯ. ರಂಜನೆ ಬೊಕ್ಕ ತೆಲಿಕ್ಕೆ ನಲಿಕ್ಕೆದ ಕಬಿತೆಲು ಬರೊಂದಿತ್ತಿನ ತುಳುಟು ನಿಧಾನವಾದ್ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಯಿನ ರಚನೆಲು ಬರಿಯರ ಸುರುವಾಂಡ್. ಕಬಿಕ್ಕುಲು ಗಂಭೀರವಾದ್ ಬರೆಯರ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಆತಿನೇಟ ರೂಪೊದ (form) ವಿಚಾರವಾದ್ ಒಂತೆ ಗೊಂದಲಡಿತ್ತಿನ ತುಳು ಕಬಿತೆಗ್ ಒಂಜಿ ಪೊಸ ಸಾದಿ ತೋಜಿಪ್ಪಾಯಿನವು ಪಾ.ವೆಂ. ಆಚಾರೇನ 'ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ' ಕೃತಿ. ಏರೇರೋ ಬತ್ತೆರ್, ರಾಜ್ಯಭಾರೊ ಮಲ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಬಡವೆ ಪಾಪದಾಯೆ ಬಂಗ ಬರ್ಪುನಿ ಉಂತಿಜ್ಜಿ. ಆಶ್ವಾಸನೆ ಬಜೀ ಬಾಯಿಪಾತೆರೊಡೇ ಉಂತುಂಡ್. ಘೋಷಣೆ ಕಾರ್ಯರೂಪೊಗು ಬೈದಿಜ್ಜಿನ್ನಿನ್ನೆನ್ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ್ ಆರ್ ಕಬಿತೆಡ್ ಕಟ್ಪಾದ್ ಕೊರಿಯೆರ್:

ರಾಮೆ ಬತ್ತೆ ಕೃಷ್ಣೆ ಬತ್ತೆ
ಬುದ್ಧೆ ಬತ್ತೆ ಕ್ರಿಸ್ತೆ ಬತ್ತೆ
ಬಸವೆ ಬತ್ತೆ ಗಾಂಧಿ ಬತ್ತೆ
ಮಾತ ಬುಡಿನ ಜಿನೆಲ ಬತ್ತೆ

.. .. .

ದಿಕೆಲ್ಡುಪ್ಪು ತೂನು ದೆತಾದ್
ಬಾಕಿಲ್ಡ್ ದೀವೊನ್ನಡೆ
ತೂಟು ತೂ ತೆಕ್ಕಂದ್

ಪಗೆಟ್ ಪಗೆಲ ತೀರಂದ್
ನಿರಮನೆಕ್ ದೀತಿ ತೂವೆ
ನಿನ ಮಾಡ್ನ್ ನಕ್ಕುಂಡು
ಪುಗೆಲ್ ಪುಗೆಲ್ ತಿಕ್ಕಡೆ
ಕೈಟ್ ಕೈ ಕುರ್ಕಲೆ

.. .. .

.. .. .

ಆಯೆ ಬತ್ತೆ ಉಂಬೈ ಬತ್ತೆ
ಏರ್ ಬತ್ತಾದ್ ದಾನಿ ಮಲ್ಲೆ? ('ಆಯೆ ಬತ್ತೆ ಉಂಬೈ ಬತ್ತೆ')

'ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ'ಡ್ ಈ ಕಬಿತೆ ಅತ್ತಂದೆ 'ಗೋಪಿ', 'ಬಡವು', 'ಅರ್ತ', 'ಆಯಿಜಿ
ನರಮಾನಿ' ದುಂಬಾಯಿ ಬೇತೆ ಕೆಲವು ಎಡ್ಡೆ ಕಬಿತೆಲುಲಾ ಉಲ್ಲ.

'ಗೋಪಿ' ಬರೊಡುನ್ನಿನವು ಮಾತ ಪೊಂಜೊವುಲೆನ ಆಸೆ. ಬತ್ತಂಡ
ಬಾಯುಪಚಾರೊಡು ಪಿರ್ತಿಡ್ ನೆರ್ಪರ್. ಬತ್ತಜ್ಜಿಂಡ ಆ ದುಕ್ಕೊನು ಪಂಡ್ಡ್ ಸುಕ್ಕೊ
ಇಜ್ಜಿ:

ಗೋಪಿ ಸರಸರ ಬತ್ತೊಲು
ಆಲ್ ಒರ್ತಿಯೆ ಇತ್ತೊಲು
ಕಣ್ಣ್ ಸುತ್ತಲ ಬೀತೊಲು
ತುತುದಿ ಕುಂಟುನಿ ಗಿಲ್ಲೊಲು
ಮಡ್ತದಲ್ಲನೆ ದೀಯೊಲು
ಯಮುನೆ ನೀರ್ಗ್ ಜತ್ತೊಲು

.. .. .

ಗೋಪಿ ಒಯ್ಲಡ್ ನೀಂದ್ಯೊಲು
ಕಬೈ-ಮರಂಕನೆ ಆಯೊಲು
ಸರ್ಕ ತಿರ್ಗ್ಡ್ ತೂಯೊಲು
ಕಳ್ಳೆ ಗೋಯಿಂದೆ ಬತ್ತನಾ?

.. .. .

ಆಂಡ ಈ ಪೊಸಕಾಲೊದ ಗೋಪಿ ಮೀಯೊಂದುಪ್ಪುನಗ ವಾ ಗೋವಿಂದಲಾ ಬತ್ತಿಜ್ಜೆ!
ಬೊಕಲಾ ನೀಂದ್ಯೊಲು, ಮರಂಕನೇಯೊಲು
ಗಾಬ್ರಿ ಬೂರಿಯೊಲು, ಕರೆನಿ ತೂಯೊಲು
ಕುಡಲ ನೀಂದ್ಯೊಲು, ಕಂಕನೇಯೊಲು
ಕಾರ್ ಬಡ್ತೊಲು, ಕೈನಿ ಬೀತೊಲು

ಪೊಕ್ಕಪೊಕ್ಕಡೆ ನೀರ್ ತೇತೊಲು
ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚಿಯೊಲು, ಕಣ್ಣ್ ದೆತ್ತೊಲು
ಆಂಡಲಾ ಪಾಪ, ಕುಂಟು ಕಂಡಿಯರ ಗೋಯಿಂದೆ ಬತ್ತಿಚ್ಚೆ! ಗೋಪಿಗ್ ಆಯಿನ
ನಿರಾಸೆ ಆತೀತತ್ತ.

.. .. .

ಕುಂಟು ಕುಪ್ಪಸ ಮಾತಲ
ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೆ ಇತ್ತಿನ
ತೂದು ಗೋಪಿ ನಿರಾಸೆಡ್
ಉದ್ದ ಉಸುಲುನಿ ಬುಡಿಯೊಲು

ಕಬಿತೆ ವಾಚ್ಯವಾದ್ ಪಣಾಂದೆ ಧ್ವನ್ಯರ್ಥಕವಾದ್ ಉಲಾರ್ತೊಲೆನ್ ದಿಂಜಾದ್
ಭೂತ-ವರ್ತಮಾನ-ಭವಿಷ್ಯತ್ತಾನ್ ಕೋತುದು ಕೊರ್ಪುನಿ ಪಂಡ ಇಂಚ. ಉಂದೆಟ್ಪ್ ಕೃಷ್ಣನ
ಕತೆಲಾ ಬತ್ತಂಡ್, ಆಧುನಿಕ ಮನಸ್ಸಿತ್ತಿದ ಗೋಪಿಕೆಯೆರ್ಚಿ ಚಿತ್ರಣೊಲಾ ಬತ್ತಂಡ್. ಕಲ್ಚಿಗಡ್
ದೇಬೆರ್ ಆತ್ ಸುಲಬೊಡು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಆಪಿನೆಂಚೆ?

ರೂಪೊ, ತಾಂತ್ರಿಕತೆ, ಬಾಸೆ ಬೊಕ್ಕ ಕಾವ್ಯಾರ್ತೊದ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ತುಳುಕಾವೊಡು
ಎತ್ತರೊಡು ಉಂತುನ ಕೃತಿ ಉಂದು.

ಉಂದುವೇ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಬತ್ತಿನ ನನ ರಡ್ಡ್ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ವೆಂಕಟರಾಜ
ಪುಣೆಂಚತ್ತಾಯೆರ್ಚಿ 'ಆಲಡೆ' (1983) ಬೊಕ್ಕ ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರೆರ್ಚಿ 'ತಂಬಿಲ' (1984).
ಗುಳಿಗ್ಗೆಲಾ ಉಪ್ಪುನ ತಂಬಿಲ ಕೊರ್ಪುನ ನಾಗಬನೊಕ್ಕು 'ಆಲಡೆ' ಪನ್ನೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ
ಬದ್ಕನ್, ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಬಿಂಬಿಸಾವುನ ಕಬಿತೆಲು 'ಆಲಡೆ' ಸಂಕಲನೊಡು ಉಂಡು.
ಮಾದಿರನ ಪದೊತ್ತಲಕ್ಕ 'ಬೊಳ್ಳಾರ ಮಾಣಿಕ' ಇನ್ನಿ ಕಬಿತೆಡ್ ಪುಣೆಂಚತ್ತಾಯೆರ್ ಬರೆಪೆರ್-

ನನ ಏಪೊ ಬುಲ್ಬನೋ ಬೊಳ್ಳಾರ ಮಾಣಿಕ
ನಿನ್ನ ಸೊರೊನು ಕೇನ್ಯರ ಕಾತ್ತುದುಲ್ಲೆ ಮಾಣಿಕ
ಇರ್ಲ್ ನಿದೇರ್ ಬನ್ನಗ ಕಾಟೊಡಿತ್ತಿ ಅಪ್ಪೆನೇ
ಎನ್ನ ಪಚೆಟ್ ಕುಳ್ಳಾತೆನ್ನ ಕಣನೀರ್ ಸೀಂಟ್ಯಲ್
ಅಪ್ಪೆನಾಸೆ ತೀರ್ಸಾಯರ ಎನ್ನ ಕಾಲೊಗೆತ್ತಿಜ್ಜಿ
ವಾವಾವ ದೇವೆರೆಗ್ ಪಂಡಿಪರಕೆ ಮುಗಿತ್ತಜ್ಜಿ

.. .. .

ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಯಿನ ಛಂದಸ್ಸಾಡ್ ಆರ್ ಈ ಕೋಪೆನ್ ಮೊಡೆತ್ತೇರ್. ಅರ್ಥ
ವಿಚಾರೊಡ್ಲಲಾ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿತ್ರಣೊ ಬೊಕ್ಕ ವರ್ಣನೆಂದಂಚಿ ಆರ್ ಒತ್ತು
ಕೊರ್ತೆರ್. 'ತುಡಾರ್' ಇನ್ನಿ ನನೊಂಚಿ ಕಬಿತೆಡ್ ವರ್ಣನೆದ ಒಂಚಿ ಸೇಬಿ ತೂಲೆ-

ಬಾನ ಮದಿಮಲೆ ಪೊರ್ಲು ಮೋನೆಗ್

ಏರ್ ಓಕುಳಿ ತೇತೆರೋ
ಬನೊತ ಗುಳಿಗ್ಗ್ ಕೆಂಪು ಕುರುದಿಟ್
ಏರ್ ತರ್ಪಣೊ ಕೊರಿಯೆರೋ
ಗುಡಿತ ದೇವಿಗ್ ಕುಂಕುಮಾರ್ಚನೆ
ಏರ್ ಮಲ್ತೆರೊ ತೂಲೆಯೇ
ನಮೊನ ಊರುದ ಮಲ್ಲ ನಂದಾ-
ದೀಪೊ ಬೆಳಗುನ ತೂಲೆಯೆ

.. . . .

ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರ್ 'ಕುಡಲ ಮಲ್ಲಿಗೆ'ಡ್ (2005) ನನಲಾತ್ ಭಾವಗೀತೆಲೆನ್
ಕೊರ್ತೆರ್. ಉಂದೆಟ್ ನವ್ಯ ಮಾದರಿದ ಕಬಿತೆಲುಲಾ ಉಲ್ಲ.

ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರ್ ಕಬಿತೆಲು ಸರಳವಾದುಂಡು. ಭಾವದಿಂಜಿನ ರಚನೆಲು ಅವು.
ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಭಾವಗೀತೆದ ಒಂಜಿ ಪರಿಪು ತುಳುಟು ಸಮಾದಾನ ಆಪಿಲಕ ಇಂಚಿಪೊಗು
ಬೈದಾಂಡ್. ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯೆರ್ ಒಟ್ಟುಗು ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರೆರ್, ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ
ಭಟ್, ಪ್ರಮೋದಾ ಕೆ. ಸುವರ್ಣ, ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ, ಪಾಲ್ನಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್, ಮನು
ಇಡ್ಯಾ, ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ ಮೊಕುಲು ಭಾವಗೀತೆದ ಬುಲೆ ದೆತ್ತದೇರ್.

ಅಮೃತೆರ್ 'ತಂಬಿಲ' ಬೊಕ್ಕ 'ರಂಗಿತ'ಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಭಾವಗೀತೆಲು ಉಲ್ಲ.

ಬಂಗಾರ್ಡ್ ಕಂಗಣ ಈ ತುಳುನಾಡ್
ತೂಯೆರೆ ಸಾವಿರ ಕಣ್ಣೆಳೆ ಬೋಡು
ಪೊರ್ಲುದ ತಮೆರಿ ಭಾಗ್ಯೊದ ಬೂಡು
ನಮ ತುಳುನಾಡ್
ಈ ಕರೆನಾಡ್

ಮೂಡಯಿ ಗಟ್ಟಿ ಪಡ್ಡೆಯಿ ಕಡಲ್
ತಾರೆದ ಬಾರೆದ ಕಂಗ್ ದ ನಿರೆಲ್
ಸಿಂಗರ ಕುರಲ್ ಮೈಮೆದ ಮುದೆಲ್
ನಮ ತುಳುನಾಡ್
ಈ ಕರೆನಾಡ್

(ತುಳುನಾಡ್)

ಇಂಚ ತುಳುನಾಡ್ ಮಣ್ಣ್, ಕರೆಕಾಡ್, ಪಡ್ಡೆಯಿ ಕಡಲ್, ಮೂಡಾಯಿ ಘಟ್ಟ್,
ಬುಲೆಸಲೆ ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ಸುಗಿತೊಂದು ಪೋಪುನ ಗೊಂಚಿಲ್ಡ್ ಒಡಿಪ್ಪುದ ಕೃಷ್ಣನ
ನೆನವರಿಕೆಲಾ ಉಂಡು.

ರಂಗನ್ ತೂಯನದೆ? ಓಲಾಂಡಲ
 ಕೃಷ್ಣನ್ ತೂಯನದೆ?
 ಯಮುನೆದ ಕರೆಬರಿ ಮೇಪದೆರೊಟ್ಟುಗು
 ಆಟೊಕೂಟೊಡುಳ್ಳೆನೊ?
 ಮರೊ ಬಡ್ತ ಕುಳ್ಳೊಂದು ಪುರಲ್‌ನ್ ಉರಿತೊಂದು
 ಮಲ್ತ್ ಮಲ್ತೊಂದುಳ್ಳೆನೊ?
 ಕೃಷ್ಣನ ಬಾಲೆಲೀಲೆನ್ ಪುಗತೊಂದು ಬಗ್ಗಿಡ್ ಗಮಗಮ ಗಮಸುನ ಪೂಮಾಲೆತಲಕ
 ಈ ಕಬಿತೆ ದುಂಬರಿಯುಂಡು.

ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಬುಡ್ಂಡ ಭಾವಗೀತೆದ ಪ್ರಕಾರೊಡು ಎಡ್ಡೆ ಬುಲೆ ದೆತ್ತಿನಾರ್
 ಪ್ರಮೋದಾ ಕೆ. ಸುವರ್ಣ. ಆರೆನ 'ಪೂಮಾಲೆ' (1988) ಭಾವಗೀತೆಲ್ವನೇ ಒಂಜಿ ಗೊಂಚಿಲ್.

ಜೆಪ್ಪು ಬಾಲೆ ತೂಂಕೊಂದುಲ್ಲೆ
 ಯಾವು ನಿನ್ನ ಸೋಗಲೆ ||
 ಬಾನ ತಿಂಗೊಲು ಮೂಡುದಾಂಡ್
 ಬೊಲ್ಲಿ ಒರ್ಮೆಲಾ ಮೆನ್ನುಂಡು |
 ನಿನ್ನ ಮೋನೆನೆ ತೂದು ತೂದು
 ಬೇಲೆ ಮಾತಲ ಮರತ್ಂಡ್ ||

(ಬಾಲೆ)

ಒಂಜಿ ಸುಕುಮಾರ ಭಾವನೆ, ಮಾರ್ದವವಾಯಿನ ಸಬುದೊಲು, ಚಿತ್ರಣೊದ ಕ್ರಮಾಗತ
 ಬುಲವಣಿಗೆ ಬೊಕ್ಕ ಒಂಜಿ ಚೌಕಟ್ಟುಡು ಅಯಿನ್ ಕುಲ್ಲಾವುನ ಕ್ರಮ ಪ್ರಮೋದಕ್ಕಗ್
 ಒದಗ್‌ದ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್.

ಪೊರ್ತು ಮೂಡಿ ಬಾನದಂಚಿ
 ಬೊಲ್ಪು ಮುಗುರು ತೆಲ್ತಂಡ್
 ಕಬ್ಬಿ ಮುಗಲ್ ಸೆಲಿದ್ ಬಾನ
 ಕೆಂಪುದೋಕುಲಿ ತೇತ್ಂಡ್ |
 ನಿನೆ ನಿನೆ ತಿರಿ ತೆಗ್‌ಲ್‌ಂಡ್
 ಬನಬನ ಸಂಪಿಗೆ ತಾಮರೆ
 ಪೂ ಚಾಮರ ಬೀಜ್‌ಂಡ್
 ಮರ ತಾರೆಪೂಬಾರೆ |

ಇಂಚ ವರ್ಣನೆಲಾ ರಂಗಿತೊಲಾ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟುಗೇ ಪೋಪುನ ರಚನೆ ಪ್ರಮೋದಾ ಕೆ.
 ಸುವರ್ಣ ಮೇರೆನವು.

ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ಯನ 'ದುನಿಪು' (1992) ಭಾವಗೀತೆಲ್ವ ಕದಿಕೆ

ದಿಂಜಾಯಿನ ನನೊಂಜಿ ಚೊಂಕಿಲ್.

ಕಣ್ಣ್ ಬುಡ್‌ದೀರೆಂಕ್ಲೆನೊರ ತೂಲೆ ದೇವೆರೆ
ಮಣ್ಣ್ ಮುದ್ದೆಗ್ ಪೋರ್ಲು ರೂಪೊನು ಕೊರ್ದೆ
ಬಿನ್ನಾಣೊದಾ ವಿದ್ಯೆ ಬುದ್ಧಿಡ್ ಪಿರ ಒರಿಯೊ
ಬಣ್ಣ್ ದುನ್ನೊನು ದಾಂತಿ ಪುರು ಬಾಲೆಲು |

(ಒರ ತೂಲೆ ದೇವೆರೆ)

ಪಂಡ್‌ದ್ ದೇವೆರೆಡ ನಟ್ಟೊನುನ ಒಟ್ಟುಗು ಪೋರ್ಲುಡ ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಸುಗಿಪುನ
ಗೀತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು:

ಬಾರಿ ಪೋರ್ಲುಡ ಊರು ತುಳುನಾಡ್
ಬೀರ ಸೂರೆರೆ ಜಮೊದಾ ಬೂಡು |
ಮೂಡಯಿದ ಗಟ್ಟುಡ್ಡಿಂಚಿ ಪಡ್ಡಯಿದ ಕಡಲ ಬರಿಕ್
ಒಂಚಿ ತೂಂಡಲ ಅವು ನಮ್ಮ ನಾಡ್
ಕಲ್ಯಾಣ್‌ಪುರೊ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ರಡ್ಡ್ ಸುದೆತ ನಡು
ಉಲ್ಲಯಿನ ಭೂಮಿ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್

(ಬಾರಿ ಪೋರ್ಲುಡ ಊರು)

ಪಾಲ್ತಾಡಿದಾರೆನ 'ಪಚ್ಚೆಕುರಲ್'ಡ್ಲಾ (1987) ಕೆಲವು ಭಾವಗೀತೆಲು ಉಲ್ಲ.

ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್ಟಿನ 'ಜೀವನ ಪಾಡ್ಡನ'ಡ್ (1989) ಕೆಲವು ಭಾವಗೀತೆಲ್ಲ
ಒಟ್ಟುಗು 'ಪ್ರಮಾಣ ಮಲ್ತೊಲು', 'ಚಿನ್ನಕ್ಕ' ಬೊಕ್ಕ 'ಜೀವನ ಪಾಡ್ಡನ'ನ್ನಿ ಮೂಜಿ ಕಥನ
ಕವನೊಲು ಉಲ್ಲ. ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ದುಂಬೂಡ್ಲೆ ಉಪ್ಪುನ ಕಥನ ಕಬಿತೊಗು
ಎಂಚಿ ಪೊಸಜೂವೊ ಕೊರೊಲೀಂದ್ ಕನರಾಡಿದಾರ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಕಮ್ಮಿ
ಪಾತೆರೊಡು ದಿಂಜ ವಿಷಯೊಲೆನ್ ಪನ್ನುನ ಈ ಕಥನ ಕಬಿತೆಲು ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಒಂಚಿ
ಮಾನಾದಿಗದ ಸ್ಥಾನ ಕೊರ್ಪುಂಡು.

ನನೊಂಜಿ ಪೋರ್ಲುಡ ಭಾವಗೀತೆಲ್ಲ ಗೊಂಚಿಲ್ ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿಯೆರ್ 'ತಿಬಿಲೆ'
(1993). ಬಗ್‌ತಿ, ಪಿರ್ತಿ, ಪ್ರೇಮ, ಕರುಣೆಲು ಭಾವರಸವಾದುಪ್ಪುನ ಮುಲ್ಬದ ರಚನೆಲು
ಸುಕುಮಾರ ಭಾವೊಡು ಆದ್ರ್‌ವಾದುಂಡು.

ನಿನ್ನ ಬಕೌತಿ ಎನ್ನ ಉಡಲ್‌ಡ್ ಜಿಂಜಿದುಪ್ಪಡ್
ನಿನ್ನ ರೂಪ ಎನ್ನ ಕಣ್ಣ್‌ದ ದುಂಬು ನಲಿಪಡ್
ಸತ್ಯಜ್ಞಾನದ ಬೊಲ್ಪು ನೀಡ್‌ದ್ ಬಾಳ್ ಬೆಳಗಾಲ
ಎನ್ನ ಚೇತನ ಸಗೌತಿ ಆದ್ ಎನನ್ ನಡಪಾಲ
ತೆರಿಯಂದೆ ಮಲ್ತಿ ತಪ್ಪುಗು ಮಾಪು ನೀಡ್‌ಲಾ
ನಂಬುದುಲ್ಲೆ ಇಂಬು ಕೊರ್ದು ಎನನ್ ಕಾಪುಲ ||

(ತಿಬಿಲೆ ಪೊತ್ತಾಲ)

‘ತಿಬಿಲೆ’ಡ್ ಉಪ್ಪುನವು ಬಹುತೇಕ ಗೇಯ ಕಬಿತೆಲು. ‘ಅಪ್ಪೆಗ್ ಆರತಿ’, ‘ಉಡಲ್ದ ಪೂಜೆ’, ‘ಪೂ ಆವೊಡು ಯಾನ್’ ದುಂಬಾಯಿ ಕಬಿತೆಲು ಉಳಯಿದ ಪೋರ್ಲುಡು ಬೊಕ್ಕ ಪಿದ್ವಾದ ಪೋರ್ಲುಡು ಮನಸ್‌ಗ್ ಸಂತೋಸ ಕೊರ್ಪುನ ರಚನೆಲು. ಚಿತ್ತಿನ ಬಾಲೆನ್ ಲಕ್ಕಾದ್ ಪುಲ್ಕಕಾಂಡೆದ ಪೋರ್ಲುನು ತೋಜಿಪ್ಪಾವುನ ಅಪ್ಪೆನ ಮೋಕೆ ಈ ಗೀತೆಡ್ ಎಂಚ ಮೂಡ್ಡು ಬೈದಾಂಡ್ ತೂಲೆ-

ಲಕ್ಕ ಬಾಲೆ ಲಕ್ಕ
 ಜೆಪ್ಪುನೇತ್ ಧಕ್ಕ
 ಮೂಡಯಂಗಣೊಡು
 ಮೂಡಿ ಸೂರ್ಯೆ
 ನಿಲ್ಕ ತೂದು ತೆಲ್ಪುಂಡು
 ಬಾನ ತಲೊಟು ಮೂಡಿ ಬೊಲ್ಪು
 ರಂಗ್‌ದೋಕುಲಿ ತೆಲಿಪುಂಡು

(ಲಕ್ಕ ಬಾಲೆ ಲಕ್ಕ)

ಮಲಾರ್ ಜಯರಾಮ ರೈಕುಲು ಕೆಲವು ಎಡ್ಡೆ ಭಾವಗೀತೆಲೆನ್ ಬರೆತ್ತೇರ್. ‘ಬೇರ್ ಮರ್ದ್’ (1989) ಸಂಕಲನೊಡು ಅಂಚಿನ ಕೆಲವು ಗೇಯ ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಕೋತುದು ಕೊರ್ತೇರ್:

ತುಳುವೆರೆಂಕುಲು ತುಳುವೆರೆಂಕುಲು
 ತುಳುವೆರೆಂಕುಲು ತುಳುವೆರ್
 ತುಳುನಾಡ ಧೀರೆರ್ ತುಳುವೆರ್
 ತುಳುವಪ್ಪೆ ಬಾಲೆಲು ತುಳುವೆರ್ |
 ಬಿರುವೆ ಬಂಟೆರ್ ಬ್ರಾಣೆ ಕೊರಗೆರ್
 ಪರವೆ ಪಂಬದೆ ಮಲೆಯರ್
 ನಲೈದಾಕುಲು ಬಾಕುಡೆರ್ ನನ
 ಸೇರೆಗಾರೆರ್ ಮೇರೆರ್ |

(ತುಳುವೆರೆಂಕುಲು)

ಒಂಜಿ ರೀತಿ ನಾಡಗೀತೆದ ಲಕ್ಕಂತಿನ ಈ ಕಬಿತೆಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಇತಿಹಾಸ, ಜನಜೀವನ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆ ರೂಪು ಪಡೆದಾಂಡ್. ಈ ಸಂಕಲನೊಡುಪ್ಪುನ ‘ತೂವೆನೋ ಅತ್ತ ತೂವಯೆನೋ’ ಪನ್ನಿ ನನೊಂಜಿ ಭಾವಗೀತೆಡ್ ಭಾವಪುಷ್ಟಿ ಅರ್ಥಪುಷ್ಟಿ ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ಒಮ್ಮೆತ್‌ದ್ ಬತ್ತಿನೈನ್ ತೂವೊಲಿ:

ತೂವೆನೋ ಅತ್ತ ತೂವಯೆನೋ
 ದಿನ ಪೋಂಡ್, ತಿಂಗೊಳಾಂಡ್, ವರ್ಸೊನೇ ಕರೀಂಡ್
 ಬರುವೆನೋ ಬರಯನೋ

ಮಿತ್ತ ಲೋಕೊಡ್ಡು ಜತ್ ಬತ್ತಿ ಎನ್ನದೊರೆ
ನಿನ ಪೊರ್ಲು ತೂಯೆರೆ ಅಡ್ಡ ಬರ್ಪುಂಡೇ ಕಣ್ಣ ಪರು
ಕೇನುಂಡು ಆಯನ ಪಜ್ಜದ ಸೊರ
(ಬರುವೆನೋ ನನ ಬರಯೆನೋ)

ಉಂದುವೇ ರೀತಿ ತುಳುತ್ತು ಅಭಿಮಾನ ಉರ್ಕರಿನ ನನೊರಿ ಕವಿ ಪೇರೊರ್ಡ್ ಜಾರು.
ತುಳು ಎಂಚೆ ಲಕ್ಯಾಡ್ ಬರೊಡುನ್ನಿನ್ನೆನ್ ಕಾರ ತಿಂಗೊಲ್ಲ ಬರ್ಸೊದಲಕ ಆರ್ ಚಿತ್ರಿಸಾಯಿನೆ
ಇಂಚೆ:

ಬರಡ್ ತುಳು ಬೊಳ್ಳ
ಏರಡ್ ತುಳು ಬೊಳ್ಳ
ತುಳುನಾಡ್‌ದಾ ಊರುಊರುಗು
ಕೇರಿಕೇರಿದ ಬಾಯಿಚೋರುಗು
ಬರಡ್ ತುಳು ಬೊಳ್ಳ

ಸಾಲೆದ ಬೂಕುದ ಪುಟಪುಟೋಕು
ಕಚೇರಿ ಬೇಲೆದ ಕೋಪೆ ಕೋಪೆಗ್
ಬರಡ್ ತುಳು ಬೊಳ್ಳ

(ಉರಲ್ ತೂಟೆ-1989)

ತುಳುತ್ತು ಅಭಿಮಾನ ದೆರ್ತ್ ಪತ್ತುನ ಬೇತೆ ಕೆಲವು ಕಬಿತೆಲು ಈ ಕೋಪೆಡುಂಡು.

1990ದ ಸುಮಾರ್‌ಡ್, ಆ ದಶಕೊಡು ಮ. ವಿಠಲ (ಕೇದಾಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಓಬಯ್ಯನ ಅತಿಕಲ್ಪ), ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ (ಪಚ್ಚೆಕುರಲ್), ವಾಮನ ನಂದಾವರ (ಬೀರ), ಪೆರ್ಡೂರು ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ (ಶೂದ್ರನ ಕಾನಿಗಿ), ಚೆ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ (ಕೂಕುಳು), ಕೋಡು ಭೋಜ ಶೆಟ್ಟಿ (ಗೊಂಚಿಲ್), ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ ('ಅಜನೆ' ಬೊಕ್ಕ 'ದುತ್ತೆತ'), ಆತ್ರಾಡಿ ಅಮೃತಾ ಶೆಟ್ಟಿ (ಮದಿಮಾಲೆ ಪಾಡ್ಡನ), ಯಶವಂತ ಬೋಳೂರು (ಬುಳೆಕಾನಿಗಿ), ಯೋಗೀಶ್ ಕಾಂಚನ್ ಬೈಕಂಪಾಡಿ (ಕಂಚಿಲ್)- ದುಂಬಾಯಿ ಕಬಿಕ್ಕುಲು ತನ್ನುಲೆನ ವಿಶಿಷ್ಟ ರಚನೆಲೆಡ್ಡ್ ಗಮನಾರ್ಹ ಕಬಿಕ್ಕುಲಾದ್ ಬೊಲ್ಪುಗು ಬತ್ತೆರ್.

ಬೋರಿಕುಲೆನ ಕಬಿತೆದ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ತುಳುಟು ಮಸ್ತ್
 ಬೆನ್ನಿ ಆಯಿಜಿಡಲಾ ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಲೆನ್ ಎಡ್ಡೆ ಬೆನ್ನಿಂದೇ
 ಪಣೊಡಾಪುಂಡು. ಗುಣಮಟ್ಟೊಡು ಎತ್ತರೊಡು ಉಂತುನ
 ರಚನೆಲು ಬೈದ. ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್, ಪ್ರಮೋದಾ ಕೆ.
 ಸುವರ್ಣ, ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ, ರಮೇಶ್ ಉಳಯ, ರಘು ಇಡ್ಕಿದು
 ದುಂಬಾಯಿ ಕಬಿಕ್ಕಲು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಬೆನ್ನೆರ್. ಕನರಾಡಿದಾರ್
 1986ಟ್ ಬೊಕ್ಕ 1992ಟ್ ತನ್ನುಲೆನ 'ಚೋಕುಳೆ ಪದೊಕುಲು'
 ಕೃತಿನ್ ರಡ್ಡ್ ಸಂಚಿಕೆಯಾದ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೆರ್. ಪೇರೂರು ಜಾರು
 ತನ್ನುಲೆನ 'ಚೋಕುಲೆ ರಾಗೊಲು' ಕೃತಿನ್ 1988ಟ್ ಪ್ರಕಟ
 ಮಲ್ತೆರ್. ಉಂದೊಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಯಿನ ಕೃತಿ. ಪದ್ಯಗದ್ಯ
 ಮಿಶ್ರಣೊಡು ಈ ಕಬಿತೆ ಸಾಗುಂಡು.

ಪ್ರಮೋದಕ್ಕನ 'ತಾಟಿ ತೆಂಬರೆ' 1999ಡ್ ಪ್ರಕಟ ಆಂಡ್.
 ಉಂದೆಟುಪ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಕಬಿತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು:

ಲಾಗ ಪಾಡ್‌ಯ ಮಂಗಣ್ಣ

ತೇಲ್ ಪಾಡ್‌ಯ ಚಿಂಗಣ್ಣ

ಡಮಡಮ ಬೊಟ್ಟುನ ಕೇನಣ್ಣ

ಬೀಲೊನು ದೆರ್ತಾದ್ ನಲಿಪಣ್ಣ (ಮಂಗಣ್ಣೆ)

ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಂಞಣ್ಣ ರೈಕುಲೆನ 'ಎನ್ನಪ್ಪೆ ತುಳುವಪ್ಪೆ'

ಸಂಕಲನೊಡು ಕೆಲವು ಚೋಕುಲೆನ ಪದೊಕುಲುಲ್.

ಚೋ ಚೋ ಚೋ ಚೋ ಚೋ ತುಳುಬಾಲೆ

ಚೋ ಚೋ ಚೋ ಜೀವಸಿರಿ ತುಳುಬಾಲೆ

ತೊಟ್ಟಿಲ್ ಕಟ್ಪಾದ್ ತುಂಕುವೆ ಚೋ ಚೋ

ಕಷ್ಟೊ ಅನಿಷ್ಟೊನು ಮರಪಾವೆ ಚೋ ಚೋ

(ಚೋ ಚೋ)

ಕುಡರಿದ ರಾಮೆ ಕುಡರಿ ದಕ್ಕಾದ್ ನಮ್ಮ ಈ ತುಳುನಾಡ್

ಆಂಡ್‌ಂದ್ ಪನ್ನುನ ಐತಿಹ್ಯೊನು ಗೆತೊಂದು ಬರೆತಿನ 'ಕುಡರಿದ ರಾಮ' ಇನ್ನಿ ಕಬಿತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು:

ಬಲ ಬಲ ಬಲ ಬಲ ಓ ರಾಮ
ಬಲ ಈ ಕುಡರಿದ ಕುಡ ರಾಮ
ಕಡಲ್‌ಡ್ ದೆಂಗಿನವೀ ತುಳುನಾಡ್
ಮ್ಯಡಸಖ ಈ ಕೊರಿ ಭಾಗ್ಯೊದ ಬೂಡು
ಪಡೆವೊಡು ನಾಡ್‌ನ್ ನಿನ ದಯೆ ಬೋಡು
ಜಡಜಾಂಬಕ ನಿನ ನಿಜಕಲೆ ಕೊರೊಡು.

ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿಯೆರ್ಚೆ ಜೋಕುಲೆ ಪದೊಕುಲು ಜೋಕುಲೆನ ಮಟ್ಟೊಗು ಜತ್ತ್‌ದ್

ಬರೆಯಿನ ಸಾಜವಾಯಿನ ಎಡ್ಡೆ ರಚನೆಲು:

ಬಾನೊಗು ಮಿಂಚುನ ಚಂದಿರೆ ಪೊರ್ಲು
ಇಲ್ಲ್‌ಗ್ ಬಂಗಾರ್ ಬಾಲೆ ಪೊರ್ಲು
ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕಪ್ಪು ಕಾಡಿಗೇ ಪೊರ್ಲು
ಮುಂಡೊಗು ಕುಂಕುಮದ ಬೊಟ್ಟು ಪೊರ್ಲು

ಇನ್ನಿನ 'ಪೊರ್ಲು' ಕಬಿತೆ ಆವಡ್, 'ಲಕ್ಕ್ ಬಾಲೆ ಲಕ್ಕ್' ಇನ್ನಿನ ಕಬಿತೆ ಆವಡ್

ಮನಸ್ಸಾಗ್ ತಲೆನ ಕೊರ್ಪಿಂಚಿ ರಚನೆಲು:

ಲಕ್ಕ್ ಬಾಲೆ ಲಕ್ಕ್
ಚೆಪ್ಪುನೇತ್ ಥಕ್ಕ್

ಮೂಡಯಂಗಣೊಡು

ಮೂಡಿ ಸೂರ್ಯೆ

ನಿಲ್ಕ್ ತೂದು ತೆಲಿಪುಂಡು

ಬಾನ ತಲೊಟು ಮೂಡಿ ಬೊಲ್ಪು

ರಂಗ್‌ದೋಕುಲಿ ತಲಿಪುಂಡು

ಬಾಲೆದ ಪೂಮನಸ್ಸು, ಸುಕುಮಾರ ಭಾವನೆಲು, ಮೋಕೆ ಪ್ರೀತಿ ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ಬಿರಿದಿನ ಬಿಮ್ಮೊದಲಕ ಈ ಕಬಿತೆ ಪನ್ನುಂಡು. ಆರೆನ 'ತಿಬಿಲೆ' ಇನ್ನಿ ಕಬಿತೆದ ಗೊಂಚಿಲ್ ಪ್ರಕಟ ಆತ್‌ಂಡ್. ನನಲಾ ಒಂಜಿ ಗೊಂಚಿಲ್ ಆಪುನಾತ್ ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಆರ್ ಬರೆತೇರ್. ಅಂಡ ಅವು ಪ್ರಕಟ ಆತ್‌ಜ್ಜಿ.

ರಮೇಶ ಉಳಯರ್ಚೆ 'ಪುಟ್ಟುದಿನ' ಗೊಂಚಿಲ್ 2000 ಇಸವಿಡ್ ಬೊಳ್ಕಿರ್‌ಗ್ ಬತ್ತಂಡ ರಘು ಇಡ್ಕಿದುದಾರೆನ 'ಅಜ್ಜನ ಗಡ್ಡೆ' 2005ಟ್ ಪಿದ್ಯಾ ಬತ್ತಂಡ್. ಅಯಿಟುಪ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಕಬಿತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು:

ಗಿರಿ ಗಿಟಿ ಗಿರಿಗಿಟಿ

ಗಿರಗಿರ ಗಿರಗಿರ

ತಿರುಗುನ ಗಿರಿಗಿಟಿ

ಗಾಳಿಗ್ ರೊಂಯ್ ರೊಂಯ್

ತಿರುಗುನ ಗಿರಿಗಿಟಿ

(ಗಿರಿಗಿಟಿ)

ಗಿರಿಗಿಟಿಡ ಸುತ್ತುಚಲನೆ ಚಿತ್ರವತ್ತಾದ್ ಕಣ್ಣ್ ಕಟ್ಟುವಿಲಕ ಉಪ್ಪುನ ಈ ಕಬಿತೆ ಜೋಕುಲು ಅಭಿನಯ ಮಲ್ತೊಂದು ಪನ್ನಿಲಕ ಉಂಡು.

ತುಳು ಕಬಿತೆದ ಕಳೊಟ್ಟು ಪುಗರೊಡಾಯಿನ ನನೊಂಜಿ ಬೆನ್ನಿ ಅನುವಾದ ಕಬಿತೆಲು. ಈ ದುಂಬು ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತಿನಕುಲತ್ತಂದೆ ಭೋಜರಾಜ ಕಡಂಬ (ರತ್ನನ ಪದೊಕುಲು : 1979), ಗೀತೆದ ತಿಲ್ (ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವ : 1981), ಅಜ್ಜಬಿರು (ಎಸ್.ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟನ ಇಂದ್ರಚಾಪ ಬೊಕ್ಕ ಬಾಕಿ ಕೆಲವು ಪದೊಕ್ಲೆನ ಅನುವಾದ : ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ : 1982), ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಪೊಣ್ಣು (ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಬಿಕುಲ್ಲ ಮೋಕೆ ಕಬಿತೆಲು : ಅನುವಾದ - ಕೆ. ಟಿ. ಗಟ್ಟಿ : 1997), ಗೀತೆದ ತಿಲ್ (ಬೆಳ್ಳಿಪ್ಪಾಡಿ ಸತೀಶ ರೈ :) ದುಂಬಾಯಿ ಕಬಿಕ್ಕುಲ್ಲ ಗೊಂಚಿಲ್ ಬೈದೊಂಡ್. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ, ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ, ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ ದುಂಬಾಯಿ ಕಬಿಕ್ಕುಲುಲಾ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಬೆನ್ನೆರ್.

1935ಟ್ 'ವಂದನೆ'ನ್ನಿ ಕಬಿತೆದ ಕೋಪೆ ಕೊರಿ ಬೊಕ್ಕ
 ಕನ್ನಡೊಡು ಬುಲೆ ಗೆತೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಂಞಣ್ಣ ರೈಕುಳು
 ಸುಮಾರ್ ಅಜಿಪ್ಪೊ ವರ್ಸೊಡ್ಲಾ ಬೊಕ್ಕ 1994ಡ್ 'ಎನ್ನಪ್ಪೆ
 ತುಳುವಪ್ಪೆ'ನ್ನಿನ ರಡ್ಡನೇ ಬೂಕು ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೆರ್. ಮಲ್ಲ ಕಲ್ಪನೆ,
 ಅಯಿಕ್ಕ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಮಲ್ಲ ವರ್ಣನೆ ಬೊಕ್ಕ ಪದ ಸಂಘಟನೆ
 ಕಯ್ಯಾರೆರೆನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯೊ. ಕಬಿತೆದ ಪಿದ್ಯಾದ ಸೌಂದರ್ಯೊ,
 ಉಲ್ಕಾದ ಸೌಂದರ್ಯೊ ರಡ್ಡಲಾ ಕೂಡ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ ತಂಪು
 ಮಲ್ತುನ ರಚನೆಲು ಕಯ್ಯಾರೆರೆನವು. 'ಲೆಪ್ಪುನ್ನೇರ್' ಕಬಿತೆಡ್ ಆರ್
 ಲೆಪ್ಪುನಕುಲೆನ್ ಊರೊರ್ಮೆ ನಾಡೊಂದು ಪೋಪೆರ್:

ಲೆಪ್ಪುನ್ನೇರ್?

ಲೆಪ್ಪುನ್ನೇರ್?

ಕೇನುಂಡೊಂಜಿ ಸೊರೊ !

ಲಕ್ಕ್‌ಲಕ್ಕ್

ಲಕ್ಕ್‌ಲಣ್ಣ

ಓಕೊನೊಡು ಒರೊ

ಎಂಚಿ ಮಿಂಚಿ ದನಿ!

ಲೆಪ್ಪುನ್ನೇರ್ ಪನಿ?

.....

ಹಿಮಾಲಯದ ಮಿತ್ತಡ್‌ದೋ

ಉಪ್ಪು ಕಡಲ್ ಸುತ್ತುಡ್‌ದೋ

ಪೊಸಡಿಗುಂಪೆದಾಕರೆಡ್‌ದೊ

ಪಯಸ್ವಿನಿದ ಈ ಕರೆಡ್‌ದೊ

ಬೀಸಗಾಳಿ ಬೀಜುಂಡು

ಸಕುನೊ ಎಡ್ಡೆ ತೋಜುಂಡು.

ನಿರಂತರ ಕಾಪುನವು, ಅಂಡಲಾ ಒಂಜಿ ಆಶಾವಾದಿತ್ವ,

ಋಷಿಶಿವಲಯ ಚಿಂತನೆ ಬೋಧಕ ಎಡ್ಡೆ ಪುಟ್ಟ ಬಯಕ್ಕನವು ಕಬಿತ್ರೆಡ್ ಪಡಿಮೂಡ್ಡು ಬರ್ಪುನವು ಇಂಚಿ. ಈ ಸಂಕಲನೊಡುಪುನ 'ಬತ್ತನೋ ಈ ಬರ್ಪನೋ?' ಇನ್ನಿ ನನೊಂಚಿ ಕಬಿತ್ರೆ ಕಾಪುನ, ಕಾತ್‌ಕಾತ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುಂಡಲಾ ಸೈರಣೆ ಕಲೆವಂದಿನ ಒಂಚಿ ಚಿತ್ರಣೊನು ಕೊರ್ಪುಂಡು.

ಏತ್ ಕಾಲೊಡ್‌ದಿಂಚಿ ಕಾಪುವೆ
ಬತ್ತನೋ ಈ ಬರ್ಪನೋ?
ಜಾಲಾಬತ್ತದ್ ಪಗೆಲ್ ತೂಪೆ,
ರಾತ್ರೆ ಬಾಕಿಲ್ ದೆತ್ತ ದೀಪೆ
ಕತ್ತಲೆಡ್‌ಲಾ ಕಣ್ಣ್ ಬುಡುಪೆ
ಬತ್ತನೋ ಈ ಬರ್ಪನೋ?

.....

ಪೊಂಡು ಪುಣ್ಣಮೆ, ಮುಗಿಂಡ್ ಮಾರ್ನಮಿ
ಕರಿಂಡ್ ಪರ್ಬೊಲ ಕಾತ್‌ದ್,
ಕಣ್ಣನೀರ್‌ಡೆ ಮೀದ್ ಉಂತದೆ
ನಿನ್ನ ಪೊರ್ಲುಗು ಸೋತ್‌ದ್

.....

ಕಯ್ಯಾರದಾರ್ ಕನ್ನಡೊಡು ಎಂಚನೋ ತುಳುಟ್ಟುಲಾ ಆತೇ ಬಿದೆರ್ ಪನ್ನಿನೈನ್ ಈ ಗೊಂಚಿಲ್‌ಡ್ ತೋಜಿಪ್ಪಾತೆರ್.

ಈ ತರೆಮಾರ್‌ದ ನನೊರಿ ಮುಖ್ಯ ಕವಿ ಪಡಾರು ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್. ಆರೆನ 'ಪಿಂಗಾರ' (1986), 'ಬಾಣಪೂ' (1993) ಇನ್ನಿ ರಡ್ಡ್ ಸಂಕಲನ ಪ್ರಕಟ ಆತ್‌ಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆರೆನ ರಚನೆಲೆಡ್ ಲಾಯಕ್‌ಡ್ ಮೂಡ್ಲ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ತುಳುವೆರೆನ ಇಲ್ಲ್ ದಿಂಜಾಪುನ ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಒಂಚಿ ಆಚರಣೆನ್ ಆರ್ ಇಂಚ ಬರೆತೆರ್:

ಪೊಲಿಪೊಲಿಯೆ ಬಲ್ಲ
ದಿಂಚೊಂದು ಎಂಕೈನ ಇಲ್ಲ
ಪೊಲಿಪೊಲಿಯೆ ಬಲ್ಲ, ಪೊಲಿಪೊಲಿಯೆ ಬಲ್ಲ ||

.....

.....

ಚಾವಡಿದ ಕಂಬೊ ಅಟ್ಟದಡಿ ಪುಗೆದೆಂಗೊ
ಕಿದೆ ಕೊಟೈ ಕುಂಟೊ ಪೊರ್ಕಾಪಿಲೆಕ್ಕೊ
ಪೊಲಿಪೊಲಿಯೆ ಬಲ್ಲ||

ಒಂಚಿ ಚಿತ್ರೊ ಅಡಕವಾದ್, ಸಶಕ್ತವಾದ್ ಕಾವ್ಯಶರೀರೊದ ಉಲ್ಕಾ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತ ವಾದ್ ಕುಲ್ಲದ್‌ಂಡ್. ಈ ಸಂಕಲನನೊಲೆಡ್ ಬೇತೆ ಕೆಲವು ಎಡ್ಡೆ ಕಬಿತ್ರೆಲುಲಾ ಉಲ್ಲ.

ಪಾಣಾಜೆ ಪಂಡಿತೆರ್ದೆ 'ತುಳು ವೈದ್ಯ ರತ್ನಮಾಲೆ' (1996) ಒಂಜಿ ಕುತೂಹಲೊದ ಪ್ರಯೊತ್ನೊ. ರೋಗರುಜಿನೊಲೆಗ್ ನಾರ್ ಬೇರ್ ಪುಲಮರ್ದ್‌ಲೆನ್ ಪನ್ನುನ ಈ ಪದ್ಯೊಲುನು ವೈದ ಪದ್ಯೊಲುಂದ್ ಪಣೋಲಿ.

ಬೊಂಬ್ಯಾದ ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ತ್ಯ 'ಸಂಕ್ರಾಂತಿ' (1989) ಬೊಕ್ಕ 'ನಾಗಸಂಪಿಗೆ' (1994) ಇನ್ನಿ ರಡ್ಡ್ ಸಂಕಲನೊಲೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತಾದೇರ್. ನಾಗಸಂಪಿಗೆಡುಪ್ಪುನ 'ಮಂಜೊಟ್ಟಿಗೋಣೆ' ಕಬಿತೆ ಇಂಚ ಉಂಡು:

ಮಂಜೊಟ್ಟಿಗೋಣೆ ಮಂಜೊಟ್ಟಿಗೋಣೆ
 ಪಿದಡ್ಯೆ ಕಂಬುಲೊಗು
 ಕೊಂಬು ನಗಾರಿ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಸವಾರಿ
 ನಡತೆ ಕಂಬುಲೊಗು
 ತಾದಿ ಬೀದಿಡ್ ಮುಕ್ಕುರಿ ದಕ್ಕೊಂದು
 ಬಿಂಕದ ಸೇಲೆಡ್‌ಯಾ
 ದತ್ತಡ್ ಬಲತ್ತಡ್ ಡೊಗ್ಗು ಸಲಾಮು
 ಪಾಡುನ ಕಂಜಿಲುಯಾ

ಉಂದು ಮುಂಜೊಟ್ಟಿಗೋಣೆನ ಚಿತ್ರಣೊ ಆಂಡಲಾ ಉಲ್ಕಾಡ್ ಉಲ್ಕಾಡೇ ಗುತ್ತದ ಜವಣೆನ ಚಿತ್ರಣೊನುಲಾ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಗತಜೀವನೊದ ಚಿತ್ರಣೊನು ಕೊರ್ಪುನ ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿನ ಕಬಿತೆಲು ಕಲಾತ್ಮಕವಾದ್‌ಲಾ ಸಲ್ಲುಂಡು. 1980ಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಬರೆಯರ ಸುರುಮಲ್ತಿನ ತುಳು ಕಬಿಕುಲು ತುಳುನಾಡ್ ತುಳುವಪ್ಪೆ ತುಳುಬಾಸೆನ್ನಿ ಭಾವೋದ್ವೇಗದ ವಸ್ತುಡ್ ಒಂತೆ ಆಕರೆ ಪೋದು ವಿಚಾರಶೀಲವಾಯಿನ ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಬರೆಯರ ಸುರುಮಲ್ತಿನವು ತೋಜ್‌ದ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಪೊಸ ತರೆಮಾರ್‌ಡ್ ನಾಲ್ಕೆನ್ ಜನ ಕವಯಿತ್ರಿನಕುಲು ತನ್ನುಲೆನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗ್ ಕಬಿತೆದ ರೂಪೊನು ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ತೊಂದಿನೆನ್ ಮೂಲು ಪಣೊಡಾಪುಂಡು. ಜಿ.ಪಿ. ಕುಸುಮ, ಆತ್ರಾಡಿ ಅಮೃತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬೇಬಿ ನೈಮಾಡಿ, ಸಿದ್ದ ಕಟ್ಟೆ ಮಲ್ಲಿಕಾ ಶೆಟ್ಟಿ ಬೊಕ್ಕ ಕಾವ್ಯಶ್ರೀ ರೈ ಕಮ್ಮಂತಿಲ ಮುದೆಲಾಯಿ ಕವಯಿತ್ರಿಲು ಇತ್ತೆ ಲಾಯಕ್‌ಡ್ ಬರೆಯೊಂದುಲ್ಲೇರ್. ಆತ್ರಾಡಿದಾರೆನ 'ಮದಿಮಾಲೆ ಪಾಡ್ಡನ' (1995) ಪ್ರಕಟ ಆತ್‌ಂಡ್. ಆಯಿಟುಪ್ಪುನ 'ಪಟ್ಟಾ ಬುಡಿ ಪಕ್ಕಿದ ಬುಲಿಪು' ಇನ್ನಿ ಕಬಿತೆಡ್ ಅಮೃತಾ ಶೆಟ್ಟಿ ಇಂಚ ದೈರೊಡು ಪಾತೆರುವೆರ್:

ಸತ್ಯಲೋಕೊನು ದಂಟಾದ್ ಪೋವೊಡಾಂಡ್
 ಮಿಥ್ಯಲೋಕೊನು ಕಣ್ಣ್ ಮಿನ್ನಾದ್ ತೂವೊಡಾಂಡ್
 ಬೊಳ್ಳಿ ಬೊಲ್ಪು, ತೆಗ್‌ಲ್ ಮರಗಿಡ ಕೈಯಿ ಬಾರ್
 ಫಲ ಧಾನ್ಯದ ನಾಡ್‌ಡೇ ಪುಟಿಯೆ

.....

ಎನ್ನ ಬೆರಿಟ್ ಬೂಡ್ನದ ಸಾರ ಚಿತ್ರ ಮೂಡ್ನಗ
ಬೇನೆಗ್ ಜೀವ ಅಲ್ಕಾದ್ ಬೂರ್ನಗ
ಸಮೋಟೇ ತೆರಿಂಡ್ ಎರುತ್ತ ಬೆರಿ ಪೊಡಪು ಬೇನೆ!

.....

ಪೊಂಚೊಕ್ಕೆಗ್ ಮಾನಾದಿಗದ ಮಣೆ ಉಪ್ಪುನ ಮಾತ್ಯಮೂಲೀಯ ಪದ್ಧತಿದ
ತುಳುನಾಡ್ ಪೊಂಚೊವುಲು ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ಚಿಂತನೆದ ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಬರೆಯೊಂಡಾಂಡ ಅಕುಲೆನ
ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಮೂಲುಲಾ ದುರವಸ್ಥೆಡೇ ಉಂಡೊಂದು ಇಂದೆಡ್ ತೆರಿಡ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಬೇಬಿ ನೈಮಾಡಿ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾದ್ ಕಬಿತೆ ಬರೆಯೊಂದುಪ್ಪುನ ನನೊರ್ತಿ ಕವಯಿತ್ರಿ,
ಆರೆನ 'ಬತ್ತೆರೇರ್ ಪನಯನ?' ಕಬಿತೆ ಸ್ತರಸ್ತರೊಟ್ಟುಲಾ ಅರ್ಥ ದಿಂಚಾವೊಂದುಪ್ಪುನ ಒಂಜಿ
ರಚನೆ:

ಬತ್ತೆರೇರ್ ಪನಯನ ಎನ್ನ
ಅರಮನೆಕ್ ಬತ್ತೆರೇರ್ ಪನಯನ
ಆನೆಬಾಕಿಲ್ಡ್ ಯಾನ್ ಮುಲ್ಕು
ಕುರುಬಾಕಿಲ್ಡ್ ಕತ್ತಲೆಡ್ ಪೋಯಿನೇರಲ್ಕು
ಗಿರಿಗಿರಿದೀ ಮಬ್ಬು ಮುಗಲ್
ಬೂಡೊರೈ ಪಚ್ಚೆದ ಧೂಳು
ಕಳೆದಾಂತಿ ಕಣ್ಣು ದೃಷ್ಟಿ ನಿನ್ನ
ತೇಜೋದಾಂತಿ ಮೋನೆ ನಿನ್ನ

ಸಬುದೊದ ಉಲಯಿ ನಿನ್ನಬುದೊನು ದಿಂಚಾದುಪ್ಪುನ ಈ ಕಬಿತೆ ಯಮುಂಜ
ರಾಮಚಂದ್ರರೆನ 'ಯಾರಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರು ಕಳೆದಿರುಳು, ಏ ಗಾಳಿ, ಅದನೊರೆದು ಮುಂದಕೆ
ತೆರಳು' ಇನ್ನಿ ಕನ್ನಡೊದ ಕಬಿತೆನ್ ನೆನಪು ಮಲ್ಪುಂಡು.

ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ನಿಲೆಟ್ವ್ ಕಬಿತೆ ಬರೆಯೊಂದುಪ್ಪುನ ನನೊರ್ತಿ ಕವಯಿತ್ರಿ ಸಿದ್ದ ಕಟ್ಟೆ
ಮಲ್ಲಿಕಾ ಶೆಟ್ಟಿ. ಇಂಬೆರೆನ 'ಪದ್ಧೆಯಿ' (2005) ಇನ್ನಿ ಒಂಜಿ ಕೋಪೆ ಪ್ರಕಟ ಆತ್ಂಡ್.
ಅಯಿಟುಪ್ಪುನ 'ಬೊಲ್ಬಾಂಡ್' ಕಬಿತೆ ಇಂಚ ಸುರುವಾಪುಂಡು :

ಬೊಲ್ಬಾಂಡ್ ಲಕ್ಕಾಲೆ ಸುದೆ ಪರಿಪು
ಸಾಂತ್ಯನೊದ ಸೊರ ಕೇನಾಲೆ
ಕುಸಿಟೊರ ತೆಲಿಪುಲೆ
ನಿಲೆಯಾಯಿ ಗಾಯನೊದ ಗಿಳಿ ಕೋಗಿಲೆ

.....

ಬೇನೆಲೆನ ಒಯಿಲ್ಡ್ ಮೆತ್ತೆನೊಡು
ಮಿಂಡರೆಗ್ ಕಲ್ಪಯೆರ್ ಗಾಂಧಿ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕೇರ್ ಪೊತ್ತಯೆರ್
ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ದೊಂದಿ
ಬುದ್ಧೆ ಮಹಾವೀರರ್ ಬುದ್ಧಿ ಜೋಳಿಗದುಲಯಿ
ದೊಂಗೊದಿನ ಬದ್‌ಕಾದ ಸತ್ಯಚ್ಯೋತಿ

.. . . .

ಕಾಂಡೆದ ಬೊಲ್ಬುಡ್ಡು ಬುದ್ಧೆ, ಮಹಾವೀರರ್ ತೋಜಿಪ್ಪಾಯಿನ ಬೊಲ್ಬುದ ಮುಟ್ಟು
ಈ ಕಬಿತೆದ ಬೀಸು ಪಸೆರ್‌ದಾಂಡ್.

“ದಾಯೆಗಿಂಚ ಪೊಣ್ಣು ಮನಸ್ಸು ಎರ್ತೆ-ಜಪ್ಪೆಲಾದ ಕಡಲಾಂಡ್?” ಇನ್ನಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ
ಕೇನೊಂದು ಬರೆಯರ ಸುರುಮಲ್ಲಿನ ಕಾವ್ಯಶ್ರೀ ರೈ ಕಮ್ಮಂತಿಲ ಮೆರೆನ ‘ಏರೆಡ ಪನೊಲಿ?’
ಗೊಂಚಿಲ್‌ಡ್ ಕೆಲವು ಎಡ್ಡೆ ಕಬಿತೆಲು ಉಲ್ಲ. ಇತ್ತೆ ಇಂಚಿಪೊಗು ಬರೆಯರ ಸುರುಮಲ್ಲಿನ
ಮೇರ್ ದುಂಬು ಎಂಚ ಈ ಮಾಧ್ಯಮೊನು ಗಂಭೀರವಾದ್ ಗೆತೊಂದು ಬುಲೆಪೆರ್‌ಂದ್
ತೂವೊಡಾತೆ.

ಜವನೆರೆನ ಪೈಕಿ ಪಿ. ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಅಳಿಕೆ, ಟಿ.ಎ.ಎನ್. ಖಂಡಿಗಿ, ಎಂ.ಆರ್. ಬಂಗೇರ
ಮಾರಿಪಳ್ಳೆ, ಜಿ.ಪಿ. ಕುಸುಮಾ, ಸಾ. ದಯಾ, ರಘು ಇಡ್ಡಿದು, ರಾಜೇಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ ದೋಟಿ,
ಅಕ್ಷಯ ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟಿ ಇಂಚಿಪೊಗು ಲಾಯಕ್‌ಡ್ ಬರೆಯೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸುರ್ಪೊಡು ಬತ್ತಿನ ನಾಲ್ ಸಂಕಲನೊಲೆನ್ ಮೂಲು ಪಣೊಡಾಪುಂಡು.
ವಿಶ್ವ ತುಳು ಸಮ್ಮೇಳನೊದ ಸಂದರ್ಬೊಡು ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ ಸಂಪಲ್ಲಿನ
‘ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ತುಳು ಕಬಿತೆಲು’ (1994) ಈ ರಂಗೊಡು ಬತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಶೂರೂತ ಪ್ರಯತ್ನ.
ಆತಿನೇಟ ಆಯಿಂಚಿ ತುಳು ಕಾವ್ಯೊದ ಬೆನ್ನಿನ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತಾದ್, ತುಳುತ್ತ ಐವ
ಮಂದಿ ಕಬಿಕುಲೆನ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಐವ ಕವಿತೆಲೆನ್ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ್ ಅಯಿಟ್ಪ್ ಆರ್
ಗೋತ್‌ದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ತುಳು ಕಬಿತೆದ ಕಳ ಎಂಚ ಉಂಡುಂದು ಅಯಿಡ್ಲೆ ಗೊತ್ತಾಂಡ್.
ತುಳು ಕಾವ್ಯೊದ ಸಗೌತಿ, ಸಾಮಾರ್ತಿಗೆ, ಅವು ಪೋವೊಂದುಪ್ಪುನ ಸಾದಿ ಉಂದು ಮಾತ
ಗೊತ್ತಾಂಡ್. ಅಯಿಡ್ಲೆ ದುಂಬು ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಹೆಗ್ಡೆರ್ 1990ಟ್ ‘ಅರು ಕಬಿತೆಲು ಪೊರ್ಲು
ಕಬಿತೆಲು’ನ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಬಿಕ್ಕುಲೆನ ಒಂಜಿ ಗೊಂಚಿಲ್‌ನ್ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತಾದಿತ್ತೆರ್.
ಉಂದೆಟ್ಪ್ ನವ್ಯ ಕಬಿತೆ, ಭಾವಗೀತೆ, ಕಥನಕವನ, ಅನುವಾದಂದ್ ಒಟ್ಟುಗು 65 ಕಬಿತೆಲುಲ್ಲ.
ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆರ್ 1997ಟ್ ‘ಪರ್ವ ಪರ್ವದ ಪೊರ್ಲು ಕಬಿತೆಲು’ನ್ ಗೊಂಚಿಲ್‌ನ್
ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್‌ಗಾದ್ ಸಂಪಲ್ತೆದ್. ಉಂದೆಟ್ಪ್ ರಡ್ಡ್ ಅದೆಟ್ಪ್ ಒಟ್ಟು 72
ಕಬಿಕ್ಕುಲೆನ 75 ಕಬಿತೆಲುಲ್ಲ. ಪಿ.ಎಸ್. ರಾಯೆರ್ ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿಗಾದ್ 1998ಟ್ ದೇಶೊಗು
ಸೊತಂತ್ರ ಬತ್ತಾದ್ ಐವ ವರ್ಸೊ ಆಯಿನ ನೆನಪುಗು ‘ಬಂಗಾರ್ ಪರ್ಬೊದ ಸಿಂಗಾರ
ಪದೊಕುಲು’ನ್ ಗೊಂಚಿಲ್‌ನ್ ಸಂಪಲ್ತೆದ್. ಉಂದೆಟ್ಪ್ ಐವ ಕಬಿಕ್ಕುಲೆನ ಐವ ಕಬಿತೆಲುಲ್ಲ.
ಒಂಜಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕವಿಕ್ಕುಲು ಎಂಚ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತೆರ್, ಎಂಚ

ಕಾವ್ಯ ಮೊಡೆಯೆರ್, ಎಂಚ ಚಿತ್ರಿಸಾಯೆರ್ ಪನ್ನುನವು ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಕಲನೊಡು ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ತುಳುಟ್ಟು ನನಲಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸುರುಪೊದ ಸಂಕಲನೊಲು ಬರೊಡಾಯಿನ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು.

ಆಧುನಿಕ ಕಾಲೊಡು ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಅನುವಾದೊಲು ಬೈದ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ, ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ, ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ, ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಹೆಗ್ಡೆ, ಬೆಳ್ಳಿಪ್ಪಾಡಿ ಸತೀಶ ರೈ, ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ, ಶಿಮುಂಜೆ ಪರಾರಿ, ಕೆ.ಟಿ. ಗಟ್ಟಿ, ಭಾ.ಭ. ಮಜಿಬೈಲು ದುಂಬಾಯಿ ಕವಿಕ್ಕುಲು ಅನುವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಬೆನ್ನೆರ್. ಕೆ.ಟಿ. ಗಟ್ಟಿ ಮಲ್ತಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೋಕೆ ಕಬಿತೆಲೆನ ಅನುವಾದ 'ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಪೊಣ್ಣು' (1997). ಪದಿನಾಬನೇ ಶತಮಾನೊದ ಅಕೇರಿಡ್ ಪದಿನೊಂಬನೇ ಶತಮಾನದ ಅಕೇರಿಮುಟ್ಟು, ಪಂಡ ಸುಮಾರ್ ಮುನ್ನೊದು ವರ್ಸೊಡು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಡ್ ಬತ್ತಿನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕವಿಕ್ಕುಲೆನ ಒಟ್ಟು ಐವತ್ತೊಂಜಿ ಮೋಕೆ ಕಬಿತೆಲೆನ್ (love songs) ಮಗ್ತ ಪಾಡ್ಲ ಒಂಜಿ ಮೈಟ್ ಆರ್ ಗೋತುದು ಕೊರ್ತೆರ್. Robert Burnsನ (1759-1796) My love is like a Red Red Rose ಕಬಿತೆನ್ ಆರ್ 'ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಪೊಣ್ಣು'ಂದ್ ಲೆತ್ತದೆರ್. ಪ್ರೊ|ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈಕ್ಕುಲು ಜರ್ಮನ್ ಕವಿ ಫ್ರೀಡ್ರಿಕ್ ಹೊಲ್ಡರ್ಲಿನ್‌ನ (1770-1843) ಕಬಿತೆನ್ 'ಪಕ್ಕಿಲ್ ನಿದಾನೊ ನಿದಾನೊ ಕಡತೊಂದು ಪೋಯಿಲೆಕೊನೆ / ಅರಸು ಪಕ್ಕಿ ತರೆ ಅನ್ನಾದ್ ತೂಪೆ ದಾನೆ'ಂದ್ ಲಾಯಕ್‌ಡ್ ಮಗ್ತ ಪಾಡ್ಲೆರ್. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆದಾರ್ ಪುರಂದರದಾಸರೆನ ಪದೊಕುಲೆನ್ ಬೊಕ್ಕ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕೊನು ಮಗ್ತ ಪಾಡ್ಲೆರ್. ಭಾ.ಭ. ಮಜಿಬೈಲು ಸುಮಾರ್ ಒಂಜರೆ ಸಾವಿರೊದಾತ್ 'ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನೊಲು'ನು ಅನುವಾದ ಮಲ್ತಾದ್ ಬೊಳ್ಳಿರ್‌ಗ್ ಕನ್ನೆದರ್. ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬಾಸೆದ ಎಡ್ಡೆ ಕಬಿತೆಲು ತುಳುಕ್ಕು ಬರೋಡು.

ಪೊಸ ಕಾಲೊದ ತುಳು ಕಬಿತೆದ ಬೆನ್ನಿ ಆಶಾದಾಯಕವಾದುಂಡು. ಬಜೀ ರಂಗ್‌ದ, ಮೇಲ್‌ಸ್ತರೊತ್ತ ಪದೊಕ್ಕುಲೆನ ಚಾಗ್‌ಡ್ ವಿಚಾರ ಪೂರ್ಣವಾಯಿನ, ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತ ರಚನೆಲು ಇತ್ತೆ ಬರೊಂದುಲ್ಲ. ಬದ್ಕಾದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡ್ ಕವಿಕ್ಕುಲು ಕಾವ್ಯವಸ್ತುನು ಗೆತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ವಾಚ್ಯತೆನ್ ಮೀರ್‌ದ್ ಸೂಚ್ಯತೆದಂಚಿ ತುಳು ಕಬಿತೆದ ಬೊಲ್ಪು ಪಸೆರೊಂದುಂಡು. ಪೊಸ ತರೆಮಾರ್‌ದ ಕವಿಕ್ಕುಲೆಗ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಅವಕಾಶೊ ಬೊಕ್ಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ತಿಳಿವಳಿಕೆಡ್ಲಾವರೊ ತುಳು ಕಾವ್ಯಪ್ರಕಾರೊ ಪೊಸ ಮರ್ಗಿಲ್‌ದಂಚಿ ಪೋವೊಂದುಂಡು.

ಇಂಚಿಪ್ಪ ಬತ್ತಿನ ಕೆಲವು ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ತುಳು ಕಬಿತೆ ಪೋವುಂದುಪ್ಪುನ ಪೊಸಸಾದಿಗ್ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದುಲ್ಲ. 'ಅಜನೆ' ಬೊಕ್ಕ 'ದುತ್ವೆತ' (ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ : 2000 ಬೊಕ್ಕ 2007), ಗಗ್ಗರೊ (ಭಾ.ಭ. ಮಜಿಬೈಲು : 2000), 'ಅಗರ್' (ಟಿ.ಎ.ಎನ್. ಖಂಡಿಗೇ : 2002), 'ಕಬಿತೆ ಅರಲುನ ಪೊರ್ಲು' (ಅಂಡಾಲ ಗಂಗಾಧರ ಶೆಟ್ಟಿ : 2002), 'ಒರಲ್' (ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ : 2002), 'ಸಾದಿ' (ಜಿ.ಪಿ. ಕುಸುಮಾ : 2002),

‘ಪೊಸಬೊಲ್ಪು’ (ಸಾ. ದಯಾ : 2003), ‘ಕಡಲ್’ (ಅತ್ತಾವರ ಶಿವಾನಂದ ಕರ್ಕೇರ : 2003), ‘ಕರೆಗಾಳಿ’ (ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ : 2004), ‘ಸಿರಿಪಿಂಗಾರ’ (ರಾಜೇಶ್ ಶೆಟ್ಟಿ ದೋಟ : 2004), ‘ಕುಡಲ ಮಲ್ಲಿಗೆ’ (ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣೆಂಚತ್ತಾಯ : 2005; ಮುಲ್ಪ ಉಪ್ಪುನ ದ್ವಿರುಕ್ತಿ ಗಮನಾರ್ಹ : ಕುಡಲ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪನ್ನುನವು ಒಂಜಿ ಅರ್ಥ, ಕುಡಲ again and again ಪನ್ನುನವು ನನೊಂಜಿ ಅರ್ಥ), ‘ಪದ್ದೆಯಿ’ (ಸಿದ್ದ ಕಟ್ಟೆ ಮಲ್ಲಿಕಾ ಶೆಟ್ಟಿ : 2005), ‘ಉಡಲ್ದ ಎಸಳಾ’ (ಕೆ.ಎಸ್. ಮೋಹನ ಸುವರ್ಣ : 2005), ‘ಬಾಯಿಡೊಂಜಿ ಪಾತೆರೊ’ (ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ : 2006), ‘ಏರೆಡ ಪನೋಲಿ’ (ಕಾವ್ಯಶ್ರೀ ರೈ ಕಮ್ಮಂತಿಲ : 2007). ಗುಣಾತ್ಮಕವಾದ ತುಳು ಕಾವ್ಯೋದ ಸ್ಥಾನ ಗೌರವೊನು ದೆರ್ತ್ ಪತ್ತುವಿಲಕ ಈ ಸಂಕಲನೊಲು ಬೈದ. ಪೊಸ ಜವನೇರ್ ಆಶಾದಾಯಕವಾದ ಮೇನತ್ಡಾ ಕಬಿತೆದ ಕಳೊಟ್ಟು ಬೆನೊಂದುಲ್ಲೇರ್.

ತುಳುಟು ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯೊಲಾ ಕಬಿತೆಲಾ ಹೆಚ್ಚ ರಚನೆ ಆವೊಂದುಂಡು. ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ನಾಟಕೊಗು ಉಪ್ಪುನ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಸೌಕರ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಕಬಿತೆಗ್ ಉಪ್ಪುನ ಪ್ರಕಟಣೆದ, ಪ್ರಸಾರೊದ ಸೌಲಭ್ಯ. ಇತರ ಪ್ರಕಾರೊಡ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚ ಕೃತಿಕ್ಕಲು ಬರೊಡಾಯಿನ ಅಗತ್ಯ ಉಂಡು.

ತುಳುಕಾವ್ಯೊ ಇತ್ತ ಪೊಸದೇಕಿಡ್ ಬುಲೆಯೊಂದುಂಡು ಪಣ್ಣುನವು ಸಮಾದಾನೊದ ಸಂಗತಿ. ಪೆರಿಯ ಕಬಿಕ್ಕುಲೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಕೆಲವು ಕಿರಿಯ ಕಬಿಕ್ಕುಲುಲಾ ಲಾಯಕ್ಡಾ ಬರೆಯೊಂದುಪ್ಪುನವು ತುಳುಕಾವ್ಯೊದ ಬುಲೆಚಿಲ್ದ ಸೂಚನೆ.

ಒಟ್ಟುಡು, ತುಳುಕಾವ್ಯೊದ ಸಾದಿಡ್ ನಾಲ್ ಹಂತೊಲೆನ್ ನಮ ಗುರುತಿಸಾವೊಲಿ. 15ನೇ ಶತಮಾನೊಡ್ಲ 17ನೇ ಶತಮಾನ ಮುಟ್ಟು ರಚನೆ ಆಯಿನ ‘ಪಳಂತುಳು’ ಕಾವ್ಯೊದ ಸುರೂತ್ತ ಹಂತೊ, 19ನೇ ಶತಮಾನದ ಅಕೇರಿಡ್ ಮಿಶನರಿನಕುಲು ಮಲ್ತಿನ ಪೊಸ ಪ್ರಯೋಗೊ ಬೊಕ್ಕ ಅನುವಾದೊದ ರಡ್ಡನೇ ಹಂತೊ, ಬೊಕ್ಕ 20ನೇ ಶತಮಾನೊದ ರಡ್ಡ್-ಮೂಜನೇ ದಶಕೊಡು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟೊದ ಹುರುಪ್ಪುಡು ಬತ್ತಿನ ಮೂಜನೇ ಹಂತೊ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೊಡ್ಲ ಬೊಕ್ಕ ರಚನೆ ಆಯಿಂಚಿ ಪೊಸ ತುಳು ಕಾವ್ಯೊದ ನಾಲನೇ ಹಂತೊ. ಈ ನಾಲ್ ಹಂತೊಡ್ಲಾ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಯೋಗೊಲು, ರಚನೆಲು ತುಳುಟು ಆತ್ಂಡ್ ಪಣ್ಣುನವು ಅಯಿತ್ತ ಅಧ್ಯಯನೊಡು ನಮಕ್ ಗೊತ್ತಾಪುನ ಸಂಗತಿ.

ಇತಿನೆಟ ತುಳುಟು ಪ್ರಕಟ ಆಯಿನ ಕಾವ್ಯ/ಕಬಿತೆಲೆನ ಪುಸ್ತಕೊದ ಸಂಖ್ಯೆ ತುಂಡ ತನ್ನ ಮಿತಿಟ್ಟೇ ಏತೊಂಜಿ ಪುಸ್ತಕೊಲು ಪ್ರಕಟ ಆತೊ ಪಣ್ಣುನವು ಅಚ್ಚ ರಿದ ಸಂಗತಿ. ಮುಲ್ಪ ಕೊರ್ತಿನ ಪಟ್ಟಿ ಸಮಗ್ರಂದ್ ಪಣ್ಣುನ ಧೈರೊ ಇಚ್ಚೊಂಡಲಾ ಸಮಗ್ರತೆಗ್ ತೀರಾ ಮುಟ್ಟು ಉಪ್ಪುನ ಪಟ್ಟಿಂಂದ್ ಪಣೊಲಿ. ಏರೆನಾಂಡಲಾ ಪುಸ್ತಕೊದ ಪುದರ್ ಬುಡ್ಲ ಪೋದಿತ್ತೊಂಡ ಅವು ಉದ್ದೇಸಪೂರ್ವಕ ಅತ್ಂದ್ ಪಂಡೋನ್ನೆ.

ತುಳುಟು ಇತಿನೆಟ ಪ್ರಕಟ ಆಯಿಂಚಿ ಕಾವ್ಯೊ/ಕಬಿತೆಲೆನ ಪುಸ್ತಕೊಲು

೧. ತುಳು ಚೋಕುಲೆ ಗೀತೊಲು (ಸಂಗ್ರಹ : ಜಿ. ರಿಟ್ಟರ್), ೧೮೭೯
೨. ಪಾಡ್ಡೆನೊಳು (ಸಂಗ್ರಹ : ಎ. ಮ್ಯಾನರ್), ೧೮೮೬
೩. ತುಳು ಸಂಗೀತಗಳು (ಚರ್ಚ್ ಪಾರ್ತನೆಲು), ೧೮೯೦
೪. ತುಳು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳು, ಚರ್ಚ್ ಪಾರ್ತನೆಲು
೫. ರತ್ನಮಾಲೆ, ಚರ್ಚ್ ಪಾರ್ತನೆಲು
೬. ತುಳು ಕನ್ನೊಪದೇಶ - ಎಂ.ಆರ್. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ೧೯೧೬
೭. ಅಮಲ್ ದೆಪ್ಪಡೆ, ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ, ೧೯೨೯
೮. ಪೊರ್ಲಕಂಟ್, ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ, ೧೯೩೦
೯. ತುಳು ಪದ್ಯಾವಳಿ, ಬಿ. ಮೋನಪ್ಪ ತಿಂಗಳಾಯ, ೧೯೩೦
೧೦. ಕಾನಿಗೇ, ನಾರಾಯಣ ಕಿಲ್ಲೆ, ೧೯೩೨
೧೧. ತುಳು ಪದ್ಯಮಾಲಿಕೆ, ಕೆ. ಗಂಗಾಧರ ರಾಮಚಂದ್ರ, ೧೯೩೩
೧೨. ಕನ್ನಡಕೊ, ಎಂ.ಸಿ.ವಿ. ಶರ್ಮಾ
೧೪. ಸ್ತುತಿ ಪದ್ಯೊಲು, ಪುಂಡೂರು ದಾಮೋದರ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ
೧೫. ಸತ್ಯದ ಚಿತ್ತೊ, ಬಾಡೂರು ಜಗನ್ನಾಥ ರೈ
೧೬. ತುಳು ಭಜನಾವಳಿ, ಸೀತಾನದಿ ಗಣಪಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ
(ಈ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು ೧೯೩೦ಂದ ದಶಕೊಡೇ ಪ್ರಕಟ ಆದಿಪ್ಪೊಡು. ಕೃತಿಕ್ಕುಲೆಡ್ ಬೊಳ್ಳಿರಾದ ಇಸವಿ ಇಜ್ಜಿ).
೧೭. ಗೀತೆಮಲ್ಲಿಗೆ, ಮುಲ್ಕಿ ನರಸಿಂಗರಾವ್, ೧೯೩೪
೧೮. ತುಳು ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ವಿ. ರಾಮಶರ್ಮ, ೧೯೩೫
೧೯. ವಂದನೆ, ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಣ್ಣಾಣ್ಣ ರೈ, ೧೯೩೫
೨೦. ತುಳು ಕೀರ್ತನಮಾಲೆ, ಜತ್ತಿ ಈಶ್ವರ ಭಾಗವತ ಬಾಯರು, ೧೯೩೮
೨೧. ಕುಂಬಳೆ ಸೀಮೆತ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಸ್ತುತಿ ಪದ್ಯೊಲು, ಪುಂಡೂರು ದಾಮೋದರ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ (ದ್ವಿ.ಮು. ೧೯೫೯).
೨೨. ತುಳು ನಾಟಕೊದ ತುಂಡು ಪದೊಕುಲು, ಕೆಮ್ಮೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ
೨೩. ತುಳು ಭಜನೆದ ಪದೊಕುಲು, ಕೆಮ್ಮೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ
೨೪. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಕೆಮ್ಮೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ
೨೫. ರಾಮಾಯಣದ ಪಾಡ್ಲೊನೆ, ಕೆಮ್ಮೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ
೨೬. ಬೊಂಬಾಯಿ ಸಂಗಿ (ಲಾವಣಿ), ಕೆಮ್ಮೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ
೨೭. ದೇವಿ ಭಜನೆ, ಕೆಮ್ಮೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ
೨೮. ಸಾರಸದ ಪದೊಕ್ಕು, ಕೆಮ್ಮೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ

೨೯. ತೆಲೈ ನೆಲೈದ ಪದೊಕ್ಕು, ಕೆಮ್ಮೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ
(ಕ್ರ.ಸಂ. ೨೧೯೯ ೨೮ ಮುಟ್ಟು ಬೊಳ್ಳಿರಾದ ಇಸವಿ ಇಜ್ಜೆ. ಆಂಡ ೧೯೬೫೯೯ ದುಂಬು
ಪ್ರಕಟವಾಯಿನವು).
೩೦. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ ಪದ್ಯಾವಳಿ, ಸೀತಾನದಿ ಗಣಪಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ,
೩೧. ತುಳು ಭಜನಾವಳಿ, ಸೀತಾನದಿ ಗಣಪಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ,
೩೨. ತುಳು ಪದ್ಯಾವಳಿ, ಗಣಪತಿ ದಿವಾನ, ೧೯೬೪
೩೩. ಮಾದಿರನ ಗಾದೆ, ಬಿ. ದೂಮಪ್ಪ ಮಾಸ್ತರ್, ೧೯೭೨
೩೪. ತುಳು ಪದ್ಯೋಲು, ಕೆ.ಎಸ್. ಭಂಡಾರಿ, ನಿಟ್ಟೂರು, ೧೯೭೨
೩೫. ಕೇದಗೆ, ಮ. ವಿಠಲ ಪುತ್ತೂರು, ೧೯೭೩
೩೬. ತುಳು ನೀತಿ ಪದ್ಯೋಲು, ಬಡಕಬೈಲ್ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ, ೧೯೭೪
೩೭. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ ಕತೆ ತುಳುಪದ, ಬಿ. ದೂಮಪ್ಪ ಮಾಸ್ತರ್, ೧೯೭೫
೩೮. ತುಳು ಭಜನಾವಳಿ, ಯಂ.ವಿ. ನಾಯಕ್, ೧೯೭೫ (ಒಟ್ಟು ೬ ಮುದ್ರಣ ಆತ್‌ಂಡ್).
೩೯. ಅಗೋಳಿ ಮಂಜಣ್ಣ ಕತೆ, ದೂಮಪ್ಪ ಮಾಸ್ತರ್, ೧೯೭೬
೪೦. ಬಾಮಕುಮಾರ ಸಂಧಿ (ಸಂ.), ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ೧೯೭೮
೪೧. ರತ್ನನ ಪದೊಕುಲು (ಅನುವಾದ), ಭೋಜರಾಜ ಕಡಂಬ, ೧೯೭೯
೪೨. ಬದ್‌ಕೊಂದುಲ್ಲರಾ?, ಬಾ ಸಾಮಗ ಮಲ್ಟೈ, ೧೯೮೦
೪೩. ಬೇರ್- ಮರ್ಲ್, ಯಂ. ಜಯರಾಮ ರೈ, ೧೯೮೦
೪೪. ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ, ಪಾ.ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯ, ೧೯೮೦
೪೫. ಗೀತೆದ ತಿರ್ಲ್ (ಅನುವಾದೊ), ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವೆ, ೧೯೮೦
೪೬. ಅಜ್ಜ ಬಿರು (ಎಸ್.ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟರ ಇಂದ್ರಚಾಪ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ಕವನಗಳ
ಅನುವಾದ), ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ, ೧೯೮೨
೪೭. ಆಲಡೆ, ಪಿ. ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ, ೧೯೮೩
೪೮. ಶ್ರೀ ಭಾಗವತೊ (ಪ್ರಾಚೀನ ಮಹಾಕಾವ್ಯ - ವಿಷ್ಣು ತುಂಗ) ಸಂಶೋಧನೆ : ಪಿ. ವೆಂಕಟರಾಜ
ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ, ೧೯೮೪
೪೯. ತಂಬಿಲ, ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ೧೯೮೪
೫೦. ಬುಳೆಕಾನಿಗೆ, ಯಶವಂತ ಬೋಳೂರು, ೧೯೮೪
೫೧. ತುಳು ದೈವಿಕ ಭಜನಾವಳಿ (ದ್ವಿ.ಮು.), ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ, ೧೯೮೫
೫೨. ಮೋಕೆದ ಬೀರೆ ಲೆಮಿನ್ಕಾಯೆ (ಫಿನ್ನೆಂಡಿನ ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಕಾಳೇವಾಲದ ಒಂದು
ಭಾಗದ ಅನುವಾದ), ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ೧೯೮೫
೫೩. ರತ್ನನ ಕರ್ಮ (ಸಂ.), ಎಂ. ರತ್ನಕುಮಾರ್, ೧೯೮೬, ಭಾಗ ೧, ಭಾಗ ೨.
೫೪. ಪಿಂಗಾರ, ಪಡಾರು ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ, ೧೯೮೬

೫೫. ಜೋಕುಳೆ ಪದೊಕುಲು - ೧, ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್ಟ, ೧೯೮೬
೫೬. ಪಿಂಗಾರ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ೧೯೮೬
೫೭. ರುಕುಮನ ಪದ, ಎಂ. ರತ್ನಕುಮಾರ್, ೧೯೮೭
೫೮. ಪಚ್ಚೆಕುರಲ್, ಪಾಲ್ವಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್, ೧೯೮೭
೫೯. ಪುರ್ವೋ, ಎಸ್.ಪಿ. ಮಂಚಿ, ೧೯೮೭
೬೦. ಕಾವೇರಿ (ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ), ಸಂಶೋಧನೆ : ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ, ೧೯೮೭
೬೧. ರಂಗಿತ, ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ೧೯೮೭
೬೨. ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ, ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್, ೧೯೮೭
೬೩. ತುಳುನಾಡ್ ಬೊಳ್ಳಿಲು, ಬೆಳ್ಳಿಪ್ಪಾಡಿ ಸತೀಶ್ ರೈ, ೧೯೮೮
೬೪. ಪರಬನ ಮೋಕೆ, ರಸಿಕ ಪುತ್ತಿಗೆ, ೧೯೮೮
೬೫. ಪೊಡುಂಬ ತಿಂಮನ ಕಗ್ಗ (ಡಿವಿಜಿಯವರ ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದ ಅನುವಾದ), ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ, ೧೯೮೮
೬೬. ಜೋಕುಲೆ ರಾಗೊಲು, ಪೇರೂರು ಜಾರು, ೧೯೮೮
೬೭. ಕೇದಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಓಬಯ್ಯನ ಅತಿಕಲ್ಲ, ಮ.ವಿಠಲ, ಪುತ್ತೂರು, ೧೯೮೯
೬೮. ಕಂಚಿಲ್, ಯೋಗೀಶ್ ಕಾಂಚನ್ ಬೈಕಂಪಾಡಿ, ೧೯೮೯
೬೯. ಉರಲ್ ತೂಟೆ, ಪೇರೂರು ಜಾರು, ೧೯೮೯
೭೦. ಸಂಕ್ರಾಂತಿ, ಎಂ. ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ೧೯೮೯
೭೧. ಪೂಮಾಲೆ, ಪ್ರಮೋದಾ ಕೆ. ಸುವರ್ಣ, ೧೯೮೯
೭೨. ಎಳುವೆರ್ ದೆಯ್ಯಾರ್, ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ೧೯೯೦
೭೩. ತುಳುವಾಲ ಬಲಿಯೇಂದ್ರೆ, ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ೧೯೯೦
೭೪. ಅರ್ಜು ಕಬಿತೆಲು ಪೊರ್ಲು ಕಬಿತೆಲು, ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಹೆಗ್ಡೆ (ಸಂ.), ೧೯೯೦
೭೫. ಜಾಗಂಟೆ, ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟ, ೧೯೯೦
೭೬. ತುಳು ಕಬಿತೆಲು, ರವಿಕಿರಣ, ೧೯೯೦
೭೭. ದೀಪದ ಮಲ್ಲಿ, ಮ. ವಿಠಲ, ಪುತ್ತೂರು, ೧೯೯೦
೭೮. ಪೊರ್ಲು, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಂಕುಡೆ, ೧೯೯೨
೭೯. ಬೀರ, ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ, ೧೯೯೨
೮೦. ಜೋಕುಳೆ ಪದೊಕುಲು, ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್ಟ, ೧೯೯೨
೮೧. ಗೊಂಚಿಲ್, ಕೋಡು ಭೋಜ ಶೆಟ್ಟಿ, ೧೯೯೨
೮೨. ಅಟಿಲ್ (ಒಂಬ ಕಬಿಕ್ಕುಲೆನ ಕವಿತಾ ಸಂಗ್ರಹ), ಸಂಪಾದಕ : ಎಸ್.ಆರ್. ಹೆಗ್ಡೆ, ೧೯೯೨
೮೩. ದುನಿಪು, ಡಾ. ಪಾಲ್ವಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್, ೧೯೯೩

೮೪. ತೆರಿವು, ರತ್ನಕುಮಾರ್ ಎಂ., ೧೯೯೩
೮೫. ಶೂದ್ರನ ಕಾನಿಗೆ, ಪೆಡೂರು ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ, ೧೯೯೩
೮೬. ಪೆಂಗದೂಮನ ಪದೊಕುಲು, ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಪೊಳಲಿ, ೧೯೯೩
೮೭. ಬಾಣ ಪೂ, ಪಡಾರು ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ, ೧೯೯೩
೮೮. ತುಳು ಕಬಿತೆಲು ಬೊಕ್ಕ ಗಾದೆಲು, ತುಳುಕೂಟ ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೯೩
೮೯. ಮುಡಿಪು, ಪ್ರಮೋದಾ ಕೆ. ಸುವರ್ಣ, ೧೯೯೪
೯೦. ಕೂಕುಳು, ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಪೂಜಾರಿ ಜೆ, ೧೯೯೪
೯೧. ಎನ್ನಪ್ಪೆ ತುಳುವಪ್ಪೆ, ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಣ್ಣಣ್ಣ ರೈ, ೧೯೯೪
೯೨. ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ತುಳು ಕಬಿತೆಲು, ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ, ೧೯೯೪
೯೩. ಬೊಲ್ಲಾಂಡ್, ಕೆ. ಸಂಜೀವ ಶೆಟ್ಟಿ, ೧೯೯೪
೯೪. ನಾಗಸಂಪಿಗೆ, ಎಂ. ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ೧೯೯೪
೯೫. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪೊರ್ಲು, ಬೆಳ್ಳಿಪ್ಪಾಡಿ ಸತೀಶ್ ರೈ, ೧೯೯೪
೯೬. ಅಸೆನಿಯಾಗೊ ಕಾಂತಗೊ ಚೋಗಿ, ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ, ೧೯೯೪
೯೭. ತಿರ್ಗಾಸ್, ಟಿ.ಎ.ಎನ್. ಖಂಡಿಗಿ, ೧೯೯೫
೯೮. ಮದಿಮಾಲೆ ಪಾಡ್ಡನ, ಆತ್ರಾಡಿ ಅಮೃತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ೧೯೯೫
೯೯. ಕಬಿತೆಲು ಚಿತ್ರೋಲು, ರವಿಕಿರಣ, ೧೯೯೫
೧೦೦. ನೆಂಪು, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಂಕುಡೆ, ೧೯೯೫
೧೦೧. ವ್ಹಾವ್ಹಾರೆ ಕಮ್ಮೆನ, ನಿಟ್ಟೂರು ಕೆ. ಸಂಜೀವ ಭಂಡಾರಿ, ೧೯೯೫
೧೦೨. ಪಾಣಾಚೆ ಪಂಡಿತೆರ್ನ ತುಳುವೈದ್ಯ ರತ್ನಮಾಲೆ, ಪಾಣಾಚೆ ವೈದ್ಯ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ, ೧೯೯೬
೧೦೩. ತಿಬಿಲೆ, ಲೀಲಾವತಿ ಕೆ., ೧೯೯೬
೧೦೪. ಕೊಂಬುವಾದ್ಯ, ಗಣಪತಿ ದಿವಾಣ, ೧೯೯೬
೧೦೫. ಪದರಂಗಿತ, ಪ್ರಮೋದಾ ಕೆ. ಸುವರ್ಣ, ೧೯೯೬
೧೦೬. ಬಾನೊ ತೋರೊಂದುಂಡು, ಎಸ್.ಪಿ. ಮಂಚಿ, ೧೯೯೭
೧೦೭. ಪರ್ವ ಪರ್ವದ ಪೊರ್ಲು ಕಬಿತೆಲು, ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳಿ (ಸಂ.), ೧೯೯೭
೧೦೮. ಮುಗುರು, ಶ್ಯಾಮಗೋಪಾಲ, ೧೯೯೮
೧೦೯. ಬಂಗಾರ್ ಪರ್ಬೊದ ಸಿಂಗಾರ ಪದೊಕುಲು, ಪಿ.ಎಸ್. ರಾವ್ (ಸಂ.), ೧೯೯೮
೧೧೦. ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಪೊಣ್ಣು, ಕೆ.ಟಿ. ಗಟ್ಟಿ, ೧೯೯೬
೧೧೧. ಭೂಮಿಪುತ್ರ ಬಲಿಯೇಂದ್ರ (ಕಥನ ಕಾವ್ಯ), ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವ, ೧೯೯೭
೧೧೨. ತುಳು ಜನಪದ ಕಾವ್ಯ (ಸಂ.), ಎ.ವಿ. ನಾವಡ, ೧೯೯೮
೧೧೩. ತುಳು ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತೊ, ಡಿ. ವೇದಾವತಿ, ೧೯೯೯

೧೧೪. ದಾದ ಉಂಡು ಮಾರಾಯರೆ, ಬಿ.ಎ. ಪ್ರಭಾಕರ ರೈ, ೧೯೯೯
೧೧೫. ಪರವೂರ್ದ ಸುಬಗೆ, ಕೋಡು ಭೋಜ ಶೆಟ್ಟಿ, ೧೯೯೯
೧೧೬. ಅಜನೆ, ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ, ೨೦೦೦
೧೧೭. ಪುಟ್ಟುದಿನ, ರಮೇಶ್ ಉಳಯ, ೨೦೦೦
೧೧೮. ಗಗ್ಗರೊ, ಭಾ.ಭ. ಮಜಿಬೈಲು, ೨೦೦೦
೧೧೯. ಜೋಕ್ಕೆದನಿ, ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಪೊಳಲಿ (ಸಂ.), ೨೦೦೦
೧೨೦. ಸತ್ಯೋಮಿತ್ಯೊ (ಚೆ.ಬಿ. ಸಿಕ್ಕೇರರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕಬಿತೆಲ್ನ ಅನುವಾದೊ), ಕ್ಯಾಥರೀನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್, ೨೦೦೦
೧೨೧. ಬಂಜಿ ಸಂಕಡ ಬೆಂದ್ ಸಂಕಡ (ಚೆ.ಬಿ. ಸಿಕ್ಕೇರರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕಬಿತೆಲ್ನ ಅನುವಾದೊ), ಕ್ಯಾಥರೀನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್, ೨೦೦೧
೧೨೨. ಮಾಯದ ಮದಿಪು, ಗಣೇಶ್ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್, ೨೦೦೧
೧೨೩. ಯಾನ್ ಪಣ್ಣಿನಿ ಇಂಚೆ, ಶಿಮುಂಚೆ ಪರಾರಿ, ೨೦೦೧
೧೨೪. ಸಾದಿ, ಕುಸುಮಾ ಜಿ.ಪಿ., ೨೦೦೨
೧೨೫. ಮಾಣಿಗರಡ್ ಪಾತೆರ : ಭಾಗ ೧, ಪುತ್ತಿಗೆ ಈಶ್ವರ ಭಟ್ಟ, ೨೦೦೨
೧೨೬. ಪುರಂದರ ದಾಸೆರ ಪದೊಕುಲು (ಅನುವಾದ), ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವನಸ್ತ ಭಾರದ್ವಾಜ, ೨೦೦೨
೧೨೭. ಒರಲ್, ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ, ೨೦೦೨
೧೨೮. ತುಳು ಕಬಿತೆಲು, ಸುವರ್ಣ ಜೋಕಟ್ಟೆ, ೨೦೦೨
೧೨೯. ಕಬಿತೆ ಅರಳುನ ಪೂರ್ತು, ಅಂಡಾಲ ಗಂಗಾಧರ ಶೆಟ್ಟಿ, ೨೦೦೨
೧೩೦. ಅರುಣಾಬ್ಬ ಕವಿ ವಿರಚಿತ ಮಹಾಭಾರತೊ ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯ (ಸಂ.) ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚೆತ್ತಾಯ, ೨೦೦೨
೧೩೧. ತುಳು ಸಂಕ್ಷೇಪ ರಾಮಾಯಣ, ಸಂ. ಡಾ. ಎಸ್.ಆರ್. ವಿಘ್ನರಾಜ, ೨೦೦೨
೧೩೨. ಕಡಲ್, ಅತ್ತಾವರ ಶಿವಾನಂದ ಕರ್ಕೇರಾ, ೨೦೦೩.
೧೩೩. ಜೋಕುಲು ತೆಲಿಪುಲೆ ತುಕಾ!, ರತ್ನಾಕರ ಶೆಟ್ಟಿ, ೨೦೦೩
೧೩೪. ಕತೆ ಆಯೆರ್ ಪೊಣ್ಣುಲೈವೆರ್, ಪ್ರಮೋದ ಕೆ. ಸುವರ್ಣ, ೨೦೦೩
೧೩೫. ಪೊಸ ಬೊಲ್ಪು, ಸಾ. ದಯಾ, ೨೦೦೩
೧೩೬. ಮಾಣಿಗರಡ್ ಪಾತೆರ: ಭಾಗ ೨, ಪುತ್ತಿಗೆ ಈಶ್ವರ ಭಟ್ಟ, ೨೦೦೪
೧೩೭. ಪೊದಿಕೆ, ಕೆ.ಟಿ. ಗಟ್ಟಿ, ೨೦೦೪
೧೩೮. ತುಳು ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕೊ (ಅನುವಾದೊ), ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವನಸ್ತ ಭಾರದ್ವಾಜ, ೨೦೦೪
೧೩೯. ಊರುಕೋಲು, ಕೆ. ಉಷಾ ಪಿ. ರೈ, ೨೦೦೪

೧೪೦. ಸಿರಿ ಪಿಂಗಾರ, ರಾಜೇಶ ಶೆಟ್ಟಿ, ದೋಟ, ೨೦೦೪
೧೪೧. ಕುಡ್ಲದ ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಕುದ್ರೆಪ್ಪಾಡಿ ಜಗನ್ನಾಥ ಆಳ್ವ, ೨೦೦೫
೧೪೨. ಅಡ್ಡ ಬೂರೊಂಡೆ (ಬಿ.ಎ. ಸನದಿಯೆರ್ದ ಕನ್ನಡ ಕಬಿತೆಲ್ಲ ಅನುವಾದೊ), ಶಿಮುಂಚೆ ಪರಾರಿ, ೨೦೦೫
೧೪೩. ಪದ್ವೆಯಿ, ಸಿದ್ದಕಟ್ಟೆ ಮಲ್ಲಿಕಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ೨೦೦೫
೧೪೪. ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನೊಲು (ಅನುವಾದೊ), ಭಾ.ಭ. ಮಜಬೈಲು, ೨೦೦೬.
೧೪೫. ತಪ್ಪುಗು ತರೆದಂಡ, ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ, ೨೦೦೪
೧೪೬. ಮಾಣಿಗೇರಡ್ ಪಾತೆರ : ಭಾಗ ೩, ಪುತ್ತಿಗೆ ಈಶ್ವರ ಭಟ್ಟ, ೨೦೦೫
೧೪೭. ಅಜ್ಜನಗಡ್ಡ, ರಘು ಇಡ್ಕಿದು, ೨೦೦೫
೧೪೮. ಕುಡಲ ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಪಿ. ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ, ೨೦೦೫
೧೪೯. ಪದಪನ್ ಕಣ್ಣಾರೊ (ಭಾವಗೀತೆದ ಗೊಂಚಿಲ್), ಡಾ. ಎಂ. ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ೨೦೦೬
೧೫೦. ತುಳುಭಾಷೆಡ್ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಶೋಭಾನೆ (ಅನುವಾದೊ), ಎಸ್.ಡಿ. ಪೆಜತ್ತಾಯ, ೨೦೦೬
೧೫೧. ಏರೆಡ ಪನೊಲಿ, ಕಾವ್ಯಶ್ರೀ ರೈ ಕಮ್ಮಂತಿಲ, ೨೦೦೭
೧೫೨. ದುತ್ತೈತ, ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ, ೨೦೦೭.

ತುಳು ಭಾಷೆಡ್ ಪಳಂತುಳು, ನಡುಗಾಲೊದ ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಆಧುನಿಕ ತುಳು ಇನ್ನಿ ಮೂಜಿ ಭಾಗೊಡ್ ಅಯಿ ಬದಲಾವಣೆ, ಆ ಬದಲಾವಣೆಡ್ ಅಯಿ ಪೊರ್ನುನ್ ಒತ್ತ್ ಒತ್ತೆದ್ ಬುಡ್ಡಾದ್ ತರಿಪಾದೆರ್.

ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ವಾ ಬಾಸೆದೆದುರುಡುಲಾ ಪಂಥೊಗ್ ಉಂತೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಇತ್ತಿನ ಬಾಸೆ ಅಂಡಲಾ, ಜನಮಾನಿಲೆ ಅಭಿಮಾನದ ಕೊರತೆಡ್, ತನ್ನ ಭರ್‌ಮುನ್ ಕಲೆವೊಂದುಂಡಲಾ, ಅಂಚನೆ ಬಾಸೆಗ್ ಪಿರಾಕ್‌ವಕುಲು ಕಟ್ಟಿನ ಐಸಿರೋ ಅಂಚನೆ ಒರಿದ್‌ಂಡ್, ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಕೃತಿಲುಲಾ ಬರೊಂದುಂಡು.

ಈ ಕಾವೊದ ಪೊರ್ಲುನು ಜನಮಾನಿಲೆಗ್ ತರಿಪಾವುನ ಬೇಲೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ ಮೇರ್ ಈ ಬೇಲೆನ್ ಓದುನಕ್ತೆಗ್ ಅರ್ಥ್ ಆಪಿಲೆಕೊ ಬರೆದ್ ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ ಎತ್ತಾದೆರ್. ಆರೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸೊಲ್ತೆಲು.

ಯಮ್.ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ್ ಕುಲಾಲ್

ಗುಡ್ಕಾರ್,

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ